

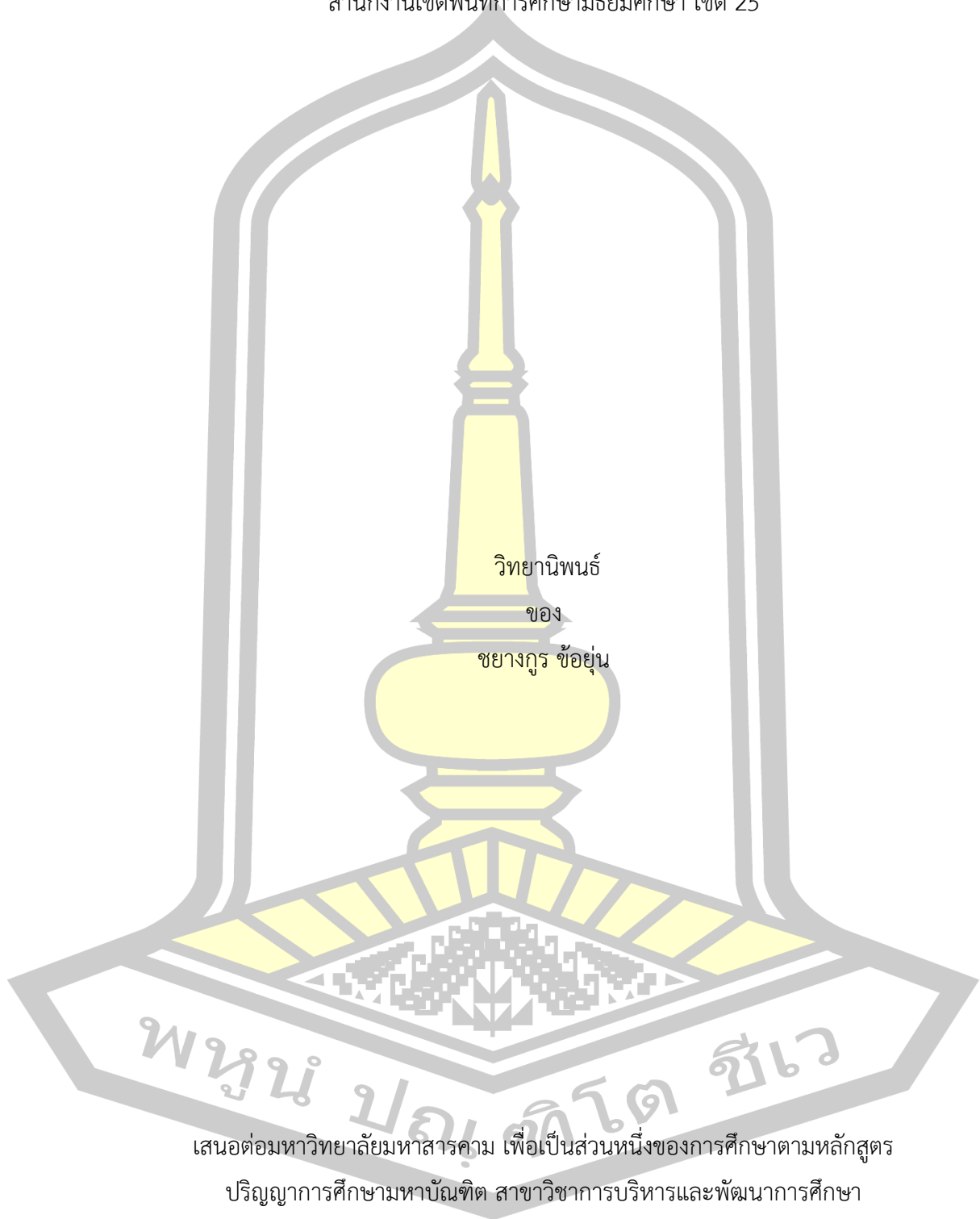
แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

วิทยานิพนธ์
ของ
ชยางกูร ช้อยุ่น

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

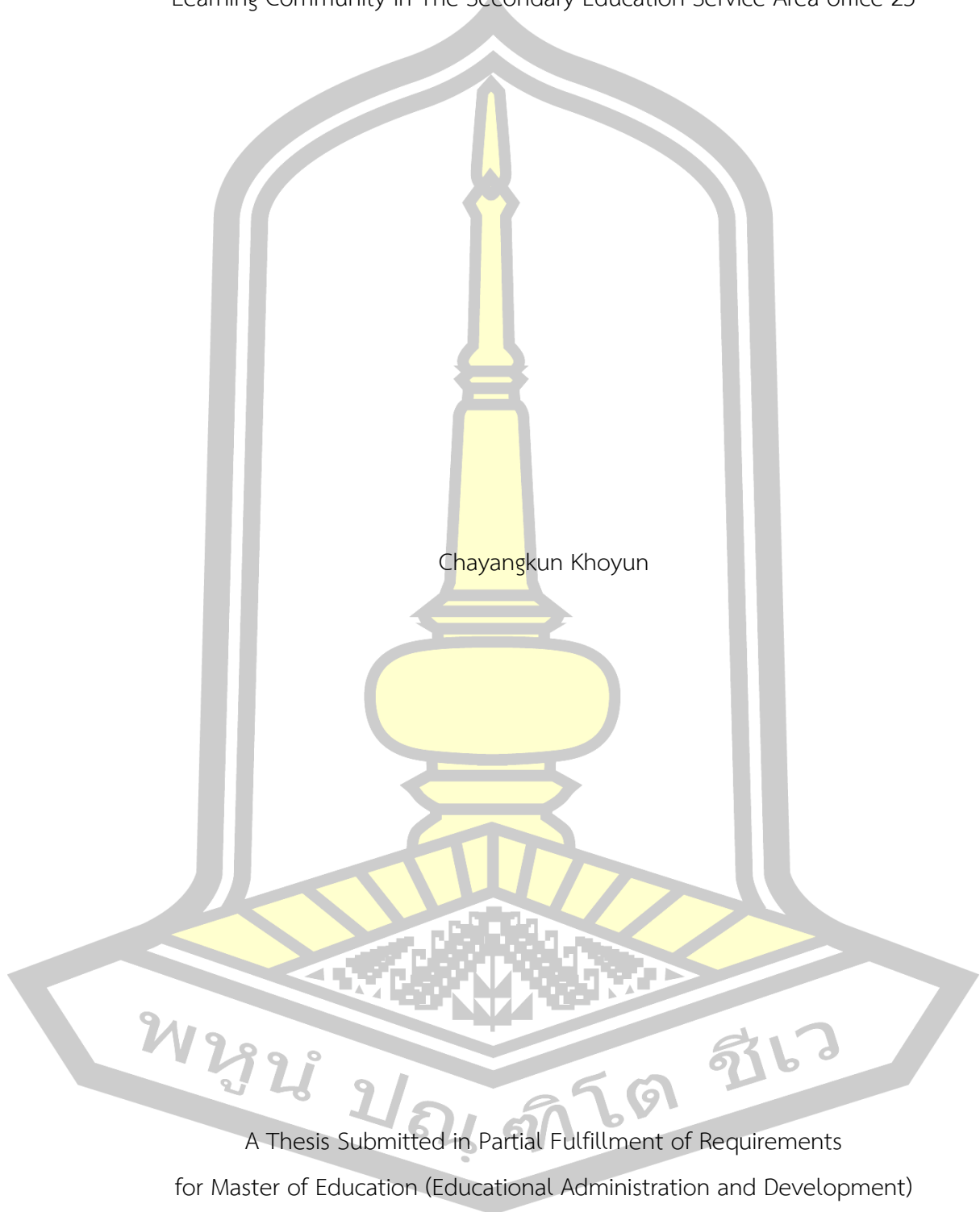
วิถยานิพนธ์
ของ
ชยางกูร ช้อยุ่น

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of the Student' Life Skill Using the Concept of Professional
Learning Community in The Secondary Education Service Area office 25

Chayangkun Khoyun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

February 2021

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายชยางกูร ช้อยุ่น แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. อัฐพล อินตะเสนา)

.....กรรมการ

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. ชยากานต์ เรืองสุวรรณ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25		
ผู้วิจัย	ชยางกูร ช้อยุ่น		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัฐพล อินตะเสนา		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) พัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 308 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การประเมินความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนีความต้องการจำเป็น

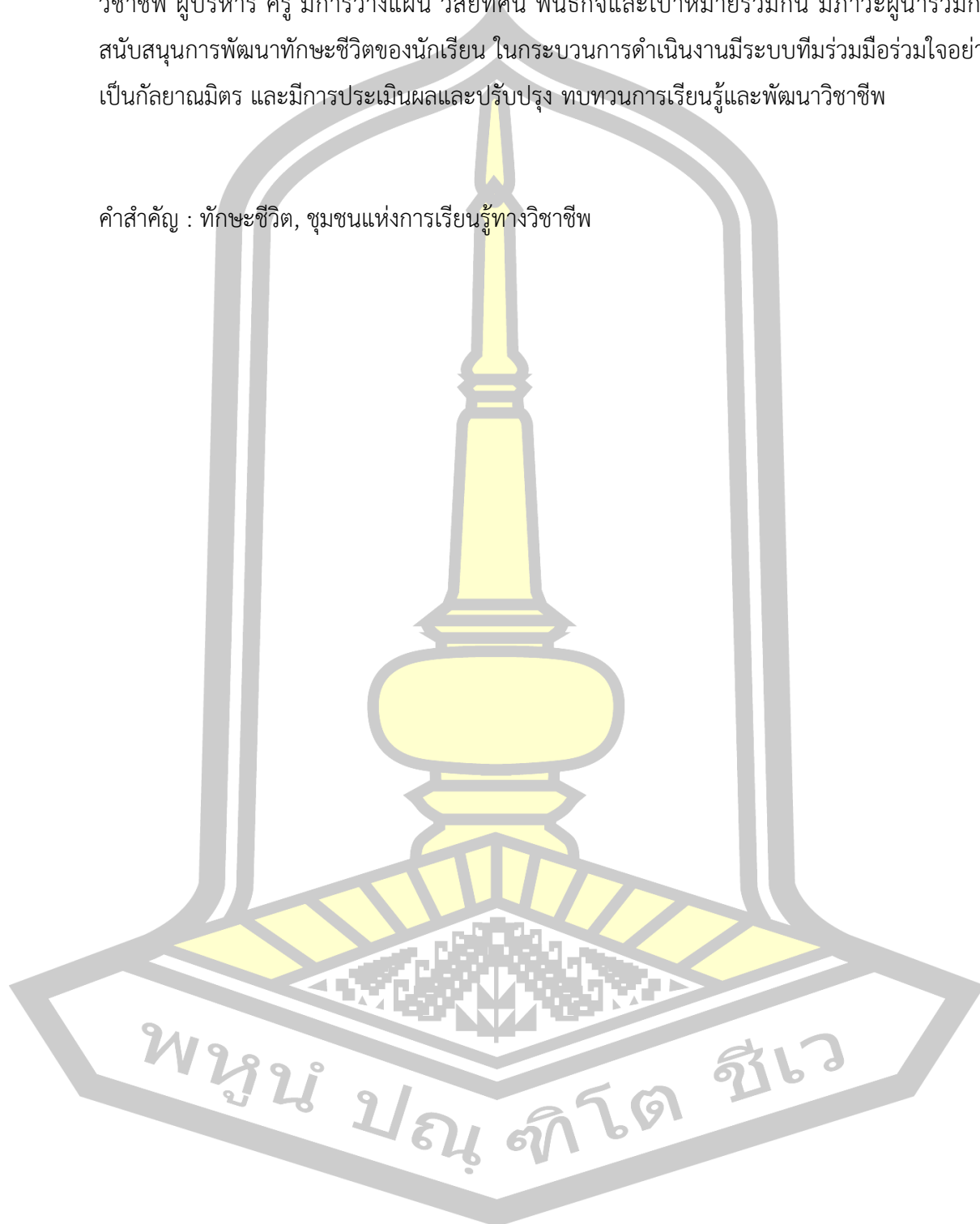
ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.66) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.64)

2. แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีแนวทางดังนี้ 1) การพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) การพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียดโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพ 4) การพัฒนาทักษะการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหาร ครู มีการวางแผน วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกัน มีภาวะผู้นำร่วมกัน สนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ในกระบวนการดำเนินงานมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตร และมีการประเมินผลและปรับปรุง ทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ

คำสำคัญ : ทักษะชีวิต, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

TITLE	The Development of the Student' Life Skill Using the Concept of Professional Learning Community in The Secondary Education Service Area office 25		
AUTHOR	Chayangkun Khoyun		
ADVISORS	Assistant Professor Atthapon Intasena , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2021

ABSTRACT

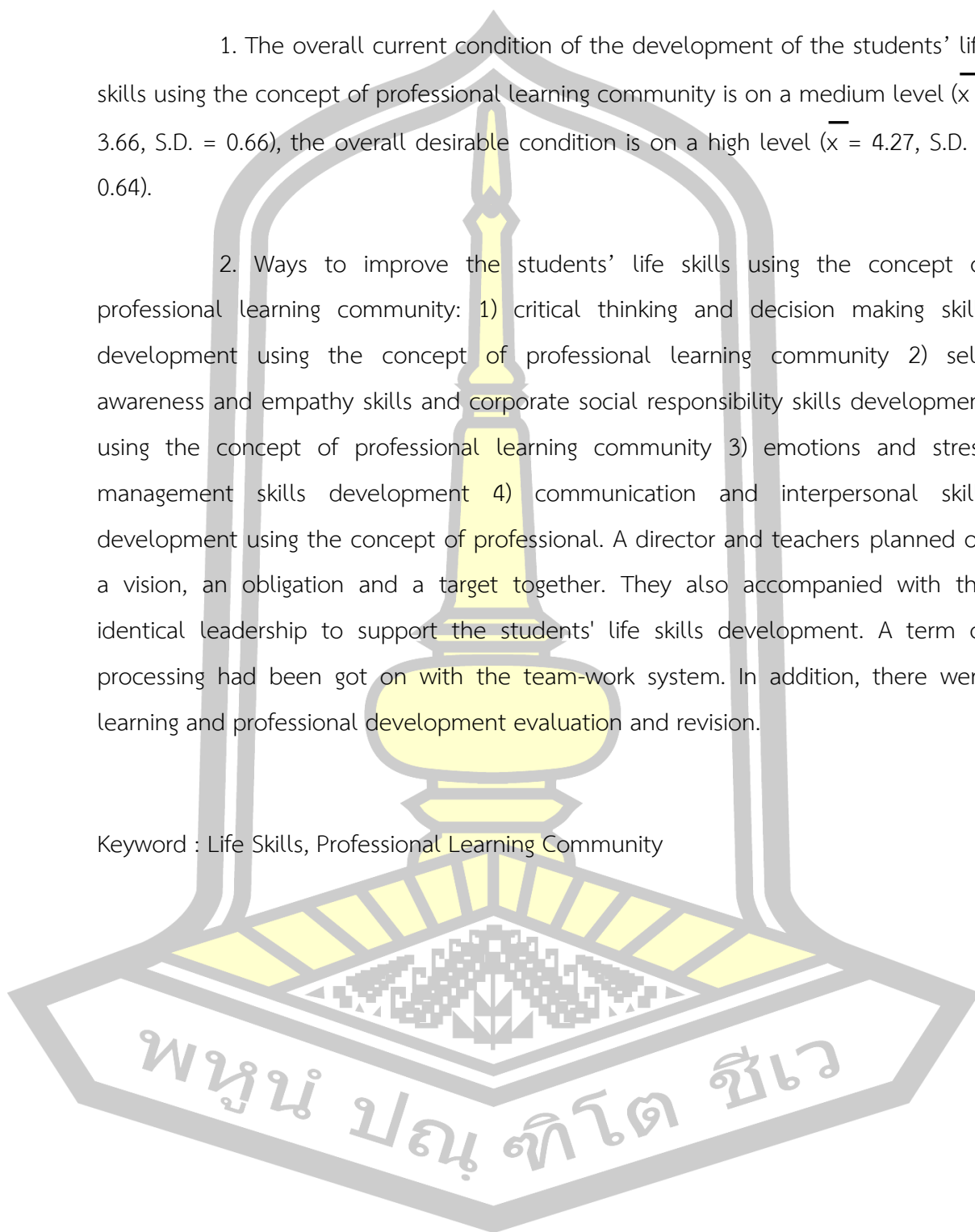
The objectives of the study were: 1) to study the current condition and the desirable condition for the development of the students' life skills using the concept of professional learning community in The Secondary Education Service area office 25, 2) to develop the concept of the development of the students' life skills using the concept of professional learning community in The Secondary Education Service area office 25. The research was divided into two phases. The first phase was to study the current condition, the desirable condition, and the priority needs of the development of the students' life skills using the concept of professional learning community. The sample of 308 cases were drawn from using stratified sampling. The instrument used was questionnaires. The second phase was the development that improved the students' life skills using the concept of a professional learning community. The assessment of possibilities of the approach by five experts were chosen from purposive sampling. The instruments were interview forms and evaluation forms for the suitability and possibility of the concept. The statistics used in the data analyzed were percentage, median, standard deviation, and priority needs index.

The results of the study were:

1. The overall current condition of the development of the students' life skills using the concept of professional learning community is on a medium level ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.66), the overall desirable condition is on a high level ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.64).

2. Ways to improve the students' life skills using the concept of professional learning community: 1) critical thinking and decision making skills development using the concept of professional learning community 2) self-awareness and empathy skills and corporate social responsibility skills development using the concept of professional learning community 3) emotions and stress management skills development 4) communication and interpersonal skills development using the concept of professional. A director and teachers planned on a vision, an obligation and a target together. They also accompanied with the identical leadership to support the students' life skills development. A term of processing had been got on with the team-work system. In addition, there were learning and professional development evaluation and revision.

Keyword : Life Skills, Professional Learning Community

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อคิด คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และตรวจสอบข้อบกพร่องพร้อมกับชี้แนะวิธีการปรับปรุงพัฒนาในทุกขั้นตอนของการทำวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา และคณาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ด้วยความเมตตา ซึ่งเป็นคุณูปการด้านวิชาการและด้านการทำงานในหน้าที่ต่อผู้วิจัยอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สัมภาษณ์การศึกษาวิธีการปฏิบัติที่เลิศเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อน ผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อนร่วมงานของผู้วิจัยทุกคนที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัย จนทำให้การวิจัยนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดี และคุณค่าของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับคุณพ่อเชิดชัย ช้อยุ่นและคุณแม่ทิพวัลย์ ช้อยุ่น ผู้เป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาค้นคว้าและการดำเนินชีวิต ตลอดทั้งขอมอบเป็นเครื่องบูชาเพื่อน้อมรำลึกถึงคุณูปการของนักวิชาการผู้สร้างผลงานทางวิชาการที่ทำให้ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแหล่งข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ชยางกูร ช้อยุ่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะชีวิต.....	10
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	24
บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
งานวิจัยในประเทศ.....	38
งานวิจัยต่างประเทศ.....	43
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	45

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25	48
ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.....	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	143
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	143
สรุปผล	143
อภิปรายผล.....	144
ข้อเสนอแนะ	147
บรรณานุกรม.....	149
ภาคผนวก.....	155
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ	156
ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย.....	160
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	181
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	200
ประวัติผู้เขียน.....	205

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะชีวิต	20
ตาราง 2 สังเคราะห์องค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	34
ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	49
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและ ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยรวม	62
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธ กิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน.....	63
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการมีภาวะผู้นำ ร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน.....	65
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 3 ด้านการมีระบบทีม ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	66
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 4 ด้านการทบทวนการ เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน.....	68
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	

มัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์กรประกอบที่ 5 ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	71
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมขององค์กรประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต.....	73
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต องค์กรประกอบที่ 1 ด้านการคิดและการตัดสินใจ	74
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต องค์กรประกอบที่ 2 ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม.....	75
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด องค์กรประกอบที่ 3 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด.....	76
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด องค์กรประกอบที่ 4 ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	77
ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวม.....	78
ตาราง 16 ข้อมูลเบื้องต้นผู้กรอกสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์.....	80
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวม.....	81

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม.....	83
ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน.....	84
ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน.....	85
ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน.....	87
ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน.....	88
ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน.....	89
ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน.....	91
ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน.....	93

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน.....	95
ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน.....	97
ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน.....	99
ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการคิดและการตัดสินใจ	100
ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการคิดและการตัดสินใจ	101
ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม	103
ตาราง 32 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม	104
ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด.....	105
ตาราง 34 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด	106
ตาราง 35 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	107

ตาราง 36 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
 จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 108

ตาราง 37 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นกับการพัฒนา
 แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25..... 118

ตาราง 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
 แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน..... 138

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	45
ภาพประกอบ 2 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวัง.....	47
ภาพประกอบ 3 แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.....	137

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยในยุคปัจจุบันเกิดจากปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลกระทบจนทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษานี้เนื่องจากหลายสาเหตุ ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะส่งผลให้จำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ รวมทั้งการจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีด้วย ก็คือการใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายหลักทางด้านการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทยที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลอย่างกว้างขวาง เพื่อกำหนดเนื้อหาสาระต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบสำคัญในการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของชาติอย่างมาก นับตั้งแต่การกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาที่เน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม (มาตรา 6) การจัดการศึกษาโดยยึดหลักการศึกษตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (มาตรา 8) การกำหนดสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาของบุคคล บิดามารดา ครอบครัว ชุมชน องค์กรรัฐ องค์กรเอกชน สถาบันต่าง ๆ ทางสังคม (มาตรา 10-มาตรา 14) การกำหนดระบบการศึกษา ซึ่งระบุไว้ว่ามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบและนอกระบบการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้มีการผสมผสานและการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างรูปแบบเดียวกัน และต่างรูปแบบกันได้ (มาตรา 15) การกำหนดการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐซึ่งมุ่งเน้นความเป็นเอกภาพ ประสิทธิภาพ และการกระจายอำนาจ (มาตรา 31-มาตรา 40) การกำหนดสิทธิในการจัดการศึกษาขององค์กรท้องถิ่น (มาตรา 41) การบริหารและการจัดการศึกษาเอกชนซึ่งมุ่งเน้นความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและมาตรฐานของรัฐ (มาตรา 43) การกำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และชัดเจน การพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาเหล่านี้ เป็นต้น สำหรับในเรื่องของการจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีนั้น ในมาตรา 23 ก็ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าต้องเป็นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องของความรู้

และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องของการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

การปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูนั้นวัฒนธรรมการสอนของครูจำเป็นต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงเป็นวัฒนธรรมของการให้เด็กใช้กระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างผลการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก กระบวนการเรียนรู้ที่เป็นหลักคือ กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ และกระบวนการกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนได้เป็นผู้เรียนรู้ โดยการลงมือทำร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน พร้อมกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการบ่มเพาะค่านิยมและเจตคติ ในกระบวนการข้างต้นต้องพยายามส่งเสริมให้เด็กสร้างความรู้ด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีกระบวนการ ทักษะ และมีค่านิยมและเจตคติ นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้เด็กนำความรู้ไปประยุกต์ในสถานการณ์ใหม่จนได้ชิ้นงานและสามารถสร้างชิ้นงานระดับที่เป็นนวัตกรรม ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิงมาตรฐานนั้น เพื่อให้เด็กไทยได้ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จำเป็นต้องเป็นการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยการเน้นสาระการเรียนรู้แกนกลางเป็นหลักและต้องจัดตามตัวชี้วัดของหลักสูตรด้วย กระบวนการดังกล่าวสามารถนำมาสร้างเด็กไทยให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเป็นนักเรียน เป็นผู้นำ ตลอดจนเป็นนักสร้างนวัตกรรมอันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตแบบยั่งยืน (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2558)

การดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 สาระวิชาที่มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (Content หรือ Subject Matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ ดังนั้นความก้าวหน้าด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมกับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของการระดมการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skill) (วิจารณ์ พานิช, 2555) และนอกเหนือจากทักษะที่สำคัญอย่างทักษะการเรียนรู้ นั้น ทักษะที่ต้องนำมาใช้ในการใช้ชีวิตประจำวัน คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งหมายถึง

การแยกแยะข้อมูลข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์ และประเมินสถานการณ์ รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้องรับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจ แก้ปัญหาใน สถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

แนวทางในการปฏิรูปการศึกษาไทยให้ก้าวทันโลกในศตวรรษที่ 21 วิทยาการ เชียงกูล (2559) เสนอว่า ต้องปฏิรูปครูใหม่ให้มีความรู้ ทักษะ คุณสมบัติแบบใหม่ก่อน พวกเขาจึงจะสามารถ สอนแบบใหม่ได้ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนต้องเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉม จากการศึกษา ที่ครูสอนแบบบรรยายให้นักเรียนจำประมวลความรู้ เป็นการเรียนรู้แบบสัมมนา ทดลองทำโครงการ ทำวิจัย ทำความเข้าใจปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนจะต้องอ่าน ค้นคว้า เรียนรู้ด้วยตนเอง มากขึ้น ครูเปลี่ยนจากผู้บรรยายเป็นโค้ช เป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องฝึกการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ประยุกต์ใช้เป็น ฝึกภาคปฏิบัติ วิจัย ทำโครงการแก้ปัญหา การฝึกทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน สอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2555) เสนอว่า ครูต้องเปลี่ยนบทบาท จากครูสอนมาเป็นครูฝึกหรือครูผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน ให้นักเรียนเรียนรู้จาก การเรียนแบบลงมือทำ จุดเน้นต้องเปลี่ยนจากการสอนของครูไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียน ครูต้องฝึก เป็นนักตั้งคำถามและนักตั้งปัญหา เพื่อสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ เพราะบรรยากาศของ การตั้งคำถามและตั้งปัญหานอกจากจะช่วยวางรากฐานการเป็นนักเรียนผู้ตลอดชีวิตให้แก่ นักเรียนแล้ว ยังจะทำให้ชีวิตนักเรียนเป็นชีวิตที่สนุกสนานตื่นตื่น ไร้ใจ กระตุ้นจินตนาการให้ค้นคว้า ค้นหา สร้างและเรียนรู้ คือ ทำให้โรงเรียนไม่เป็นสถานที่น่าเบื่อหรือสร้างความทุกข์ให้แก่ นักเรียน ดังนั้น ครูจะต้องปรับตัวมากซึ่งเป็นเรื่องยาก จึงต้องมีตัวช่วยคือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ Professional Learning Community เป็นการรวมตัวกันของครูประจำการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การทำงานที่ครูนั้นเอง นอกจากนี้รายงานการวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา ประเทศไทยหรือ TDR ได้ศึกษาวิเคราะห์ระบบการพัฒนาคุณภาพครูว่า ต้องสนับสนุนให้เกิดระบบ ชุมชนเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ Professional Learning Community ร่วมกัน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2557)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมตัวของกลุ่มคนในวิชาชีพครูที่มีความรู้ ความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มาร่วมแลกเปลี่ยน แบ่งปัน เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ร่วมกัน ทำให้ได้มาซึ่ง องค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปประยุกต์และปรับใช้ตามแต่สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ชุมชนแห่งการเรียนรู้จะเปลี่ยนแปลงการทำงานของครูจากวัฒนธรรมแบบเดิมที่ทำงานอย่างโดดเดี่ยว มาเป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยมุ่งมั่นให้เกิดผลลัพธ์ต่อสมรรถนะทางวิชาชีพสำหรับครู และทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดสังคมแห่งความรู้ที่อาศัย ความร่วมมือเป็นฐานในการปรับตัวและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นชุมชนที่ทำให้เกิดการปรับปรุงทักษะ เจตคติ ความเข้าใจ กระตุ้นการปฏิบัติงานของครูและ

กลุ่มครู พัฒนาจากการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ เป็นการพัฒนาตนเอง พัฒนางองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนในที่สุดกลายเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง (เสริมศักดิ์ วิชาลากรณ์ และคณะ, 2545 ; ปองทิพย์ เทพอารีย์, 2557) และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะค่อย ๆ กลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ขับเคลื่อนคุณภาพของผลผลิตของโรงเรียน และสร้างสรรค์ให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่อยู่แล้วมีความสุข ทั้งของนักเรียน ครู และผู้บริหาร (วิจารณ์ พานิช, 2555) และรายงานการประชุมวิชาการอภิวังการการเรียนรู้สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย ยังได้เสนอแนะว่าแนวทางแก้ปัญหาการพัฒนาครูประจำการนั้น โรงเรียน สถานศึกษาจำเป็นต้อง ส่งเสริมบุคลากรของตนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยให้ครูรวมตัวกันเรียนรู้จากการพัฒนา งานประจำของตน ทำงานและเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมจากการลงมือปฏิบัติ การเรียนรู้ขณะปฏิบัติงานใน สถานที่ทำงานอย่างต่อเนื่องเช่นนี้ เป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะช่วยทำให้ครูเกิดการพัฒนารูปแบบที่ยั่งยืน (ทิศนา ขวมนิณี, 2557) ถือเป็นปฏิรูปการศึกษาในระดับสถานศึกษาที่ถือว่าโรงเรียนเป็น ศูนย์กลางในการปรับเปลี่ยน เพราะโรงเรียนต้องทำหน้าที่เป็นหน่วยหลักของการจัดการเรียนการสอน และเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ภายใต้การมีสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนา (สถาบันการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2557)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 รับผิดชอบในการ จัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีโรงเรียนในสังกัดจำแนกตามเครือข่ายการบริหารสถานศึกษา จำนวน 11 สหวิทยาเขต 84 โรงเรียน มีเป้าประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร ครูและนักเรียนโดยตรงคือ ให้ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับมาตรฐานสากล และเป็นคนไทยยุคใหม่ พร้อมพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ และผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมืออาชีพ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน ทั้งกำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ในจุดเน้นด้านทักษะชีวิต ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง ส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษา สถานประกอบการ มีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาและแนะแนว การศึกษาต่อของนักเรียน โดยเน้นการออกแบบ หน่วยการเรียนรู้แบบ Active Learning มุ่งเน้นทักษะการคิดและหลักสูตรทักษะอาชีพ เพื่อการมีงาน ทำ และเป็นรูปธรรม และจุดเน้นด้านประกันคุณภาพการศึกษา ครูต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและทุกภาคส่วนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ และครูต้องได้รับการ พัฒนาองค์ความรู้และสมรรถนะผ่านการปฏิบัติจริงและการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง โดยครูได้รับการ

ช่วยเหลือให้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครูในพื้นที่ทั้งในโรงเรียนเดียวกัน ระหว่างโรงเรียนหรืออื่น ๆ

ผู้วิจัยเห็นว่า แนวคิดการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาทักษะชีวิตซึ่งเป็นกระบวนการใหม่ที่ครูประจำการรวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยน แบ่งปันเรียนรู้ ประสบการณ์จากการทำหน้าที่ครู ทำให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปประยุกต์และปรับใช้ โดยมุ่งมั่นให้เกิดผลลัพธ์ต่อสมรรถนะทางวิชาชีพสำหรับครูและทักษะชีวิตของนักเรียน สอดคล้องกับ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตลอดจนจุดเน้นสำคัญของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ต้องการพัฒนาครูผ่านการปฏิบัติงานจริงอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้ศึกษาและพัฒนาแนวทางการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 อันจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาครูในสถานศึกษาให้สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเป็นมืออาชีพ นอกจากนี้ยังส่งผลต่อการบริหารจัดการ สถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

2. ได้แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

เพื่อให้สอดคล้องกับคำถาม และความมุ่งหมายการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอแบ่งเป็น

2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

1. ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ปีการศึกษา 2561 จาก 84 โรงเรียน จำนวน 3,667 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 347 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan แล้วสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนั้นใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา นำมาคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ ให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ที่เป็น Best Practice ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินเพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 (โดยประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้) ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะชีวิต และแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อใช้เป็นองค์ประกอบของแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. องค์ประกอบด้านการคิดและการตัดสินใจ 2. องค์ประกอบด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม 3. องค์ประกอบด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด และ 4. องค์ประกอบด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. การมีภาวะผู้นำร่วม 2. การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน 3. การมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตร 4. การทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ และ 5. การสนับสนุน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะชีวิต หมายถึง ทักษะชีวิตเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมในปัจจุบัน และเป็นทักษะที่จะคอยสนับสนุนและลดประเด็นปัญหาสำคัญที่เข้ามาคุกคามชีวิตของแต่ละบุคคลและยังเป็นทักษะที่ช่วยให้บุคคลสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนช่วยเสริมสร้างการดำเนินชีวิต ได้แก่

1.1 การคิดและการตัดสินใจ หมายถึง สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ ยึดความดีงามประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ อย่างมีระบบ

1.2 การเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง สามารถค้นหา รู้จักเข้าใจตนเอง และรู้สึกภูมิใจในตนเอง เห็นอกเห็นใจบุคคลที่แตกต่างจากตนเอง มีแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและสังคม มีส่วนรับผิดชอบต่อความเจริญ หรือเสื่อมของสังคม

1.3 การจัดการอารมณ์และความเครียด หมายถึง สามารถรับรู้อารมณ์ของตนเอง และผู้อื่น รู้ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร สามารถจัดการกับอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ และตอบสนองและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม

1.4 การสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง สามารถในการใช้คำพูด และท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างเหมาะสม ได้รับความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย และสามารถร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง ชุมชนทางวิชาชีพที่มีความสำคัญในเชิงนโยบายที่เป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเชิงปฏิบัติทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา จนกระทั่งถึงระดับสถานศึกษาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด และเป็นการพัฒนาวิชาชีพตลอดจนวิธีการทำงานของครู ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่กลไกสำคัญเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้อย่างแท้จริง มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การมีภาวะผู้นำร่วม หมายถึง ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม ทศนคติ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

2.2 การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน หมายถึง ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ สามารถในการบริหารจัดการ การประสานงานและการกระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วม ดำเนินการเพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินไปแบบคู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายในและภายนอก

2.3 การมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตร หมายถึง ผู้บริหาร และครู มีการปฏิบัติงานร่วมกันที่มีการพัฒนามาจากกลุ่มที่รวมกันด้วยใจ มีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมเข้ามา ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบในกระบวนการ ลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครูมาเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กัน สร้างระบบความสัมพันธ์แบบเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้ผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเปิดกว้าง

2.4 การทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง ครูเรียนรู้ผลการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้รับข้อมูลป้อนกลับที่สร้างสรรค์ จากเพื่อนร่วมงานได้มีการพูดคุยสนทนากันมากขึ้นระหว่างครูด้วยกัน

2.5 การสนับสนุน หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ จัดสรรเวลา โครงสร้างของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งทรัพยากร และโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์ของครูเพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการจัดสรรกำลังคนสนับสนุนที่จะมาช่วยจัดการข้อมูลและสารสนเทศ มีระบบการเก็บความรู้ทั้งความรู้ที่มีอยู่ภายในชุมชนและความรู้ภายนอกชุมชน รวมทั้งต้องรู้จักสร้างและนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ โดยเข้าใจได้ง่าย สร้างบรรยากาศของความรู้สึกปลอดภัยเป็นอิสระที่จะใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยไม่กลัวผิด

3. สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของครูที่เกี่ยวกับความสามารถ โดยรวมที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่มีความจำเป็นต่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ ความสามารถในการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามสภาพจริง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

4. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความคาดหวังเกี่ยวกับสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาในด้าน ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่มีความจำเป็นต่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ ความสามารถในการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

5. แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 หมายถึง ขั้นตอนในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ประกอบด้วย 1) การพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) การพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4) การพัฒนาทักษะการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอการพัฒนาโปรแกรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยจะเสนอสาระสำคัญที่เป็นหัวข้อหลัก ๆ ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะชีวิต
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
3. บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะชีวิต

1. ความหมายของทักษะชีวิต

สัมฤทธิ์ สันเต (2547) ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมข้อมูลและประยุกต์ใช้ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม สามารถตัดสินใจจัดการกับปัญหา และแก้ไขปัญหาที่ตนเผชิญในชีวิตประจำวันได้ โดยแสดงพฤติกรรมที่จริงออกมาอย่างสร้างสรรค์และตรงไปตรงมา ช่วยให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ธนพัชร แก้วปฏีมา (2547) ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า เป็นความสามารถโดยรวมของบุคคล ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการคิดวิเคราะห์และประเมินเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล โดยนำข้อมูลจากการสะสมประสบการณ์มาใช้ประกอบการ

กรมสุขภาพจิต (2542) ให้ความหมายทักษะชีวิตไว้ว่า เป็นความสามารถของบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ความรู้และเจตคติในการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ รอบตัวในสังคมปัจจุบันและเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตทั้งในเรื่องบทบาทหญิง ชาย เพศสัมพันธ์ สารเสพติด สุขภาพ จริยธรรม อิทธิพลของสื่อ สิ่งแวดล้อม ชีวิต ครอบครัว ตลอดจนปัญหาสังคมด้วยความคิดเชิงเหตุผล ซึ่งนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็ก และครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (2554)

ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถเชิงสังคมจิตวิทยาที่จะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้ในอนาคต ทักษะชีวิตจะมีส่วนช่วยให้วัยรุ่นสามารถนำความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกับทัศนคติผ่านการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองถึงผลที่จะเกิดขึ้นและตัดสินใจปฏิบัติในสิ่งที่เหมาะสมได้ ซึ่งจำเป็นอย่างมากในเรื่องของการดูแลสุขภาพการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ยาเสพติด การท้องไม่พร้อม ความปลอดภัย คุณธรรม จริยธรรม การปรับตัวอยู่ในสังคม ฯลฯ ทำให้เด็กสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและรับมือกับปัญหาและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้

กล่าวโดยสรุป ทักษะชีวิตเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมในปัจจุบัน และเป็นทักษะที่จะคอยสนับสนุนและลดประเด็นปัญหาสำคัญที่เข้ามาคุกคามชีวิตของแต่ละบุคคล และยังเป็นทักษะที่ช่วยให้บุคคลสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนช่วยเสริมสร้างการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสังคม กลุ่มเพื่อน ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. องค์ประกอบของทักษะชีวิต

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ได้กำหนดให้ผู้เรียนประกอบด้วยทักษะใหญ่ 3 ทักษะ ได้แก่ ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะด้านสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ 2 ทักษะ คือ 3Rs 8Cs ดังต่อไปนี้

ทักษะ 3Rs

Reading สามารถอ่าน ตีความ จับประเด็น วิเคราะห์ ถ่ายทอดหรือส่งต่อสิ่งที่เข้าใจ รวมถึงนำไปใช้ได้ นอกจากนี้ยังเข้าถึงจุดประสงค์หรืออารมณ์ที่สื่อออกมาของสิ่งที่อ่าน

Writing สามารถเขียนได้ถูกต้อง สื่อความได้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการสื่อสาร สามารถย่อความ ถอดความได้ รวมถึงสามารถใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีสำหรับการเขียน เช่น การใช้โปรแกรม Word Processing

Arithmetic รู้จักการคิดคำนวณ รวมถึงใช้เครื่องมือการคำนวณได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำวิธีการคิดคำนวณมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

ทักษะ 8Cs

Critical Thinking and Problem Solving ชอบการสังเกตและเกิดความสงสัย รู้จักการตั้งคำถาม ไปจนถึงการหาคำตอบหรือแก้ปัญหาโดยการคิดวิเคราะห์ การคิดวิเคราะห์จะเกิดไม่ได้เลยหากไม่เกิดความสงสัย การตั้งคำถามเป็นสิ่งสำคัญในปัจจุบัน เพราะหากไม่มีคำถามก็จะไม่คิด ทำให้ไม่เกิดสิ่งใหม่ เพราะมองสิ่งรอบตัวอย่างราบเรียบ

Creative and Innovation มองเยอะ ดูเยอะ เรียนรู้เพื่อสร้างความคิดต่าง
 คิดสร้างสรรค์ คนที่จะคิดสร้างสรรค์ได้จะต้องมีความกล้าหาญ กล้าคิด กล้าทำนอกกรอบ
 กล้าออกจากความคุ้นเคยเพื่อสร้าง/คิดสิ่งใหม่ได้

Collaboration and Teamwork and Leadership เข้าใจ ยอมรับ
 ความแตกต่าง เคารพความคิดและให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีภาวะการณเป็นผู้นำ มั่นใจ มีเหตุผล
 มีกฎกติกาของหมู่คณะมีการถ่ายทอดความรู้

Cross-cultural Understanding รู้จักการทำตัวให้กลมกลืนกับคนที่มาจากต่าง
 วัฒนธรรม เรียนรู้ ยอมรับและเข้าใจในความต่างต่างนั้น ๆ

Communication, Information, Media Literacy สามารถใช้ภาษาที่เป็น
 ภาษาสากลในการสื่อสารได้ และใช้ช่องทาง/เครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมทั้งในรูปแบบ
 เก่าและใหม่ การสื่อสารไม่ใช่แค่การถ่ายทอดความคิด แต่ต้องใช้เครื่องมือสื่อสารได้รวมถึงต้องรู้
 เท่าทันเครื่องมือที่ใช้ด้วย สำหรับการสื่อสารสนเทศนั้นจะต้องมีรู้จักวิธีในการค้นหาข้อมูล คิววิเคราะห์
 ในการเลือกใช้ และนำไปใช้อย่างถูกต้อง มีวิจารณญาณในการรับข้อมูลข่าวสาร รู้เท่าทันการสื่อสาร
 ทั้งการเป็นผู้รับและเป็นผู้ใช้

Computing สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ได้ทั้งโปรแกรมพื้นฐาน และโปรแกรม
 เฉพาะทางสำหรับการทำงาน รวมถึงสามารถดูแลรักษาเครื่องให้ขั้นพื้นฐานได้ ในขณะเดียวกัน
 มีการพัฒนาเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ทั้งในด้านโปรแกรมและอุปกรณ์ และที่สำคัญจะต้องใช้
 คอมพิวเตอร์อย่างรู้เท่าทันด้วย

Career การนำความรู้มาใช้ให้เป็น ให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน เพราะปัญหา
 ที่พบคือ เรียนจบมามีความรู้แต่ไม่รู้จักการนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ในขณะเดียวกันจะต้อง
 รู้รอบเพื่อให้เห็นภาพรวมของการทำงานและรู้จัก เชี่ยวชาญในหน้าที่ของตนเอง เพื่อที่สามารถต่อยอด
 หรือพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ต้องพัฒนาตัวเองและเรียนรู้อยู่เสมอ รับฟัง
 ความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงาน ยืดหยุ่นและพร้อมที่จะปรับตัวหรือปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ได้

Change การไม่ยึดติด ความสามารถในการเรียนรู้และปรับตัวกับสภาพแวดล้อม
 ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาในขณะเดียวกันก็ต้องมีเป้าหมายหรือหลักการเป็นที่ตั้ง ไม่ใช่การ
 เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสตลอดเวลาโดยไม่มีวิจารณญาณ

องค์การอนามัยโลก (WHO) (World Heart Organization, 1994) ได้ให้ความคิดเห็น
 ถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้ 10 องค์ประกอบ และจัดเป็น 3 ด้าน

องค์ประกอบของทักษะชีวิต ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถในการคิดที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์ เพื่อค้นหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือก และสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ องค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย หรือ เจตคติ (ทักษะด้านจิตใจ) หมายถึง การฝึกฝนควบคุมนึกคิดให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใสสะอาดในความดีงาม ประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความรัก ความมีเมตตา กรุณาความเป็นมิตร ความมีน้ำใจ ความมีสัมมาคารวะ ความรู้จักยอมรับ และเห็นความสำคัญของผู้อื่น ความกตัญญู ความเพียรพยายาม ความซื่อสัตย์สุจริต

3. ทักษะการตระหนักรู้ในตน เป็นความสามารถในการค้นหา รู้จักและเข้าใจตนเองเช่น รู้ข้อดี ข้อเสียของตนเอง รู้ความต้องการ และสิ่งที่ไม่ต้องการของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เรา รู้ตัวเองเวลาเผชิญกับความเครียดหรือสถานการณ์ต่าง ๆ และทักษะนี้ยังเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น การสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพ การตัดสินใจ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

4. ทักษะการเข้าใจผู้อื่น (Empathy) เป็นความสามารถในการเข้าใจความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา ความเชื่อ สีผิว อาชีพ ฯลฯ ช่วยให้เราสามารถยอมรับบุคคลอื่นที่ต่างจากเรา เกิดการช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ด้อยกว่า หรือได้รับความเดือดร้อน เช่น ผู้ติดยาเสพติด ผู้ติดเชื้อเอชไอวี องค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย หรือทักษะสังคม (ทักษะด้านการกระทำ) หมายถึง การฝึกฝนตนเองให้มีทักษะด้านวินัย ให้ตนเอง เพื่อควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม ไม่เบียดเบียน ไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเอง และสังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี เป็นประโยชน์ต่อสังคมนั้น ความสุจริตทางกายและวาจา

5. ทักษะการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมีระบบ เช่น ถ้าบุคคลสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำของตนเองที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้าน สุขภาพ หรือความปลอดภัยในชีวิต โดยประเมินทางเลือกและผลที่ได้จากการตัดสินใจเลือกทางที่ถูกต้องเหมาะสมก็จะมีผลต่อการมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

6. ทักษะการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีระบบ ไม่เกิดความเครียดทางกายและจิตใจ จนอาจลุกลามเป็นปัญหาใหญ่โตเกินแก้ไข

7. ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) เป็นความสามารถในการใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้อย่าง

เหมาะสมกับวัฒนธรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การแสดงความต้องการ การแสดงความคิดเห็น การขอร้อง การเจรจาต่อรอง การตักเตือน การช่วยเหลือ การปฏิเสธ ฯลฯ

8. ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal)

เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธ์ภาพไว้ได้ ยืนยาว

9. ทักษะการจัดการกับอารมณ์ (Coping with Emotion)

เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร รู้วิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ และความเศร้าโศกที่ส่งผลทางลบต่อร่างกาย และจิตใจได้อย่างเหมาะสม

10. ทักษะการจัดการกับความเครียด (Coping with Stress)

เป็นความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด และแนวทางในการควบคุมระดับความเครียด เพื่อให้เกิดการเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และไม่เกิดปัญหาด้านสุขภาพ

องค์ประกอบของทักษะชีวิตสามารถจำแนกตามพฤติกรรมการเรียนรู้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ประกอบด้วย ทักษะด้านการคิด

วิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Thinking) คือ ความสามารถในการวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัว และทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) คือ ความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวางโดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ

1.1 ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เป็นความสามารถที่จะ

วิเคราะห์แยกแยะข้อมูลข่าวสารและประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรม เช่น ค่านิยม แรงกดดันจากกลุ่มเพื่อน อิทธิพลจากสื่อต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต

1.2 ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นความสามารถในการคิด

ออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบมีส่วนสนับสนุน ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาในการค้นหาทางเลือกต่าง ๆ และผลที่เกิดขึ้นในแต่ละทางเลือก ถึงแม้ว่ายังไม่มี การตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ก็ตาม ความคิดสร้างสรรค์ยังช่วยให้บุคคลสามารถนำประสบการณ์ที่ผ่านมาใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ประกอบด้วย ทักษะด้านความตระหนักรู้

ในตน (Self-awareness) คือ

ประการที่หนึ่ง คือ ความสามารถในการค้นหาและเข้าใจในจุดดีจุดด้อยของ

ตนเอง เข้าใจเรื่องธรรมชาติของความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่ว่าจะในแง่ความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา สีผิว สุขภาพ หรือท้องถิ่น

ประการที่สอง ทักษะด้านความเห็นใจผู้อื่น (Empathy) คือ ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึก และเห็นอกเห็นใจบุคคลที่แตกต่างจากเรา ไม่ว่าจะในด้านเพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา ฯลฯ

ประการที่สาม ทักษะด้านความภูมิใจในตน (Self-esteem) คือ ความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่า

ประการที่สี่ ทักษะด้านความมีน้ำใจ รู้จักให้ รู้จักรับ ค้นพบและภูมิใจในความสามารถต่าง ๆ เช่น สังคม ดนตรี กีฬา และศิลปะ ของตนเอง โดยมีได้สนใจอยู่กับรูปร่างหน้าตา เสน่ห์ หรือความสามารถทางเพศ หรือการเรียนเก่ง เท่านั้น

ประการที่ห้า ทักษะด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Social-responsibly) คือ ความรู้สึกที่ตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

องค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย แบ่งเป็น 2 คู่ ได้แก่

1. ความตระหนักรู้ในตนและความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

1.1 ความตระหนักรู้ในตน (Self-Awareness) เป็นความสามารถในการเข้าใจในจุดดีจุดด้อยของตนเอง อะไรที่ตนเองปรารถนาและไม่พึงปรารถนาและเข้าใจในความแตกต่างจากบุคคลอื่น ๆ สามารถอยู่ภายใต้แรงกดดันต่าง ๆ ในชีวิตได้ นอกจากนี้ยังส่งผลต่อการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นด้วย

1.2 ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathetic) เป็นความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกและความเห็นใจบุคคลที่แตกต่างจากเราถึงแม้ว่าเราจะไม่คุ้นเคย ซึ่งจะช่วยให้เราเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของบุคคลอื่น ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีทางสังคม เช่น ความแตกต่างทางเชื้อชาติวัฒนธรรม โดยเฉพาะบุคคลที่ต้องการได้รับการช่วยเหลือและดูแล เช่น ผู้ป่วยโรคเอดส์ผู้มีภาวะบกพร่องทางจิตใจ หรือบุคคลที่ไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคม

2. ความภาคภูมิใจในตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม

2.1 ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self Esteem) เป็นความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่า เช่น ความมีน้ำใจ รู้จักให้รู้จักรับ ค้นพบและความภาคภูมิใจในความสามารถด้านต่าง ๆ (สังคม ดนตรี กีฬา ศิลปะ) ของตนเองโดยมีได้มุ่งสนใจอยู่แต่ในรูปร่าง หน้าตา ฯลฯ เท่านั้น

2.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsively) เป็นความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่รโรงสังคม มีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความภาคภูมิใจในตนเอง เพราะหากคนเรามีความภาคภูมิใจในตนเองแล้วก็จะเกิดแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและสังคม

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ได้แก่ ประการแรก คือ ทักษะด้านการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร (Interpersonal Relationship and Communication) คือ ความสามารถในการใช้คำพูด และภาษาท่าทางเพื่อการสื่อสารความรู้สึก

นึกคิดของตนเอง และความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่ายหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การแสดงความต้องการ ความชื่นชม การปฏิเสธ การสร้างสัมพันธภาพ ประการที่สอง ทักษะการตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา (Decision Making and Problem Solving) คือ ความสามารถในการรับรู้ ปัญหา สาเหตุของปัญหาการหาทางเลือก วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก การประเมิน ทางเลือก นำไปสู่การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง ประการสาม ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด คือ ความสามารถในการประเมินอารมณ์ รู้เท่าทันอารมณ์ว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตน นำไปสู่การเลือกใช้วิธีการจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้น ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการระบุสาเหตุของความเครียดของตน เรียนรู้วิธีการควบคุม ระดับความเครียดวิธีผ่อนคลาย สามารถหลีกเลี่ยงสาเหตุและเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่ พึงประสงค์

องค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย แบ่งเป็น 3 คู่ ได้แก่

1. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 การสร้างสัมพันธภาพ (interpersonal Relationship Skills)

สามารถช่วยให้บุคคลมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และสามารถที่จะรักษาและดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ อันดี ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุขและรวมถึงการรักษาสัมพันธภาพที่ดี ของสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแหล่งสำคัญของแรงสนับสนุนทางสังคม

1.2 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication)

หมายถึง ความสามารถในการใช้คำพูดและภาษาท่าทาง เพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดของตน อย่างเหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ โดยสามารถที่จะแสดงความคิดเห็น ความปรารถนา ความต้องการ การขอร้อง การเตือน และการขอความช่วยเหลือ

2. ทักษะการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา

2.1 การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นสิ่งที่นำไปสู่การตัดสินใจ เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิต ซึ่งถ้าบุคคลมีการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในการกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ โดยมีการประเมินทางเลือกและผลจากการตัดสินใจเลือกทางเลือกนั้น ๆ จะมีผลต่อสุขภาพอนามัยของบุคคลนั้น ๆ

2.2 การแก้ปัญหา (Problem Solving) เมื่อบุคคลมีปัญหาต่าง ๆ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ทำให้เกิดภาวะตึงเครียดทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ทักษะการแก้ปัญหาคือช่วยให้ บุคคลสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้

3. ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด

3.1 การจัดการกับอารมณ์ (Coping with Emotion) เป็นการรู้จักและเข้าใจอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ซึ่งจะทำได้สามารถตอบสนองและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม เช่น อารมณ์รุนแรงต่าง ๆ หรือความเศร้าโศกที่ส่งผลต่อภาวะสุขภาพ

3.2 การจัดการกับความเครียด (Coping with Stress) เป็นความสามารถในการรู้ถึงสาเหตุของความเครียด และรู้ถึงแนวทางการควบคุมระดับความเครียด เช่น การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในวิถีชีวิต การเรียนรู้วิธีผ่อนคลายเมื่ออยู่ในภาวะความตึงเครียดได้อย่างเหมาะสม เพื่อที่จะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ทางสุขภาพ

องค์ประกอบของทักษะชีวิตมี 12 องค์ประกอบ (นพัสชินทร์ มูลทาทอง, 2555) โดยได้จัดให้ทักษะชีวิตด้านความคิดวิเคราะห์หิววิจารณ์และความคิดสร้างสรรค์เป็นพื้นฐานที่สำคัญ ส่วนอีก 10 องค์ประกอบ แบ่งเป็น ทักษะชีวิตด้านเจตคติ 4 องค์ประกอบ และทักษะชีวิตด้านทักษะอีก 6 องค์ประกอบ สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. ความคิดวิเคราะห์หิววิจารณ์ (Critical Thinking) คือ ความสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัว
2. ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) คือ ความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวางโดยไม่ ยึดติดอยู่ในกรอบ
3. ความตระหนักรู้ในตน (Self-Awareness) คือ ความสามารถในการค้นหาและเข้าใจจุดดีจุดด้อยของตนเองและความแตกต่างจากบุคคลอื่น
4. ความเห็นใจผู้อื่น (Empathy) คือ ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึก และเห็นอกเห็นใจในบุคคลที่แตกต่างจากเรา
5. ความภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) คือ ความรู้สึกตนเองว่ามีคุณค่าค้นพบ และภูมิใจในความสามารถด้าน ต่าง ๆ ของตน โดยไม่มุ่งสนใจแต่เรื่องความโก้เก๋ รูปร่าง หน้าตา เสน่ห์ หรือความสามารถทางเพศ
6. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) คือ ความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีส่วนรับผิดชอบในความเจริญ หรือเสื่อมของสังคม
7. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่งกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ ยืนยาว
8. การสื่อสาร (interpersonal Communication) คือ ความสามารถในการใช้ คำพูด และภาษาท่าทาง เพื่อการสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตน และรับรู้ความรู้สึก

9. การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมีระบบ เช่น ถ้าบุคคลสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำของตนเองที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านสุขภาพ หรือ ความปลอดภัยในชีวิต โดยประเมินทางเลือกและผลที่ได้จากการตัดสินใจเลือกทางที่ถูกต้องเหมาะสม ก็จะมีผลต่อ การมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

10. การแก้ไขปัญหา (Decision Making and Problem Solving) คือ ความสามารถในการรับรู้ปัญหาสาเหตุ หาทางเลือก วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของทางเลือก ประเมินทางเลือก และลงมือแก้ปัญหาอย่างถูกต้องเหมาะสม

11. ทักษะการจัดการกับอารมณ์ (Coping with Emotion) เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเอง และผู้อื่น รู้ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร รู้วิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ และความเศร้าโศกที่ส่งผลทางลบต่อร่างกาย และจิตใจได้อย่างเหมาะสม

12. ทักษะการจัดการกับความเครียด (Coping with Stress) เป็นความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด และแนวทางในการควบคุมระดับความเครียด เพื่อให้เกิดการเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมและไม่เกิดปัญหาด้านสุขภาพ

จากองค์ประกอบทักษะชีวิต 12 ประการ สามารถนำมาแบ่งเป็น 3 ด้าน ในแง่ปรัชญาในการเรียนรู้ดังนี้ ทักษะชีวิต ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย การสร้างสัมพันธภาพการสื่อสาร การตัดสินใจและการแก้ปัญหา การจัดการกับอารมณ์และ ความเครียด ความตระหนักรู้ในตน ความเห็นใจผู้อื่น ความภูมิใจในตนเอง ความรับผิดชอบ ต่อสังคม ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดวิเคราะห์ วิจาร์ณ สรุปลได้ว่าองค์ประกอบทักษะชีวิตที่กรมสุขภาพจิตได้จำแนกเป็นกลุ่มจัดไว้ 3 กลุ่ม คือ

1. องค์ประกอบทักษะชีวิตกลุ่มด้านพุทธิพิสัยคือกลุ่มที่มีองค์ประกอบของการใช้ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และความคิดสร้างสรรค์

2. องค์ประกอบทักษะชีวิตกลุ่มด้านจิตพิสัย หรือเจตคติคือ กลุ่มที่ประกอบด้วยทักษะที่กล่าวถึงความคิด ความเชื่อที่มีความรู้สึก (อารมณ์และจิตใจ) และความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น รวมทั้งทักษะทางด้านสังคมซึ่งได้แก่ ความตระหนักรู้ในตนเอง และผู้อื่น รวมทั้งทักษะทางด้านสังคม ซึ่งได้แก่ความตระหนักรู้ในตนเอง ความเห็นใจผู้อื่น ความภูมิใจในตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม

3. องค์ประกอบทักษะชีวิตกลุ่มทักษะพิสัย คือ กลุ่มที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่เป็นความสามารถของมนุษย์ที่ไม่มีมาก่อน แต่ได้เรียนรู้จนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน เห็นจริงแล้วฝึกฝนกระทำจนเกิดความชำนาญและมีความสามารถในทักษะนั้นได้ กลุ่มนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบ

ในการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารการตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการจัดการกับ อารมณ์และความเครียด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดองค์ประกอบทักษะชีวิตที่สำคัญที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552)

1. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้จักความถนัดความสามารถ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่าง ของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับ เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิต และมีความรับผิดชอบ

2. การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูลข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์ และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ต้องรับรู้ ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

3. การจัดการกับอารมณ์และความเครียดการจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคลรู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายหลีกเลี่ยงและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ไปในทางที่ดี

4. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากาย เพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รับรู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดีสร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 1 สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะชีวิต

องค์ประกอบของทักษะชีวิต	สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา (2560)	World Heart Organization (1994)	นพสวรินทร์ มูลทอง (2555)	สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา (2552)	ความถี่
ทักษะการคิดสร้างสรรค์	√	√	√	√	4
ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	√	√	√	√	4
ทักษะการตระหนักรู้ในตน	√	√	√	√	4
ทักษะการเข้าใจผู้อื่น	√	√	√	√	4
ทักษะการตัดสินใจ	√	√	√	√	4
ทักษะการแก้ปัญหา	√	√	√	√	4
ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	√	√	√	√	4
ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล	√	√	√	√	4
ทักษะการจัดการกับอารมณ์	√	√	√	√	4
ทักษะการจัดการกับความเครียด		√	√	√	3
ความรับผิดชอบต่อสังคม	√		√	√	3
การสื่อสาร	√		√	√	3

จากองค์ประกอบที่รวบรวมและวิเคราะห์ในตาราง 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบทักษะชีวิต โดยด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหามีความสอดคล้องกัน ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ร่วมกันเป็น องค์ประกอบด้านการคิดและการตัดสินใจ ด้านทักษะการตระหนักรู้ในตน ทักษะการเข้าใจผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสอดคล้องกัน ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ร่วมกันเป็นองค์ประกอบด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านทักษะการจัดการกับอารมณ์ และทักษะการจัดการกับความเครียด มีความสอดคล้องกัน ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ร่วมกันเป็นองค์ประกอบด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด และด้านทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล การสื่อสารมีความสอดคล้องกัน ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ร่วมกันเป็นองค์ประกอบด้านการสื่อสาร

และปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น รวมทั้งหมดได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. องค์ประกอบด้านการคิด และการตัดสินใจ 2. องค์ประกอบด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม 3. องค์ประกอบด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด 4. องค์ประกอบด้านการสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

3. การพัฒนาทักษะชีวิต

การพัฒนาทักษะชีวิตในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) การพัฒนาทักษะชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นต้องพัฒนาและเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองในด้านความรู้ทักษะและเจตคติ ในการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ที่ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัวการป้องกันตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ จัดการกับชีวิตตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่กำหนดให้ทักษะชีวิตเป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนา โดยสถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ทักษะชีวิตในสาระการเรียนรู้จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ทักษะชีวิตทั่วไป เป็นทักษะพื้นฐานของผู้เรียนในการเผชิญปัญหาปกติในชีวิตประจำวัน เช่น ความขัดแย้งทางความคิด การทะเลาะเบาะแว้ง การสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพ การวิพากษ์วิจารณ์ การจำแนกแยกแยะข้อมูลข่าวสาร การตัดสินใจเลือกกระทำสิ่งต่าง ๆ การแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวัน การคิดวางแผนในการดำรงชีวิตประจำวัน ฯลฯ ซึ่งผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตทั่วไปจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่คิดตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมหรือที่เรียกว่า มีความสามารถในการคิดและการสื่อความหมายทักษะชีวิตทั่วไป ถือเป็นทักษะที่เป็นแกนของทักษะต่าง ๆ และเป็นทักษะพื้นฐานของการเกิดทักษะชีวิตองค์ประกอบอื่น ๆ รวมทั้งความรู้ในเนื้อหาสาระต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่สร้างทักษะชีวิตทั่วไปด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการสอนปกติในชั้นเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงประสบการณ์การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหรือกระบวนการกลุ่มและเทคนิคเกมการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายแสดงความรู้สึกรู้สึกคิดอย่างมีประสิทธิภาพ หลังการเสร็จสิ้นจัดกิจกรรมตามจุดประสงค์แต่ละครั้ง ด้วยประเด็นคำถามให้เกิดการสะท้อน (Reflect) การเชื่อมโยง (Connect) การปรับประยุกต์ความคิดและนำไปใช้ (Apply) หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงการเรียนปกติ เป็นการบูรณาการหรือสอนแทรกทักษะชีวิตในกระบวนการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

นอกจากนี้ยังพัฒนาทักษะชีวิตทั่วไปผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมชมรม กิจกรรมการแสดงความสามารถพิเศษต่าง ๆ การศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นต้น

2. ทักษะชีวิตเฉพาะ เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้ในการเผชิญกับปัญหาในชีวิตที่เฉพาะเจาะจง เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเอดส์ ปัญหาเพศ การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม ปัญหาการปรับตัวต่อสภาวะวิกฤต ปัญหาสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับเพื่อนและผู้อื่น ผู้ที่มีทักษะชีวิตในการเผชิญปัญหาเฉพาะเจาะจงจะเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งทางใจ หรือมีพลังสุขภาพจิต ซึ่งจะช่วยให้สามารถเอาชนะปัญหาอุปสรรคไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ สามารถปรับตัวในสถานการณ์วิกฤตและผ่านพ้นเหตุการณ์วิกฤตไปได้โดยไม่เกิดผลกระทบตามมา หรือสามารถฟื้นตัวกลับมาดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างรวดเร็ว ทักษะชีวิตเฉพาะถือว่าเป็นทักษะขั้นสูงที่มีความสำคัญต่อการจัดการกับชีวิตตนเองของผู้เรียน ได้แก่ ทักษะการรู้จักตนเอง เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น เช่น การรู้ความแตกต่างระหว่างชายหญิง คุณค่าและศักดิ์ศรีของชายหญิง ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด เช่น การคิดที่ไม่เครียด การคิดเชิงบวก ทักษะการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เช่น ทักษะการปฏิเสธการชวนไปมีพฤติกรรมเสี่ยง ทักษะการใช้ภาษาที่สร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การพูดสื่อสารที่สร้างมิตรทักษะชีวิตเฉพาะสามารถพัฒนาได้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเองร่วมกับกลุ่ม ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์สถานการณ์จริงในชีวิต จากสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่มีความหมายกับชีวิตของตนเอง เชื่อมโยงชีวิตและการดำเนินชีวิตของผู้เรียนในปัจจุบันและอนาคต

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีหลักสำคัญที่กล่าวถึงการพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่งจัดอยู่ในส่วนของการพัฒนาตนหรือพัฒนาผู้เรียนตามสาระดังต่อไปนี้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม รวมเป็น 1 ส่วน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอีก 1 ส่วน โดยเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ในทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย/สติปัญญา อารมณ์และสังคม ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรมมีระเบียบวินัยและมีคุณภาพปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก สาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่มีสาระการเรียนรู้เฉพาะเจาะจงทั้งมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ได้แก่

1. ทักษะชีวิตในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.1 สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของ

มนุษย์

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5: ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพอุบัติเหตุการใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

1.2 สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 22 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

1.3 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความคิดความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. ทักษะชีวิตในกิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรกิจกรรมแนะแนวหรือโฮมรูมเกี่ยวกับกิจกรรมเพศศึกษา กิจกรรมทักษะชีวิต สารเสพติด เอดส์ความรุนแรง การรู้จักเข้าใจตนเอง ละกิจกรรมตามองค์ประกอบทักษะชีวิตในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนว การจัดค่ายทักษะชีวิต เป็นต้น

2.2 สร้างทักษะชีวิตเฉพาะปัญหา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยการช่วยเหลือแนะนำ (Advisory) โดยครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น เป็นผู้ให้คำปรึกษาผู้เรียนเป็น รายบุคคลตามสภาพปัญหาและความรุนแรงของปัญหา

2.3 การสร้างทักษะชีวิตในเด็กที่อยู่ในสภาวะวิกฤต ด้วยการให้จิตวิทยาการแนะแนวหรือการให้คำปรึกษา (Counseling) หรืออาจส่งต่อ (refer) กรณีต้องการบำบัดรักษาจากสถานบริการทางสาธารณสุขหรือหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ภาวะวิกฤตชีวิตติดยาบ้า หรือการมีพฤติกรรมทางจิตการพัฒนาทักษะชีวิตบูรณาการการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นทักษะชีวิตพื้นฐานที่เป็นแกนของทักษะชีวิตองค์ประกอบอื่น ๆ และสามารถพัฒนาได้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญจากการสอนปกติในชั้นเรียนด้วยการบูรณาการหรือสอดแทรกทักษะชีวิตในกระบวนการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1. ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีนักวิชาการและหน่วยงานให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ไว้หลายความหมาย ไม่เฉพาะเจาะจง ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละสถานที่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยขอนำเสนอความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

บุรุษย์ ศิริมหาสาคร (2550) ได้ให้ความหมายของชุมชนนักปฏิบัติหรือชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบหนึ่งของกลุ่มคนในองค์กร เพื่อจัดการความรู้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

ราชบัณฑิตยสถาน (2551) ให้ความหมายของสังคมแห่งการเรียนรู้ คือ สังคมหรือกลุ่มคนที่เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ จึงมีการแสวงหาความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553) ได้ให้ความหมายของสังคมแห่งการเรียนรู้ไว้ว่า สังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะของหน่วยงาน ครอบครัวยุทธศาสตร์หรือชุมชนที่ดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องพร้อม ๆ กัน เกี่ยวกับเรื่องอนุรักษ์ บำรุงรักษา ฟื้นฟูปกป้องคุ้มครอง พิทักษ์ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่และปลูกจิตสำนึกให้แก่สมาชิกได้เรียนรู้ด้วยวิธีการผ่านผู้รู้ สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและจากองค์ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งทำให้สมาชิกสามารถสร้างความรู้ สร้างทักษะและมีระบบการจัดการความรู้ที่ดี รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งภายในและนอกกลุ่มสมาชิก ตลอดจนสามารถใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการดำเนินชีวิตให้มีความเหมาะสมกับสภาพของชุมชนนั้น ๆ

ชาโต มานาบุ (2559) ได้ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ว่าเป็นแนวความคิดที่ชี้ให้เห็นถึงวิสัยของ “โรงเรียนในรูปแบบของศตวรรษที่ 21” กล่าวคือ เป็นวิสัยทัศน์ที่ทำให้โรงเรียนฟื้นคืนชีพอีกครั้งด้วยการเปลี่ยนให้เป็นสถานที่ที่เด็ก ๆ ได้เรียนรู้ร่วมกัน สถานที่ครูได้เรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาวิชาชีพ และเป็นสถานที่ที่ผู้ปกครองและคนในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการปฏิรูปโรงเรียน ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน

สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ หมายถึง กลุ่มคนที่รวมตัวกันดำเนินการให้สมาชิกในชุมชนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยกระบวนการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานหลักของชุมชน มีการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้น ตลอดจนใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการทำงานและตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งชุมชน

2. ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553) ได้สรุปความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่า ประกอบด้วย 2 ส่วนที่สำคัญ คือ ส่วนที่เป็นกระบวนการ เช่น การแลกเปลี่ยนและพูดคุยสอบถามเชิงวิพากษ์วิจารณ์ การสะท้อนผล และร่วมมือร่วมพลังในการปฏิบัติงาน เป็นต้น และส่วนที่เป็นผลลัพธ์ที่คาดหวัง คือ การเป็นครูมืออาชีพที่มุ่งสู่ผลประโยชน์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ

วิจารณ์ พานิช (2555) ให้ความหมายของชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Community : PLC) ว่าหมายถึง การรวมตัวกันของครูในโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้ให้ศิษย์ได้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (21 Century Skills) โดยที่ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารการศึกษาระดับประเทศ เข้าร่วมจัดระบบสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง มีการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของศิษย์อย่างต่อเนื่อง เป็นวงจรไม่รู้จบ

จุลลี ศีระะโคตร (2557) ได้สรุปความหมายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู หมายถึง การรวมตัวของครูในสถานศึกษาในลักษณะทีมเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้นำร่วมกัน ส่วนผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุนบนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน มีการดำเนินการแบบทีมร่วมเรียนรู้ มีการจัดการความรู้และพัฒนาวิชาชีพ ภายใต้สภาพการณ์ที่สนับสนุน เพื่อเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ

DuFour (2004) ระบุว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ แนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนในปัจจุบัน โดยเป็นการรวมตัวกันทำงานร่วมแรงร่วมใจของบุคคลในวิชาชีพครูที่มีความสนใจ และมีความรู้ในการศึกษา เช่น คณะครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษา คณะครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรการศึกษาระดับชาติและอื่น ๆ เรียนรู้และทำงานสู่เป้าหมายอย่างมีวิสัยภาวะและความรับผิดชอบ ด้วยการพัฒนาทางวิชาชีพสู่วิสัยภาวะความเป็นครูของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีลักษณะสำคัญคือ เน้นการพัฒนาบนฐานงานจริงมากกว่า การพัฒนาออกหน้างานจริง

ธีรพงษ์ แสงสิทธิ์ (2563) ได้แบ่งชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. (Who) กระบวนการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ ร่วมเรียนรู้ ของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา
2. (Where) อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน
3. (How) โดยทำงานร่วมกันแบบทีมเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำร่วมกันและผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุนสู่การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ

4. (Why) เพื่อเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมกลุ่มกันของครูเป็นทีมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งความรู้ ประสบการณ์ และร่วมมือร่วมพลังกันในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนและการทำงานของครูเป็นหลัก มีผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร่วมจัดระบบสนับสนุน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาวิชาชีพ พัฒนาเครื่องมือในการทำงานของครู และพัฒนาการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์และคุณภาพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ความสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 5 ด้าน มี 15 มาตรฐาน 35 ตัวบ่งชี้ เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ให้ใช้กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด โดยด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษารวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

วิจารณ์ พานิช (2555) สรุปถึงความสำคัญของชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Community) หรือ PLC ว่าเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตที่ดีของครูในยุคศตวรรษที่ 21 ที่จะทำให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน ทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับปฏิบัติการเรียนรู้ เป็นการปฏิรูปที่เกิดจากภายใน คือ ครูร่วมกันดำเนินการเพื่อให้การปฏิบัติการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายในและจากภายนอก การเรียนรู้ในสถานศึกษาต้องเปลี่ยนไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูสอนมาเป็นครูฝึกหรือครูผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน ห้องเรียนต้องเปลี่ยนจากห้องสอนมาเป็นห้องทำงาน เพราะในเวลาเรียนส่วนใหญ่ นักเรียนจะเรียนเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกันที่เรียกว่า การเรียนแบบโครงการ (Project-Based Learning) นอกจากนี้กระบวนการ PLC จะก่อประโยชน์ทั้งแก่นักเรียน ครู และนักการศึกษาคือ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึก กว้างและเชื่อมโยงทั้งกับนักเรียนและครู ที่สำคัญยิ่งคือ PLC จะช่วยเผยศักยภาพที่แท้จริงของปัจเจกออกมาผ่านกระบวนการกลุ่ม

วรลักษณ์ ชูกำเนิด (2557) สรุปไว้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเป็นเสมือนพื้นที่ การเรียนรู้ร่วมกันของวิชาชีพครู เป็นพื้นที่ปฏิบัติงานจริงที่ใช้เป็นพื้นที่เรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ด้วยการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ ที่สามารถทำให้ครูเกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง โดยที่มีเวลา กับการเรียนรู้ในงานได้เต็มที่มากกว่าการเรียนรู้นอกรงาน จะส่งผลให้เกิดการเข้าใจชั้นเรียน เข้าใจนักเรียน และเข้าใจหน้าที่สำคัญของวิชาชีพครูของตนเองและเพื่อนร่วมงาน การเรียนรู้ ผ่านการปฏิบัติและประสบการณ์ตรงเช่นนี้จะเกิดการพัฒนาวิชาชีพและส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนได้ มากกว่า ด้วยเหตุของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกศตวรรษที่ 21 ทฤษฎีการเรียนรู้นอกตัว ที่ครูได้รับการอบรมนอกชั้นเรียนในวันนี้อาจไม่สามารถใช้กับเด็กในบริบทของพื้นที่ตนเองหรือ อาจเป็นองค์ความรู้ที่ล้าสมัยในวันต่อมา ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนคือวิธีการและสิ่งที่ครูสอน กับความเป็นจริงในการเปลี่ยนแปลงของโลกและความเป็นจริงของนักเรียนยุคใหม่สวนทางกัน จึงเป็นยุคการเปลี่ยนแปลงที่เป็นสัญญาณให้ครูและโรงเรียนรู้ว่า วิชาชีพต้องร่วมมือกันรับมือ การเปลี่ยนแปลงนี้โดยการพึ่งตนเอง เพื่อที่จะปรับตัวเรียนรู้ไปกับโลกและปรับตัวให้เข้ากับผู้เรียนใน ศตวรรษที่ 21

DuFour (2004) ได้อธิบายถึงความสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในมิติของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่จำเป็นต่อการสอนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ว่า สภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการสอนทักษะชีวิตและทักษะการทำงานแห่งศตวรรษที่ 21 คือ ชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) หรือ PLC และเมื่อโรงเรียนเกิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภายในโรงเรียนจะพัฒนาจนนำไปสู่การเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ ที่ฝังลึกในโรงเรียนต่อไป

สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญในเชิงนโยบายที่เป็นมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน และเชิงปฏิบัติทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา จนกระทั่งถึงระดับสถานศึกษา เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด และเป็นการพัฒนาวิชาชีพครู ตลอดจน วิธีการทำงานของครู ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่กลไกสำคัญเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ อย่างแท้จริง

4. องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Cannata (2007) กล่าวว่า องค์ประกอบชุมชนทางวิชาชีพของครู (Component of Teacher Professional Community) ประกอบด้วย 4 ประการ โดยแต่ละองค์ประกอบ มีคุณลักษณะสำคัญดังนี้

1. การมีความเชื่อและค่านิยมร่วมกัน (Shared Beliefs and Values) หมายถึง กระบวนการทางสังคมของโรงเรียนที่เป็นตัวกำหนดบรรทัดฐานและพฤติกรรมของสมาชิกในองค์การ

โดยบรรทัดฐานนั้นเกิดจากการที่ครูมีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน โดยมีความเชื่อพื้นฐานและค่านิยมร่วมกันในด้านเป้าหมายทางการศึกษาและเป้าประสงค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (Responsibility for Student Learning) หมายถึง การปฏิบัติงานของครูมุ่งเน้นผลลัพธ์ตรงตามเป้าประสงค์ทางการศึกษาและสามารถเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยจะต้องคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการ และศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน และมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งระบบโรงเรียน

3. การร่วมมือรวมพลัง (Collaboration) หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของครูเพื่อบรรลุพันธกิจร่วมขององค์กร โดยกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะต้องตอบสนองเป้าประสงค์หลักขององค์กร

4. โครงสร้างเชิงอำนาจการและโครงสร้างที่แตกต่างไปจากเดิม (Facilitating and Inhabit Structure) หมายถึง คุณลักษณะของโรงเรียนที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เช่น โครงสร้างของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นต้น

ครุฑิต พุทธโกษา (2554) กล่าวถึงองค์ประกอบชุมชนการเรียนรู้ ดังนี้

1. มีผู้นำที่ดี จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ การประสานงานและการกระตุ้นให้สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา

2. มีกรรมการชุมชนที่มีจริยธรรมและมีบริหารจัดการชุมชนที่ดี ต้องมีกรรมการชุมชนที่เข้มแข็ง มีความมุ่งมั่น มีคุณธรรมจริยธรรม บริหารงานโปร่งใส

3. มีความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชน มีสมาชิกชุมชนที่มีคุณภาพและมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เข้ามาร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบในทุกกระบวนการ

4. มีกระบวนการเรียนรู้ เพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง จะต้องมีการเรียนรู้เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งต้องมีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างชุมชนอย่างเสมอ

5. มีศักยภาพความพร้อมในเรื่องพื้นฐานอาชีพ จะต้องมีความเข้มแข็งในการพึ่งพาตนเองและมีความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ จึงต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยใช้ความรู้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดกรรมวิธีสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม

6. มีการสร้างระบบการจัดเก็บและการนำมาใช้ขององค์ความรู้ที่ดี ต้องมีระบบการเก็บความรู้ทั้งความรู้ที่มีอยู่ภายในชุมชนและความรู้ภายนอกชุมชน รวมทั้งต้องรู้จักสร้างและนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ โดยเข้าใจได้ง่าย

7. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและนอกชุมชน ต้องมีความร่วมมือในด้าน
ทุนกิจกรรม วิชาการองค์ความรู้ การตลาด ฯลฯ มีการจัดการกลุ่มและเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ
ให้เกิดการพัฒนาอย่างเชื่อมโยง ประสานเกี่ยวเนื่อง ครอบคลุมการพัฒนาในทุกบริบท

วิจารณ์ พานิช (2555) ระบุถึงชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์หรือ PLC เป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน
มีหลากหลายองค์ประกอบ จึงต้องนิยามจากหลายมุม ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า PLC ประกอบด้วย
องค์ประกอบ 1 ผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีจุดเน้นสำคัญ 2 ส่วน คือ 1) ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
คือ ร่วมกันดำเนินการเพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายใน
และภายนอก และภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ต้องเป็นผู้นำการพัฒนา PLC เพื่อให้ PLC ดำเนินการ
ขับเคลื่อน 2) ความมุ่งมั่นและเป้าหมายร่วมกัน สิ่งที่ทรงคุณค่าที่สุดที่ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกันคือ
ความมุ่งมั่นที่ชัดและทรงคุณค่าว่าทุกคนต้องการช่วยกันยกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ของศิษย์
และของตนเอง และมีเป้าหมายปลายทางที่ชัดคือ มุ่งไปที่การเรียนรู้ของนักเรียน 3) ระบบการทำงาน
เป็นทีมหรือวัฒนธรรมรวมหมู่ เป็นการรวมตัวกันของครูเพื่อทำงานสร้างสรรค์ มีการแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ ประสบการณ์การทำงาน เกิดการสร้างความรู้และยกระดับความรู้จากประสบการณ์ตรง
เพื่อหาทางพัฒนาวิธีการทำงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ 4) การทบทวนไตร่ตรองผล โดยครูแต่ละคน
ศึกษา ลงมือทำ แล้วทบทวนไตร่ตรองการเรียนรู้จากผลที่เกิด (Reflection หรือ AAR) เอง และ
ทบทวนร่วมกับเพื่อนครู ทำเช่นนี้เป็นวงจรไม่รู้จบ เป็นการพัฒนาวิธีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นวงจร
และ 5) การสนับสนุน ฝ่ายบริหารจะต้องสนับสนุน 2 ด้าน คือ ด้านให้กำลังคนสนับสนุนที่จะมาช่วย
จัดการข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลของผลลัพธ์ของการเรียนของนักเรียน รวมทั้งเป็นพี่เลี้ยง
ช่วยจัดกระบวนการในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ และด้านสร้างวัฒนธรรม คือ การให้คุณค่าต่อการพัฒนา
เหนือผลการประเมินหรือผลของการจัดอันดับ สร้างบรรยากาศของความรู้สึกปลอดภัยเป็นอิสระที่จะ
ใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยไม่กลัวผิด ซึ่งรวมถึงจัดระบบสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่าง
ต่อเนื่องด้วย

Kenoyer (2012) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีองค์ประกอบที่สำคัญ
5 ประการ (Characteristics of Professional Learning Community) ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสนับสนุนและภาวะผู้นำร่วม (Supportive and Shared Leadership) หมายถึง ผู้บริหารและครูมีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกัน
2. ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Values and Vision) หมายถึง ผู้บริหาร
และครูมุ่งปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ร่วมกัน เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ (Collective Learning and Application of Learning) หมายถึง ครูปฏิบัติงาน วางแผน และแก้ปัญหาาร่วมกัน
และสามารถประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้สร้างสรรค์แนวทางการปฏิบัติงานใหม่ ๆ

4. เงื่อนไขสนับสนุนเชิงความสัมพันธ์และเชิงโครงสร้าง (Supportive Conditions Through Relationship and Structures) หมายถึง ผู้บริหารจัดการสรรด้านเวลา สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งทรัพยากร และโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์ของครู เพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

5. การฝึกฝนตนเองร่วมกัน (Shared Personal Practice) หมายถึง ครูให้การช่วยเหลือครูท่านอื่นด้วยการสังเกต การจัดการเรียนการสอน การแสวงหาความรู้ และการสนทนาแลกเปลี่ยน

วรลักษณ์ ชูกำเนิด (2557) ได้นำเสนอองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทสถานศึกษาว่าประกอบด้วย 6 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

1. วิสัยทัศน์ร่วม เป็นการมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทาง เส้นทาง และสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อน PLC ที่มีทิศทางร่วมกัน โดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน คือ พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นภาพความสำเร็จที่มุ่งหวังในการนำทางร่วมกัน อาจเป็นการมองเริ่มจากผู้นำหรือกลุ่มผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่ทำหน้าที่เหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์นั้นร่วมกัน หรือการมองเห็นจากแต่ละปัจเจกที่มีวิสัยทัศน์เห็นในสิ่งเดียวกัน เหนี่ยวนำซึ่งกันสู่เป็นวิสัยทัศน์ร่วม

2. ทีมร่วมแรงร่วมใจ เป็นการพัฒนามาจากกลุ่มที่รวมกันด้วยใจ ทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์แบบมีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมายและพันธกิจร่วมกัน เพื่อให้บรรลุผลที่การเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้ของทีมและการเรียนรู้ของครู บนพื้นฐานของงานที่ในกระบวนการต่าง ๆ ต้องทำร่วมกัน นอกจากนี้ทีมนร่วมแรงร่วมใจยังมีลักษณะพิเศษของการรวมตัวที่เหนียวแน่นจากภายในคือการเป็นกัลยาณมิตร

3. ภาวะผู้นำร่วม มีนัยสำคัญ 2 ลักษณะ คือ ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม คือ เป็นผู้ที่สามารถทำให้สมาชิกใน PLC เกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ และภาวะผู้นำร่วมกันของสมาชิก PLC ด้วยการกระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ให้สมาชิกมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้นจนเกิดเป็นผู้นำร่วมของครู ซึ่งมุ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ มีจุดเน้นสำคัญ 2 ด้าน คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ เป็นการเรียนบนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของสมาชิกเรียนรู้จากโจทย์และสถานการณ์จริงที่ตนเองและสมาชิกจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรืออู่อุดมภาวะความเป็นครูให้เป็นครูที่สมบูรณ์ เพราะเมื่อครูรู้จักและเข้าใจธรรมชาติของตนเองแล้ว ครูจะสามารถมองเห็นธรรมชาติของศิษย์อย่างถ่องแท้ได้ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้

5. ชุมชนกัลยาณมิตร มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุขทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน มีบรรยากาศของวัฒนธรรมแบบเปิดเผย ทุกคนมีเสรีภาพที่จะแสดงความคิดเห็นของตน เป็นวิถีแห่งอิสรภาพ ยึดความสามารถและสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้อ่านาจดต้นลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครูมาเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิต

6. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน คือ ลดความเป็นองค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการหันมาใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการแทน มีการดำเนินการที่ต่อเนื่องและมุ่งความยั่งยืน และจัดสรรปัจจัยเงื่อนไขสนับสนุนตามบริบทชุมชนให้เอื้อต่อการดำเนินการของ PLC

ซาโต มานาบุ (2559) การปฏิรูปโรงเรียนเพื่อให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้จะเกิดขึ้นจริงได้จะต้องอาศัยปรัชญาและวิสัยทัศน์จากบทก่อนเป็นพื้นฐาน และประกอบด้วยโครงสร้างระบบกิจกรรมทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือรวมพลังในห้องเรียน (Collaborative Learning) คือ รูปแบบการเรียนรู้ผ่านความร่วมมือ ช่วยเหลือ พุดคุย รับฟัง และเรียนรู้ซึ่งกันและกันของนักเรียนแบบกลุ่มย่อย ผ่านการวางแผนชั้นเรียนของครูที่กระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีสิทธิในการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยมีผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์และวางรากฐานการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ไม่แบ่งแยกและไขว่คว้าการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งครูและผู้บริหารช่วยกันสังเกตการเรียนรู้ของนักเรียน และร่วมกันสะท้อนคิด

2. การสร้างความเป็นเพื่อนร่วมงาน (Collegiality) ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community) ในห้องพักครู คือ ระบบกิจกรรมของครูที่มีการวางแผนและประชุมหารือร่วมกันกับเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร โดยใช้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสังเกตการสอนอย่างกัลยาณมิตร ร่วมกันสะท้อนคิดจากการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นหลัก และวิจัยสื่อการสอน โดยมีผู้บริหารส่งเสริมการปฏิรูปโรงเรียน สร้างระบบการเปิดชั้นเรียน และสร้างความสัมพันธ์แบบเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3. การเข้าร่วมเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปของผู้ปกครองและคนในชุมชนท้องถิ่น (Parental and Community Involvement) คือ การเข้าร่วมเรียนรู้ของผู้ปกครองหรือคนในชุมชนท้องถิ่น ในการวางแผนชั้นเรียนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน โดยผู้บริหารและครูร่วมกันสร้างระบบความสัมพันธ์แบบเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ให้ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เปิดกว้าง แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงระบบการพัฒนานักเรียน

ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553) ได้สรุปองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูมีองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Share Norms and Values)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องการมีฐานความรู้ทางเทคนิคร่วมกัน นับว่าเป็นหลักพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้อาชีพต่าง ๆ ที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นในชุมชน ในทำนองเดียวกันพบว่าการมีเป้าหมาย (Mission) ร่วมกันและชัดเจนเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาความเป็นชุมชนการเรียนรู้ (Earning Community) ในโรงเรียน ในที่นี้จะเห็นว่าถึงแม้การมีพันธกิจร่วมกันและการมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกันจะไม่ถูกเหมือนกันทีเดียว และทั้งสองสิ่งนี้ได้มุ่งเน้นไปที่ความต้องการจำเป็นสำหรับชุมชนในโรงเรียน เพื่อพัฒนาความรู้สึกร่วมกันและการมีส่วนร่วมในวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการศึกษาที่สำคัญของโรงเรียน

2. การวางเป้าหมายร่วมกันสู่การเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Focus on Student Learning)

โรงเรียนต้องการให้ครูมีเทคนิคการสอนและกลยุทธ์ที่หลากหลายที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ทั้งนี้สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้น่าจะมาจากความคาดหวังระดับสูงของครูต่อนักเรียน บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้และข้อผูกพันของครูต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

3. การร่วมมือร่วมกัน (Collaboration) การร่วมมือร่วมพลังนี้เป็นคุณลักษณะที่ถูก

สร้างขึ้นโดยการอภิปรายแล้วนำมาสู่ข้อสรุปของครูถึงการพัฒนาร่วมกันเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญกับความสำเร็จหรือความเชี่ยวชาญหรือไม่ ในการปฏิบัติงานการสอนหรือโดยการสร้างองค์ความรู้ แนวความคิดหรือโครงการที่จะช่วยให้ครูมีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญการมากขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างสมรรถนะโรงเรียน ทั้งนี้ความร่วมมือร่วมพลังดังกล่าวได้นำไปสู่การสร้างความเข้าใจระหว่างครูซึ่งมักจะเชื่อมโยงไปสู่การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกันของโรงเรียน นอกจากนี้ยังเสริมการทำงานร่วมกันของครูในโรงเรียน โดยมีความเกี่ยวข้องกับงานที่สัมพันธ์กับการสอน ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเทคนิคการสอน สื่อการสอน และกลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น การประเมินโปรแกรมที่สอน เป็นต้น ทั้งนี้ความร่วมมือร่วมพลังนี้ไม่ใช่ลักษณะการร่วมมือร่วมพลังของครูเพียงไม่กี่คน แต่เป็นการร่วมมือร่วมพลังของครูในภาพรวมทั้งหมดทั้งโรงเรียน

4. การชี้แนะการปฏิบัติ (De Privatize Practice) ภายในชุมชนแห่งการเรียนรู้

เชิงวิชาชีพครูสามารถปฏิบัติงานการสอนให้เป็นสาธารณะและได้รับข้อมูลป้อนกลับที่สร้างสรรค์จากเพื่อนร่วมงานได้ ในลักษณะเช่นนี้จะมีการพูดคุยสนทนากันมากขึ้นระหว่างครูด้วยกัน โดยจะช่วยให้มีการพิจารณาว่ายังมีสิ่งใดที่ยังไม่สามารถทำได้ในระหว่างการสอน รวมทั้งยังช่วยให้ครูได้เรียนรู้จากครูคนอื่นที่ประสบความสำเร็จและสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อความไม่ประสบความสำเร็จ ท่านจะทำให้เกิดผลบวกต่อการเรียนการสอนในภาพรวมของโรงเรียน

5. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflective Dialogue) การพูดคุยสนทนาระหว่างครู

ควรเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการสอน นอกจากนี้การพูดคุยสนทนากันดังกล่าวควรขยายไปสู่

ประเด็นความเป็นองค์กร (Organization) ความเสมอภาค (Equity) และความเป็นธรรม (Justice) ของโรงเรียนอีกด้วย เพราะว่าประเด็นเหล่านี้อาจจะกลายเป็นเครื่องมือหรือกลไกในการทบทวน ประเด็นพื้นฐานสำคัญของการสอนซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นชุมชนในภาพรวมทั้งหมดของครู ซึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหลักความเชื่อบรรทัดฐานและค่านิยมของชุมชนในโรงเรียน

ธีรพงษ์ แสงสิทธิ์ (2563) ได้สรุปองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

1. การมีค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม เป็นทิศทางสู่ความเป็น PLC โดยมีเจตจำนงที่เห็น ภาพความสำเร็จร่วมกันยึดเหนี่ยวผูกพันกันด้วยอุดมการณ์แห่งวิชาชีพ ความเชื่อ บรรทัดฐาน และคุณงามความดีเพื่อการศึกษาและสังคม การมีค่านิยมและวิสัยทัศน์เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และการทำงานร่วมกันของบุคลากร
2. การแลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานระหว่างบุคคล เป็นการทบทวนการทำงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและมีการเพิ่มความสามารถของครูแต่ละคน ถือเป็นหัวใจสำคัญการเรียนรู้ บนพื้นฐานประสบการณ์ตรงที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของสมาชิก มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติ ที่ดี และมีการสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพ
3. การสนับสนุนและมีการมีภาวะผู้นำร่วมกัน คือ การมีผู้นำที่มีลักษณะเป็นผู้คอย สนับสนุนความเป็น PLC โดยการกระจายอำนาจให้ครูมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้น จัดโครงสร้างการบริหาร จัดการแบบมีส่วนร่วม และสร้างแรงบันดาลใจให้ครูร่วมขับเคลื่อน PLC มีการสนับสนุน แบ่งปัน อำนาจ ส่งเสริม และพัฒนาภาวะผู้นำ
4. ทีมร่วมแรงร่วมใจ คือ การเป็นกลุ่มสร้างสรรค์ที่ทำงานร่วมกันเป็นทีมทั้งครูและ ผู้บริหาร โดยมีแนวปฏิบัติร่วมกัน หลอมรวมจากค่านิยม ความเชื่อ ความสามารถ และประสบการณ์ ให้เป็นพลังในการทำงานร่วมกันแบบร่วมแรงร่วมใจ ร่วมเรียนรู้ และร่วมพัฒนา มีการทำงานร่วมกัน เป็นทีม และเป็นชุมชนกัลยาณมิตร

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 2 สังกะหรท่องค้ประกอบชุมชนแห่งการเรยนรู้ทางวิชาชีฟ

องค้ประกอบของชุมชนแห่งการเรยนรู้ทางวิชาชีฟ	Cannata (2007)	Kenoyer (2012)	ณรงค้ถุทธิ์ อินทนาม (2553)	ครรชิต พุทธิโกษา (2554)	วิจารย์ พานิช (2555)	วรลัษณ้ ชูกำเนิต (2557)	ชาโต มานานู (2559)	ธีรพงษ์ แสงสีถุทธิ์ (2563)	ความถี่
1. การมีภาวะผู้นำร่วม		√		√	√	√		√	5
2. การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน	√	√	√	√	√	√	√	√	8
3. การมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจ	√	√	√	√	√	√	√	√	8
4. การทบทวนไตร่ตรองผล				√	√				2
5. การสนับสนุน	√				√	√		√	4
6. การเรยนรู้และพัฒนาวิชาชีฟ			√	√		√	√	√	5
7. การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร			√	√		√	√	√	5

จากองค้ประกอบที่รวบรวมและวิเคราะห์ในตาราง 2 ผู้วิจัยได้สังกะหรท่องค้ประกอบชุมชนแห่งการเรยนรู้ทางวิชาชีฟ โดยด้านการเป็นชุมชนกัลยาณมิตรมีความสอดคล้องกันกับด้านการมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจ จึงได้นำมารวมกับด้านการมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจ ด้านการทบทวนไตร่ตรองผลมีความสอดคล้องกับการเรยนรู้และพัฒนาวิชาชีฟจึงได้นำมาสังกะหรท่องค้ประกอบเป็นการทบทวนการเรยนรู้และพัฒนาวิชาชีฟได้เป็น 5 องค้ประกอบ ของชุมชนแห่งการเรยนรู้ทางวิชาชีฟ ซึ่งประกอบด้วย 1. การมีภาวะผู้นำร่วม 2. การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน 3. การมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตร 4. การทบทวนการเรยนรู้และพัฒนาวิชาชีฟ และ 5. การสนับสนุน

บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เป็นองค้การทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการตั้งขึ้นตามนโยบายปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล โดยแบ่งเป็นหน่วยงาน ส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของแต่ละจังหวัดครอบคลุมอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตาม มาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2546 มีการยืดหยุ่นในการจัดตั้ง ยุบเลิก และบริหารจัดการ ซึ่งเน้นการกำกับดูแล ส่งเสริมและประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในท้องที่จังหวัด ขอนแก่น มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 84 โรงเรียน จัดการศึกษาตั้งแต่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. ที่ตั้งสำนักงาน

เลขที่ 473 หมู่ที่ 2 ถนนมะลิวัลย์ ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000 โทรศัพท์ 0-4323-4836 โทรสาร 0-4324-4412

3. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มีหน้าที่อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ เกี่ยวกับการศึกษา ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตร การศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการ และจัดให้มีระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

3. รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการ ภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

4. ส่วนราชการสำนักงานเขต

4.1 กลุ่มอำนวยการ

4.2 กลุ่มบริหารงานบุคคล

4.3 กลุ่มนโยบายและแผน

4.4 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

4.5 กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

4.6 กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์

4.7 หน่วยตรวจสอบภายใน

4.8 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4.9 กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.10 กลุ่มกฎหมายและคดี

5. วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เป็นองค์กรชั้นนำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. พันธกิจ

6.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

6.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลัก ของคนไทย 12 ประการ

6.3 พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นพัฒนาเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาและบูรณาการการจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สู่ความเป็นมืออาชีพ

7. เป้าประสงค์

7.1 นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาค มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

7.2 ครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

7.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีประสิทธิภาพเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

7.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเน้นการทำงานแบบบูรณาการมีเครือข่ายการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา กระจายอำนาจและความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา

7.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาทุกระดับพัฒนาสื่อเทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

8. ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษา

เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมการเข้าถึงบริการทาง

การศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน

มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

9. จุดเน้น

9.1 จุดเน้นด้านประกันคุณภาพ

9.2 จุดเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียน

9.3 จุดเน้นด้านโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทาง

การศึกษา

9.4 จุดเน้นด้านทักษะภาษา

9.5 จุดเน้นด้านเทคโนโลยี ดิจิตอล

9.6 จุดเน้นด้านทักษะชีวิต

10. จุดเน้นพิเศษตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

10.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

1) ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ

2) ส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา

3) ส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี

4) ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับ Top Ten ของประเทศ

5) ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อ่านออก เขียนได้ทุกคน

10.2 ด้านการบริหารงานบุคคล

1) ใช้ระบบคุณธรรม

2) การบริหารอัตรากำลังโดยคณะกรรมการ

3) ส่งเสริมความก้าวหน้าของครู บุคลากร และผู้บริหาร

4) การบริหารงานบุคคลที่ดี จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

10.3 ด้านการบริหารงบประมาณ

1) การจัดสรรงบประมาณยึดข้อมูล และความต้องการจำเป็น

พัฒนาระบบคุณธรรม
พัฒนาระบบคุณธรรม
พัฒนาระบบคุณธรรม

2) การบริหารงบประมาณต่อพันกำหนดเวลา

10.4 ด้านการบริหารจัดการของสำนักงานเขต

- 1) สำนักงานเขต “จะเป็นโซ่ข้อกลาง” เป็นผู้ประสานที่ดี
- 2) ใช้สหวิทยาเขต เป็นกลไกในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
- 3) จัดทำ War Rooms ในการนำนโยบาย/ยุทธศาสตร์ สู่อำนาจปฏิบัติ
- 4) การบริหารจัดการใช้ฐานข้อมูล และ ICT
- 5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พร้อมรับนักเรียนจากโรงเรียน

ขยายโอกาสของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีแนวโน้มลดลง

- 6) เพิ่มเป้าหมายจำนวนโรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนทักษะอาชีพ
- 7) ส่งเสริมคุณธรรมและภูมิด้านทาน ค่านิยมพื้นฐานด้านระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน

- 8) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสาและเป็นผู้นำด้านศาสนพิธี
- 9) ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารีและการศึกษา

วิชาการ

11. ค่านิยม (Value)

เครือข่ายร่วมพัฒนา นำพาสู่ความสำเร็จ ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

12. วัฒนธรรมองค์กร (Culture)

รู้คน รู้งาน บริการบนฟ้า เหนือความคาดหวัง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักเทียบสำหรับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน มีความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อสร้างและประยุกต์ใช้หลักเทียบสำหรับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

- 1) องค์ประกอบด้านปัจจัย คือ 1.1) ทักษะทางวิชาการและกลไกการเรียนรู้ และ 1.2) โครงสร้างและสิ่งสนับสนุน 2) องค์ประกอบด้านกระบวนการ คือ 2.1) การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน 2.2) การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน 2.3) การร่วมมือร่วมพลังกัน 2.4) การเปิดรับการชี้แนะในการปฏิบัติงาน และ 2.5) การสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงานและ 3) องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ คือ 3.1) ผลการปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง และ 3.2) การเป็นสมาชิก

เครือข่าย 2) การทดลองสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนตามแนวทางที่พัฒนาขึ้นในโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่า หลังจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรณีศึกษาเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถปฏิบัติและมีผลการปฏิบัติที่มีคุณภาพอยู่ในระดับเท่ากับมาตรฐานทั่วไป เป็นอย่างน้อยในทุกตัวบ่งชี้ กรณีศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายของการปฏิบัติในทุกตัวบ่งชี้

3) แนวทางการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวางแผน ระยะที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 3 การบูรณาการ และระยะที่ 4 การปฏิบัติ

พิเชฐ เกษวงษ์ (2556) ได้ทำการศึกษาเพื่อนำเสนอแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน คือ 1) สร้างแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามความตรงตามหลักวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง 2) ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 12 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามความเหมาะสมของแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และ 3) ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ศึกษาจากประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 67 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ประกอบด้วย 1) การสร้างจุดเริ่ม แห่งความร่วมมือร่วมใจ เช่น ส่งเสริมให้ครูมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 2) การจัด ให้ครูมีโอกาสเสวนาใคร่ครวญระหว่างกัน เช่น นำประเด็นปัญหาจากการปฏิบัติงานของครูมา พุดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างกัน 3) การส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม เพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ส่งเสริมให้มีการใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย 4) การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านค่านิยมและปทัสถานร่วมเช่น กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย และ 5) การสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันในการทำงาน เช่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาร่วมกันของครู โดยแนวทางทั้ง 5 ด้าน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ทุกรายการ

ชญาดา คล่องการ และปาริชา นิพพานนท์ (2557) ได้ศึกษาประสิทธิผลโปรแกรมสุขศึกษาในการประยุกต์ใช้การสร้างเสริมทักษะชีวิตร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อป้องกันการตั้งครรภีในวัยรุ่นในโรงเรียนแห่งหนึ่ง อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตในด้านความคิดสร้างสรรค์คิดอย่างมี

วิจารณ์ญาณ ด้านความตระหนักรู้ในตน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความภาคภูมิใจในตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการจัดการกับอารมณ์ความเครียด ด้านการตัดสินใจการแก้ปัญหา ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพ การสื่อสารและแรงบันดาลใจทางสังคมสูงกว่าก่อนการทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value)

ปภาวี พิพัฒน์ลักษณ์ (2557) วิจัยเชิงบรรยาย เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนร่วมตามแนวคิดภาวะผู้นำที่ยั่งยืนเพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนร่วมตามแนวคิดภาวะผู้นำที่ยั่งยืนเพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพบว่ามีปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส 2 ด้าน คือ สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคม กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนร่วมตามแนวคิดภาวะผู้นำที่ยั่งยืนเพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมี 3 กลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์การเสริมสร้างผู้บริหารเพื่อการเรียนรู้ทางวิชาชีพของบุคลากรครูอย่างต่อเนื่อง 2) กลยุทธ์การเสริมสร้างผู้บริหารเพื่อการส่งเสริมภาวะผู้นำของบุคลากรครู และ 3) กลยุทธ์การเสริมสร้างผู้บริหารเพื่อการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายภายนอก

สมุทรา สมปอง (2558) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนประถมศึกษา : การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านความต้องการในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของโรงเรียนที่ร่วมวิจัยประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การเตรียมองค์กรเพื่อการเรียนรู้ 2) การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม 3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานร่วมกัน 4) ผลที่คาดหวัง 3) ผลการประเมินการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ในด้านความรู้ความเข้าใจพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ด้านความสามารถในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของครู พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านพฤติกรรมการสอนของครู พบว่า ครูมีการเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับมาก

ฐาปณัฐ อุดมศรี (2558) วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า กรอบแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย 1) รูปแบบการบริหารโรงเรียน 6 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการบริหารแบบทางการ รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน รูปแบบการบริหารแบบการเมือง รูปแบบการบริหารแบบอัติวิสัย รูปแบบการบริหารแบบกำกับ และรูปแบบการบริหารแบบวัฒนธรรม โดยใช้องค์ประกอบในการจำแนกรูปแบบ ได้แก่ ระดับของการกำหนดเป้าประสงค์ กระบวนการ

กำหนดเป้าประสงค์ ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการตัดสินใจ ธรรมชาติของกระบวนการตัดสินใจ ธรรมชาติของโครงสร้าง การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมภายนอก แบบของภาวะผู้นำ และรูปแบบภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง 2) การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสนับสนุนและแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำ การสนับสนุนปัจจัยแวดล้อม การกำหนดและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน การปฏิบัติงานแบบร่วมมือ การปฏิบัติที่มุ่งผลลัพธ์เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนและครู และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนวิธีการปฏิบัติ

อนุสรฯ สุวรรณวงศ์ (2559) วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 5 วิธีการ ได้แก่ (1) การจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (2) การกระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ (3) การส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อใจไว้วางใจในการทำงานร่วมกัน (4) การแสวงหาการสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ (5) การบริหารที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ด้านการกระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและด้านการแสวงหาการสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ด้านการส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อใจไว้วางใจในการทำงานร่วมกันมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและด้านการจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3) กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) กลยุทธ์สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (2) กลยุทธ์ปฏิรูปการบริหารบุคลากรสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (3) กลยุทธ์สร้างวัฒนธรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (4) กลยุทธ์จัดการความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (5) กลยุทธ์กระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ

กรองกาญจน์ นกแพร์ (2560) ศึกษาการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ระบบสนับสนุนในโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ภาวะผู้นำแบบสนับสนุนและภาวะผู้นำร่วม วิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน และการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และการนิเทศการศึกษา การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ระบบสนับสนุนในโรงเรียน ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน

และภาวะผู้นำร่วม และวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

บุญชอบ จันทาพูน (2561) วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเทศบาล 1 ตำบลยาง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเทศบาล 1 ตำบลยาง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์การกระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ 2) กลยุทธ์การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 4) กลยุทธ์การบริหารที่เสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5) กลยุทธ์การแสวงหาการสนับสนุนจากเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

อดุลวิทย์ ปิจจะ (2561) วิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางในการดำเนินงานกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการดำเนินงานกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ด้านภาวะผู้นำร่วมและ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า

- 1) วิสัยทัศน์ร่วมผู้บริหารสถานศึกษาควรเห็นเป้าหมายวิชาชีพครูในการทำงาน ปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง สมาชิกชุมชนและผู้นำชุมชน
- 2) ทีมร่วมแรงร่วมใจผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ วางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อให้บรรลุที่การเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ภาวะผู้นำร่วมผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำให้ครูเกิดการเรียนรู้มีการกระจายอำนาจเพื่อคุณภาพของผู้เรียน
- 4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันกับครูเรียนรู้ถึงจิตวิญญาณความเป็นครู 5) ชุมชนกัลยาณมิตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เคารพซึ่งกันและกันในสถานศึกษา ลดความโดดเดี่ยวระหว่างการปฏิบัติงานสอนของครู 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาควรลดขั้นตอนในการทำงาน ลดขัดแย้งของครูผู้สอนกับฝ่ายบริหารให้น้อยลงการบริหารเน้นรูปแบบทีมงานเป็นหลัก

งานวิจัยต่างประเทศ

Matthews (2014) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง A Study of Professional Learning Communities and The Effect On Teacher Practice ผลการศึกษาพบว่า ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนักการศึกษาได้ทำงานร่วมกันและมุ่งเน้นไปที่วิธีต่างๆ ปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน การปฏิบัติของครูเป็นองค์ประกอบสำคัญในการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนและเป็นจุดเน้นของการศึกษาผลการวิจัยระบุว่าครูมีส่วนร่วมของครูในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีผล การปฏิบัติของครู รวมถึงการออกแบบหลักสูตรในห้องเรียนและการประเมินและการวิเคราะห์ข้อมูล

Flores, Bulnes และ Quintanilla (2015) ได้ศึกษาการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยศึกษาวิธีการการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนประถมศึกษาของเม็กซิกัน เป็นการศึกษากระบวนการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง ในเมือง Monterrey ประเทศเม็กซิโก โดยมีครูเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 7 คน คือ ครูผู้สอนผู้ริเริ่มกระบวนการ 3 คน และผู้เชี่ยวชาญ 4 คน ใช้การวิเคราะห์กรณีศึกษาจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนผล การศึกษาพบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในเมือง Monterrey มองเห็นความเป็นไปได้ของ ความสามารถในการสร้างพื้นที่ที่ครูสามารถสะท้อน แลกเปลี่ยนให้เห็นถึงการแก้ปัญหาในขณะที่ครู ร่วมกันปฏิบัติการสอน ซึ่งพื้นที่ของการสะท้อนนี้ยังเปิดโอกาสให้ครูสร้างโครงการและพัฒนา ความรู้สึกของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ ทำให้ครูในโรงเรียนมีส่วน ร่วมในหลายโครงการของการสอน

Davis (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง How Do Teacher Perceptions of The Six, Essential Professional Learning Community (PLC) Criteria Impact The Effectiveness of a PLC ? ผลการศึกษาระบุถึง 6 เกณฑ์ที่จำเป็นสำหรับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มี ประสิทธิภาพ (PLC) ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน ความรับผิดชอบร่วมกัน การประเมินผลที่แท้จริง การสะท้อนผลการปฏิบัติ การตั้งค่านิยมที่มั่นคง และสนับสนุนการบริหารระดับ โรงเรียนที่เข้มแข็ง ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นหลังจากที่ครูได้ ดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

McDermott (2016) วิจัยเรื่อง At the Heart of Professional Learning Communities : How Principal Leadership Practices Influence Teacher Collaboration ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถเพิ่มความรับผิดชอบและก่อให้เกิดการ ปฏิรูปการศึกษาที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ถูกใช้โดยเขต เพื่อให้ครูมี โครงสร้างในการทำงานร่วมกันเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนและเพื่อปรับปรุงผลการเรียนของ นักเรียน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ การศึกษาของ McDermott ใช้แนวคิดของ Shirley Hord (1997) โดยใช้ 5 คุณลักษณะ

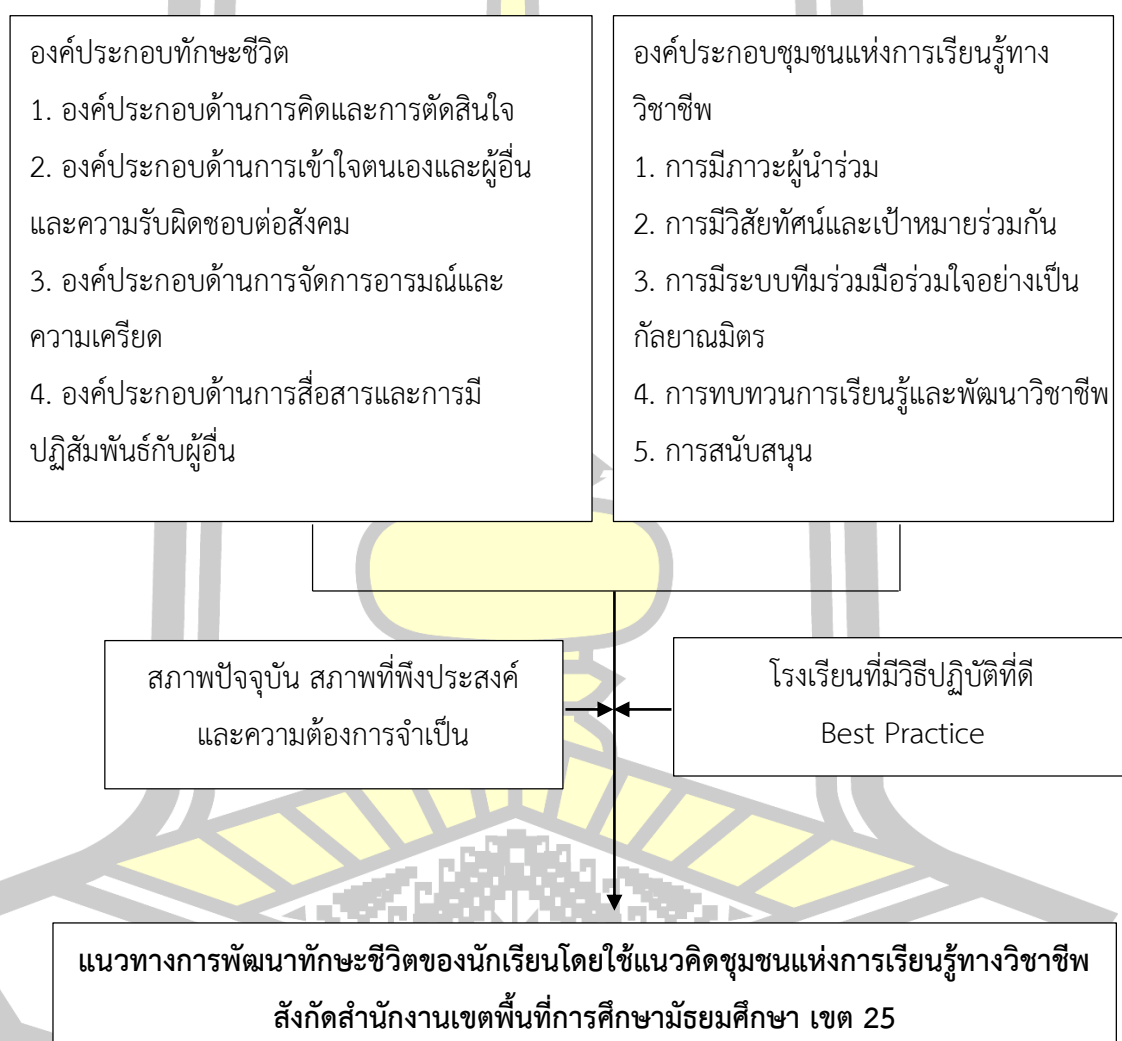
ของ PLCs : คือ วิสัยทัศน์ร่วมกัน การเป็นผู้นำที่ใช้ร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ร่วมกัน เจือใจ การสนับสนุน การปฏิบัติร่วมกันถูกนำมาใช้ในการศึกษาเป็นกรอบการวิจัย ผลจากการศึกษาพบว่า แนวทางปฏิบัติที่เป็นผู้นำมีความสำคัญต่อวิธีที่ครูเข้าใจและรู้สึกเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ การปฏิบัติหลักที่มีผลกระทบในทางบวกต่อการยอมรับของครูในชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพคือ การให้ความช่วยเหลือความซื่อสัตย์สุจริตใจกว้างการเปิดใจไว้วางใจความอดทนและการสื่อสารที่ดี ครูใหญ่ตั้งเวทีสำหรับการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันในฐานะโรงเรียนสร้างวัฒนธรรมที่มีความเป็นผู้นำร่วมกันผ่านการตัดสินใจและเพิ่มขีดความสามารถให้ครูกลายเป็นผู้นำแบบไม่เป็นทางการ การสร้างเวลาและพื้นที่สำหรับครูในการทำงานร่วมกันเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการพัฒนา PLCs Hord (1997) อธิบายเวลาและทรัพยากรเป็นหนึ่งในชิ้นส่วนเพื่อสนับสนุนเจือใจ ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันเปิดเผยว่าเจือใจเหล่านี้จัดทำขึ้นโดยผู้บริหารมีความสำคัญเนื่องจากมีโอกาสให้ครูเข้าพบกันในช่วงเวลาที่กำหนด ปัจจัยที่สองของเจือใจการสนับสนุนคือความสัมพันธ์ส่วนตัวและความร่วมมือซึ่งจะทำให้เกิดการ ทำงานร่วมกันได้ ความสัมพันธ์ที่ครูมีกับครูของพวกเขา มีผลกระทบอย่างมากต่อความไว้วางใจที่สร้างขึ้นและความเป็นอิสระที่มอบให้กับทีมในการทำงานของพวกเขา ครูที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับหัวหน้าของพวกเขา มีความเต็มใจที่จะสร้างความเชื่อมั่นในการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้นและเข้าใจวิสัยทัศน์และภารกิจของโรงเรียน

Kociuruba (2017) ได้วิจัยเรื่อง Teachers' Perceptions of Professional Learning Communities and Their Impact on School Culture ผลการวิจัยพบว่า การใช้ PLC ที่ไม่ได้ผลของโรงเรียนส่งผลเสียต่อวัฒนธรรมเนื่องจากขาดแคลนบรรทัดฐานความร่วมมือ การสื่อสารและความรับผิดชอบ การเรียนรู้แบบมืออาชีพ ได้รับการพัฒนาโดยเน้นการใช้ PLC ที่มีประสิทธิภาพและผลกระทบต่อวัฒนธรรมโรงเรียน การศึกษาสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในเชิงบวกด้วยการให้ผู้นำโรงเรียนและ PLC การศึกษานี้มีข้อมูลสนับสนุนว่า PLCs ในลักษณะที่ส่งเสริมสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ดีซึ่งอาจนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกันคือสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีย่อมเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน

พูน ปณ ทิโต ชีเว

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตำรา และเอกสารต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการพัฒนา แนวทาง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

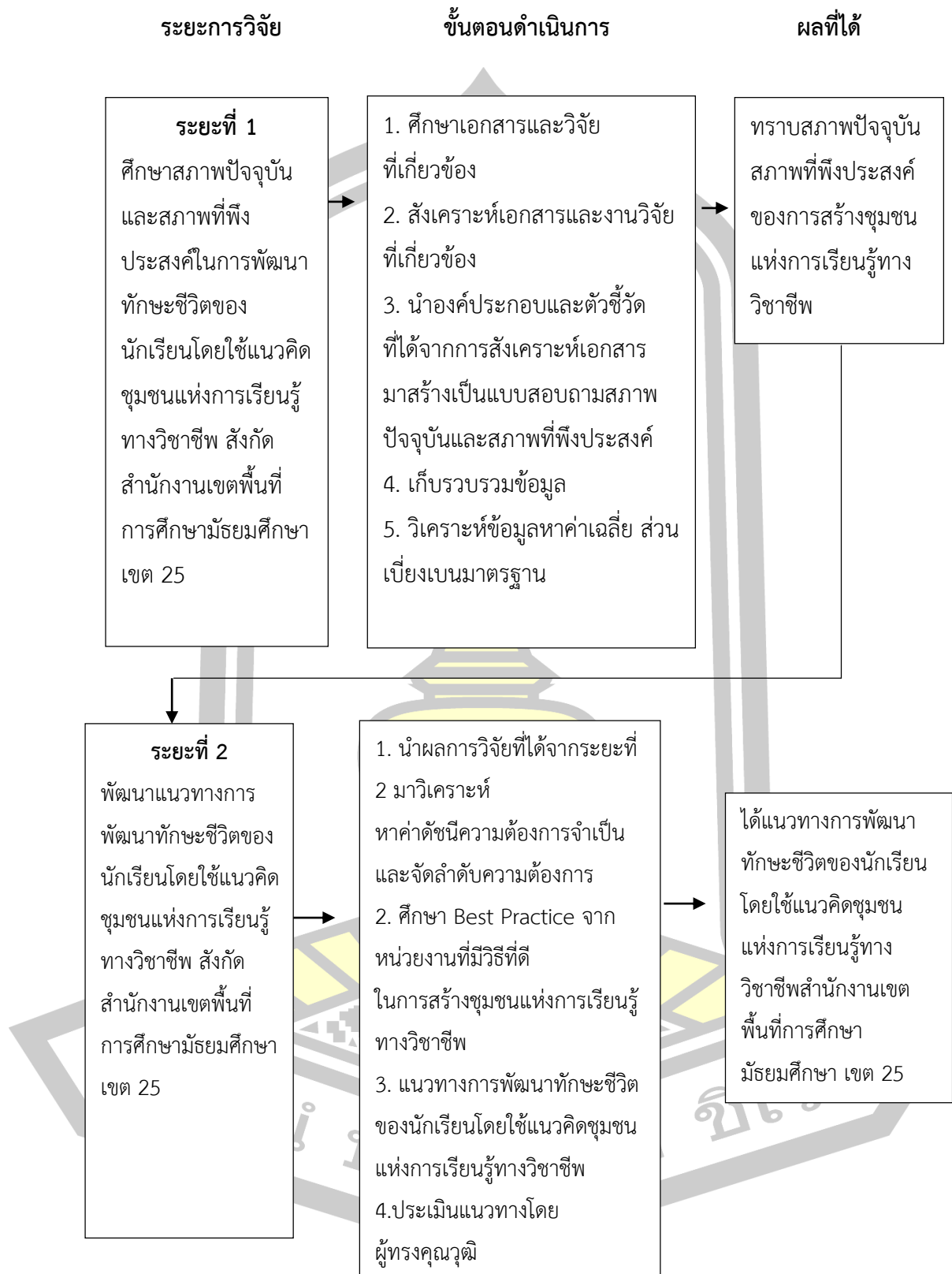
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ภาพประกอบ 2 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสาร สรุปวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัด การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน ดังนี้

1.1 ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 วุฒิ ค.ต. (การบริหารจัดการการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.2 นายเกียรติศักดิ์ หอมพิกุล ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 วุฒิ ก.ศ.ม. (การบริหารการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.3 ดร.ธีรพงษ์ แสงสิทธิ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยชันวิทยา วุฒิ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.4 นายคเชนทร์ กองพิลา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ปร.ด. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.5 ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ ตำแหน่ง อาจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิ กศ.ด. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้บริหาร ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จากทั้ง 84 โรงเรียน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4,047 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ปีการศึกษา 2563 โดยการพิจารณาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนประชากรได้ ซึ่งเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน จากนั้นใช้เทคนิคการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling Technique) และวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งสามารถแบ่งเป็นครูสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 17 คน ครูสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 116 คน ครูสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 40 คน และครูสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 178 คน ผู้วิจัยจึงดำเนินการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
สถานศึกษาขนาดเล็ก	15	201	17
สถานศึกษาขนาดกลาง	50	1338	116
สถานศึกษาขนาดใหญ่	6	458	40
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	13	2050	178
รวม	84	4,047	351

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
 ของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของ
 ลิเคิร์ท (Likert Scale) คือ

มากที่สุด	ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ
	ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
ปานกลาง	ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ
	ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
น้อยที่สุด	ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ตามกรอบการสร้างชุมชนแห่ง
 การเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม
 ระบุเกี่ยวกับอุปสรรคและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้
 ทางวิชาชีพ นำข้อค้นพบที่ได้มาทำการวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่ง
 การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่
 พึงประสงค์ของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 25 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
 ความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม
 ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ
 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)
 ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ (Wording) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective
 Congruence) IOC แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ขึ้นไป และใช้เกณฑ์
 การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังต่อไปนี้

1. นายวิไลศักดิ์ วรรณศรี ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมแพศึกษา วุฒิ กศ.บ. (วิชาเอกประถมศึกษา วิชาโทการบริหารการศึกษา)
ประกาศนียบัตรบัณฑิต บริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
2. นางจุฑามาศ เวียงทอง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการโรงเรียนนาจันศึกษา วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านการบริหาร
การศึกษา
3. นายอดุลย์ จันลา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการ
โรงเรียนซำย่างวิทยายน วุฒิ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
4. นางจินตนา คงอานนท์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 วุฒิ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) เชี่ยวชาญด้าน
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
5. นางพรพกา หนูจันทร์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 วุฒิ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการ
เรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้ว

นำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ปฏิบัติงานใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 30 คน

2.2.6 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่าง
ง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ตามวิธี Item Total
Correlation (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ระหว่างคะแนนรายข้อคำถามกับคะแนนรวม
โดยการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05

2.2.7 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่า
ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

2.2.8 ปรับปรุงแบบสอบถามหลังทดลองใช้อีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2.9 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25เสนอผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย พร้อมทั้งประสานขอความร่วมมือจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และประสานขออนุญาตหมายวันในการรับแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย

4. การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการกระทำข้อมูล

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.1.2 กำหนดรหัส ให้คะแนน และบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เป็นค่าความถี่และร้อยละ

4.2.2 ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

4.2.2.1 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ต่อไปนี้

มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุดให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์มากให้ค่าคะแนน 4 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์ปานกลางให้ค่าคะแนน

3 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์น้อยให้ค่าคะแนน 2 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุดให้ค่าคะแนน

1 คะแนน

โดยมีการแปลความหมาย ดังนี้

4.2.2.2 นำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.51–5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์มาก

2.51–3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์น้อย

1.00–1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.2.1 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5.2.2 การตรวจสอบอำนาจจำแนก โดยการใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ

เพียร์สัน

5.2.3 การตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา

ของครอนบาค

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{Modified} (Modified Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับ

ความต้องการจำเป็น ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น คำนวณโดยใช้สูตร

ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

$$\text{ค่า } PNI_{\text{Modified}} = (I-D)/D$$

ค่า PNI_{Modified}	หมายถึง	ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
I	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
D	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษา Best Practices เกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

1. สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

- 1.1 เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากล (SCQA)
- 1.2 เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินภายนอกรอบที่ 3 ในระดับดีขึ้นไป
- 1.3 เป็นโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นด้านวิชาการระดับประเทศ

โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย และโรงเรียนสิหราชเดโชชัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งใช้คำถามที่ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำแหน่งทางการบริหาร ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิสูงสุด สถานที่ทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

2. สร้างเป็นข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์
3. นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์ สำนวนภาษา และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย พิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ ในขั้นตอนนี้ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC : Index of Congruence) ได้โดยผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ขึ้น
5. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ให้ข้อมูล และเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์และจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการจดบันทึก ใช้เครื่องบันทึกเสียงและกล้องถ่ายภาพ Digital โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ณ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย และโรงเรียนสิรินราชเดโชชัย

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ส่งถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเองพร้อมนัดหมายวันเวลาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสะดวกในการให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัย

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมายพร้อมเก็บบันทึกข้อมูลโดยละเอียด

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง จัดระเบียบข้อมูล จัดกลุ่มเนื้อหาตามองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย

4.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ขั้นตอนที่ 3 ยกร่างแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ผู้วิจัยได้ยกร่างแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จาก

การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและการศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีมาพัฒนาเป็น
แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มาโดยการเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน ดังนี้

1.1 ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 วุฒิ ค.ต. การบริหารจัดการการศึกษา เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.2 นายเกียรติศักดิ์ หอมพิกุล ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 วุฒิ ก.ศ.ม. (การบริหารการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.3 ดร.ธีรพงษ์ แสงสิทธิ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียน
ห้วยชันวิทยา วุฒิ ศษ.ต. (การบริหารการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.4 นายคเชนทร์ กองพิลา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พร.ต. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ

1.5 นายจิรัฐติกุล ดร.วิจารณ์ขจร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ค.ม. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมการสร้างชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ลักษณะเป็น
แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 กำหนดประเด็นสำคัญของโปรแกรมที่จะประเมินจากข้อมูลที่ได้จาก
การศึกษาแล้วนำมาสร้างข้อกระทงให้ครอบคลุมประเด็นดังกล่าวครบทุกประเด็น

2.2.2 นำแบบประเมินแนวทางในลักษณะแบบสอบถาม ลักษณะเป็น
แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษา เนื้อหา สาระสำคัญที่ตรงและครอบคลุมทุก
ประเด็น แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะทั้งหมด

2.2.3 นำแบบประเมินที่แก้ไขปรับปรุง และผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสม และความชัดเจนของข้อกระทงเกี่ยวกับโปรแกรม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Congruence)

2.2.4 นำโปรแกรมที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทำการประเมินต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือราชการในการเก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งและรวบรวมเก็บคืนด้วยตนเอง

4. การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ในการตอบแบบประเมิน

4.1.2 กำหนดรหัส ให้คะแนน และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์

เพื่อประมวลผลทางสถิติ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Means) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2546)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง
 n แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

4. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษา

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น ซึ่งคำนวณจากสูตรต่อไปนี้ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548)

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{I-D}{D}$$

เมื่อ	PNI_{modified}	แทน	ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้
I		แทน	การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่พึงประสงค์
D		แทน	การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เป็นสภาพปัจจุบัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ครั้งนี้ได้ลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
D (Degree of Success)	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I (important)	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน ดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
2. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3. ยกร่างแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัด 2 ด้าน 9 องค์ประกอบ 39 ตัวชี้วัด ดังนี้

ด้านที่ 1 องค์ประกอบและตัวชี้วัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ด้านที่ 2 องค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการพัฒนาทักษะชีวิต

องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านการคิดและการตัดสินใจ

องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม

องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด

องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านที่ 1 องค์ประกอบและตัวชี้วัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยรวม

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับความเห็น
1.1 องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.67	0.48	มากที่สุด	4.40	0.81	มาก
1.2 องค์ประกอบด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.60	0.51	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด
1.3 องค์ประกอบด้านการมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.52	0.51	มากที่สุด	4.52	0.51	มากที่สุด
1.4 องค์ประกอบด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.40	0.60	มาก	4.37	0.60	มาก
1.5 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.48	0.71	มาก	4.48	0.65	มาก
รวม	4.43	0.56	มาก	4.47	0.62	มาก

จากตาราง 4 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับองค์ประกอบของแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับความเห็น
1. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ผู้บริหารและครูมีพันธกิจ และค่านิยมมุ่งเน้นร่วมกันไปที่ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น
3. ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายใน การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
4. ผู้บริหารและครูร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกันคือ การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	1.10	มาก
5.. ผู้บริหารและครูร่วมกันมุ่งปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุเป้าประสงค์เพื่อการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.20	1.10	มาก
6. ผู้บริหารและครูมีทัศนคติที่คล้ายคลึง กัน โดยมีความเชื่อพื้นฐานและค่านิยม ร่วมกันในด้านเป้าหมายทางการศึกษาใน การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	1.10	มาก
รวม	4.67	0.48	มากที่สุด	4.40	0.81	มาก

จากตาราง 5 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์
พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.81)

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการมี
ภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียน ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะ
ชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 2
ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

องค์ประกอบด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น
1. ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจหน้าที่ ในการตัดสินใจทำให้ครูมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้น จนเกิดเป็นผู้นำร่วมของครู ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกันในกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ การประสานงานและการกระตุ้นให้ครูมีส่วน ร่วมในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ครูเป็นผู้นำในการร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิบัติการเรียนรู้ดำเนินไปแบบ คู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายในและ ภายนอกเพื่อส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.60	0.51	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 6 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการมีภาวะผู้นำ ร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.51) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.51)

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านการมีระบบ ทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 3 ด้านการมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตร ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 3 ด้านการมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

องค์ประกอบด้านการมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D	ค่าระดับความเห็น	$\bar{X}$	S.D	ค่าระดับความเห็น
1. ผู้บริหาร และครูมีการปฏิบัติงาน ร่วมกันที่มีการพัฒนามาจากกลุ่มที่รวมกันด้วยใจ เพื่อบรรลุพันธกิจร่วมขององค์การ โดยกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นจะต้องตอบสนองต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านการมีระบบที่ร่วมมือ ร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D	ค่าระดับ ความเห็น
2. มีความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชน มีสมาชิกชุมชนที่มีคุณภาพและมี จิตสำนึกเพื่อส่วนรวมเข้ามาร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบใน กระบวนการการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. มีการจัดการกลุ่มและเครือข่ายที่มี ประสิทธิภาพให้เกิดการพัฒนาอย่าง เชื่อมโยง ประสานเกี่ยวเนื่อง ครอบคลุม การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
4. มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุข ทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน ลดความเป็นองค์กรที่ยึดวัฒนธรรมแบบ ราชการ มีบรรยากาศของวัฒนธรรมแบบ เปิดเผย ลดความโดดเดี่ยวระหว่าง ปฏิบัติงานสอนของครูมาเชื่อมโยง ปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิต เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ผู้บริหารและครูร่วมกันสร้างระบบ ความสัมพันธ์แบบเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ให้ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นเข้ามามี ส่วนร่วมในการประเมินการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเปิดกว้าง	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.52	0.51	มากที่สุด	4.52	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 7 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 3 ด้านการมีระบบที่มาร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51)

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 4 ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 4 ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

องค์ประกอบด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D	ค่าระดับความเห็น	$\bar{X}$	S.D	ค่าระดับความเห็น
1. ครูเรียนรู้ผลการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้ในการแก้ปัญหการพัฒนากระบวนการในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.20	0.84	มาก	4.20	0.84	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านการทบทวนการเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D	ค่าระดับ ความเห็น
2. การพูดคุยสนทนาระหว่างครูควร เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน นอกจากนี้การพูดคุยดังกล่าว ควรขยายไปสู่ประเด็นความเป็นองค์กร (Organization) ความเสมอภาค (Equity) และความเป็นธรรม (justice) ของโรงเรียน	4.40	0.55	มาก	4.20	0.84	มาก
3. ครูสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียนให้เป็นสาธารณะและได้รับ ข้อมูลป้อนกลับที่สร้างสรรค์ จากเพื่อน ร่วมงานได้ มีการพูดคุยสนทนากันมาก ขึ้นระหว่างครูด้วยกันช่วยให้ครูได้เรียนรู้ จากครูคนอื่นที่ประสบความสำเร็จและ สภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อความไม่ประสบ ความสำเร็จจะทำให้เกิดผลดีต่อการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนใน ภาพรวมของโรงเรียน	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
4. ครูมีศักยภาพความพร้อมในเรื่อง พื้นฐานทักษะชีวิต โดยได้รับการพัฒนา สมรรถนะและทักษะชีวิต โดยใช้ความรู้ ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิด กรรมวิธีสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม	4.20	0.84	มาก	4.40	0.55	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านการทบทวนการเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D	ค่าระดับ ความเห็น
5. ครูมีการจัดการเรียนบนพื้นฐาน ประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติ จริงร่วมกันของเพื่อนครู ที่ยึดการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน เป็นสำคัญ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
6. ครูเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้าง ในหรืออุมิภาวะความเป็นครู เพื่อส่งผล ต่อทัศนคติในการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.40	0.60	มาก	4.37	0.60	มาก

จากตาราง 8 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 4 ด้านการทบทวนการ
เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.60) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60)

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบด้านการ
สนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 5 ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียน ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 5 ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

องค์ประกอบด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับความเห็น
1. โครงสร้างของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน และภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.00	1.22	มาก	4.00	1.00	มาก
2. โรงเรียนมีระบบการเก็บความรู้ทั้งความรู้ที่มีอยู่ภายในชุมชนและความรู้ภายนอกชุมชน รวมทั้งต้องรู้จักสร้างและนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ โดยเข้าใจได้ง่าย	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. สถานศึกษามีการจัดสรรกำลังคนสนับสนุน ที่จะมาช่วยจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4. ครูให้คุณค่าต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เห็นอผลการประเมินหรือผลของการจัดอันดับ สร้างบรรยากาศของความรู้สึกลดท้อภัยเป็นอิสระที่จะใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยไม่กลัวผิด	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านการสนับสนุนการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น
5. ผู้บริหารจัดการสรรเวลา สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งทรัพยากร และโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์ของครูเพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.48	0.71	มาก	4.48	0.65	มาก

จากตาราง 9 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 5 ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.71) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.65)

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านที่ 2 องค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการพัฒนาทักษะชีวิต

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ดังแสดงในตาราง 10

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและ
ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต

องค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการพัฒนา ทักษะชีวิต	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น
2.1 องค์ประกอบด้านการคิด และการตัดสินใจ	4.85	0.37	มากที่สุด	4.85	0.37	มากที่สุด
2.2 องค์ประกอบด้านการเข้าใจตนเอง และผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม	4.80	0.41	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด
2.3 องค์ประกอบด้านการจัดการอารมณ์ และความเครียด	4.80	0.41	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
2.4 องค์ประกอบด้านการสื่อสารและการ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	4.87	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
รวม	3.86	0.31	มาก	3.89	0.27	มาก

จากตาราง 10 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับองค์ประกอบของแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมทั้ง 4 องค์ประกอบดังนี้
องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านการคิดและการตัดสินใจ องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้าน
การเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้าน
การจัดการอารมณ์และความเครียด และองค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านการสื่อสาร
และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านการคิดและ
การตัดสินใจ

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการ
พัฒนาทักษะชีวิต องค์ประกอบที่ 1 ด้านการคิดและการตัดสินใจได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต องค์ประกอบที่ 1 ด้านการคิดและการตัดสินใจ

องค์ประกอบด้านการคิดและการตัดสินใจ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับความเห็น
1. นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล ที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2. นักเรียนสามารถคิดออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. นักเรียนสามารถฝึกฝนควบคุมนึกคิดให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใสสะอาดในคามดีงามประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ	4.40	0.55	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
4. นักเรียนสามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมีระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.85	0.37	มากที่สุด	4.85	0.37	มากที่สุด

จากตาราง 11 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการคิดและการตัดสินใจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.37) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.37)

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม

ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับความเห็น
1. นักเรียนสามารถค้นหา รู้จัก เข้าใจตนเอง และรู้สึกภูมิใจในตนเอง	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. นักเรียนเข้าใจความรู้สึก และเห็นอกเห็นใจบุคคลที่แตกต่างจากตนเอง	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3. นักเรียนรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและสังคม มีส่วนรับผิดชอบต่อความเจริญ หรือเสื่อมของสังคม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.80	0.41	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด

จากตาราง 12 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.26)

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านการจัดการ
อารมณืและความเครียด

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต องค์ประกอบที่ 3 ด้านการจัดการอารมณืและความเครียด
ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนา
ทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการจัดการอารมณืและความเครียด
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการจัดการอารมณืและความเครียด

ด้านการจัดการอารมณื และความเครียด	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น
1. นักเรียนสามารถรับรู้อารมณืของตนเอง และผู้อื่น	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. นักเรียนมีความรู้ที่อารมณืมีผลต่อการ แสดงพฤติกรรมอย่างไร	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณืที่ไม่ พึงประสงค์	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4. นักเรียนสามารถตอบสนองและ แสดงออกได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.80	0.41	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด

จากตาราง 13 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางองค์ประกอบที่ 3 ด้านการจัดการอารมณืและ
ความเครียด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) มีความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41)

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านการสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต องค์ประกอบที่ 4 ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด องค์ประกอบที่ 4 ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ด้านการสื่อสารและ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น
1. นักเรียนความสามารถในการใช้คำพูด และท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึก คิดของตนเองอย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. นักเรียนสามารถร่วมมือและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.87	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด

จากตาราง 14 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางองค์ประกอบที่ 4 ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35)

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดโดยรวมทั้ง 2 ด้าน

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
โดยรวมได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนา
ทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวม

ตัวชี้วัด	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น
1. ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ						
1.1 องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.67	0.48	มากที่สุด	4.40	0.81	มาก
1.2 องค์ประกอบด้านการมีภาวะ ผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	4.60	0.51	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด
1.3 องค์ประกอบด้านการมีระบบทีม ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรใน การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.52	0.51	มากที่สุด	4.52	0.51	มากที่สุด
1.4 องค์ประกอบด้านการทบทวน การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.40	0.60	มาก	4.37	0.60	มาก
1.5 องค์ประกอบด้านการสนับสนุน การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.48	0.71	มาก	4.48	0.65	มาก
2. ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต						
2.1 องค์ประกอบด้านการคิดและ การตัดสินใจ	4.85	0.37	มากที่สุด	4.85	0.37	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ ความเห็น
2.2 องค์ประกอบด้านการเข้าใจ ตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อ สังคม	4.80	0.41	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด
2.3 องค์ประกอบด้านการเข้าใจ ตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อ สังคม	4.80	0.41	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
2.4 องค์ประกอบด้านการสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	4.87	0.35	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด
รวมทุกองค์ประกอบ	4.63	0.53	มากที่สุด	4.60	0.59	มากที่สุด

จากตาราง 16 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.53)
มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.59)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น
PNI_{Modified} (Modified Priority Needs Index) โดยจัดลำดับความต้องการจำเป็น เพื่อนำไปใช้ในการ
พัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จากขนาดกลุ่มตัวอย่าง 351 คน ผู้วิจัยเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 ข้อมูลเบื้องต้นผู้กรอกสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

ที่	ข้อมูลเบื้องต้น	จำนวน	ร้อยละ
1	สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม		
	ผู้อำนวยการ/ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน	30	8.55
	รองผู้อำนวยการ	15	4.27
	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	218	62.11
	ครู	88	25.07
	รวม	351	100
2	ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง		
	ต่ำกว่า 5 ปี	59	16.81
	5 – 10 ปี	49	13.96
	10 – 15 ปี	201	57.26
	15 ปีขึ้นไป	42	11.97
	รวม	351	100
3	วุฒิการศึกษา		
	ปริญญาตรี	97	27.64
	ปริญญาโท	250	71.23
	ปริญญาเอก	4	1.14
	รวม	351	100
4	ขนาดสถานศึกษา		
	ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)	178	50.71
	ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,500 – 2,499 คน)	40	11.40
	ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน)	116	33.05
	ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 1 – 499 คน)	17	4.84
	รวม	351	100

จากตาราง 16 ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.82 หัวหน้ากลุ่มสาระและครูจำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 87.18 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 10-15 ปี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 57.26 มีวุฒิการศึกษา

ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 55.84 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง 116 คน คิดเป็นร้อยละ 33.04

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวม

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวม

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ						
1.1 องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.30	0.77	ปานกลาง	3.93	0.86	มาก
1.2 องค์ประกอบด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	2.80	1.06	ปานกลาง	4.00	0.83	มาก
1.3 องค์ประกอบด้านการมีระบบที่มาร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.52	0.91	มาก	4.00	0.76	มาก
1.4 องค์ประกอบด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.57	0.50	มาก	3.97	0.84	มาก
1.5 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.32	0.47	ปานกลาง	4.24	0.52	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการสร้างชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. องค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการพัฒนาทักษะชีวิต						
2.1 องค์ประกอบด้านการคิดและการตัดสินใจ	3.25	0.54	ปานกลาง	4.50	0.51	มาก
2.2 องค์ประกอบด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม	3.53	0.51	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด
2.3 องค์ประกอบด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด	3.65	0.66	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด
2.4 องค์ประกอบด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.33	0.48	ปานกลาง	4.67	0.48	มากที่สุด
รวม	3.36	0.66	ปานกลาง	4.27	0.64	มาก

จากตาราง 17 สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.66) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.64)

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

องค์ประกอบ	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	3.30	3.93	0.19	6
1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย ร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
1.2 ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน	2.80	4.00	0.43	1
1.3 ด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็น กัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.52	4.00	0.14	7
1.4 ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนา วิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.57	3.97	0.11	8
1.5 ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน	3.32	4.24	0.28	4
2. ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต	3.25	4.50	0.38	3
2.1 ด้านการคิดและการตัดสินใจ				
2.2 ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความ รับผิดชอบต่อสังคม	3.53	4.53	0.28	4
2.3 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด	3.65	4.55	0.25	5
2.4 ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.33	4.67	0.40	2

จากตาราง 18 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 25 โดยรวม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนา
ทักษะชีวิตของนักเรียน ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการคิดและการตัดสินใจ
ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและ
ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ
และเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจ

อย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.20	0.63	ปานกลาง	4.40	0.52	มาก
2. ผู้บริหารและครูมีพันธกิจ และค่านิยมมุ่งเน้นร่วมกันไปที่ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.60	0.84	มาก	4.40	0.52	มาก
3. ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.00	0.67	ปานกลาง	4.20	0.79	มาก
4. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกันคือการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	2.80	0.79	ปานกลาง	4.00	0.67	มาก
5. ผู้บริหารและครูร่วมกันมุ่งปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.40	0.52	ปานกลาง	3.60	0.84	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย ร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ผู้บริหารและครูมีทัศนคติที่คล้ายคลึง กัน โดยมีความเชื่อพื้นฐานและค่านิยม ร่วมกันในด้านเป้าหมายทางการศึกษาใน การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.80	0.79	มาก	3.00	0.94	ปานกลาง
รวม	3.30	0.77	ปานกลาง	3.93	0.86	มาก

จากตาราง 19 สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวม
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.66) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.64)

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันใน
การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

องค์ประกอบ	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ใน การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.20	4.40	0.38	3
2. ผู้บริหารและครูมีพันธกิจ และค่านิยม มุ่งเน้นร่วมกันไปที่ความต้องการจำเป็นในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.60	4.40	0.22	4
3. ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน	3.00	4.20	0.40	2

ตาราง 20 (ต่อ)

องค์ประกอบ	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
4. ผู้บริหารและครูร่วมกำหนดวิสัยทัศน์เชิง อุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกันคือการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน	2.80	4.00	0.43	1
5. ผู้บริหารและครูร่วมกันมุ่งปฏิบัติงานเพื่อ บรรลุเป้าประสงค์เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	3.40	3.60	0.06	5
6. ผู้บริหารและครูมีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน โดยมีความเชื่อพื้นฐานและค่านิยมร่วมกันในด้าน เป้าหมายทางการศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน	3.80	3.00	-0.21	6

จากตาราง 20 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ผู้บริหารและครูร่วมกำหนดวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกันคือการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ผู้บริหารและครูมีพันธกิจ และค่านิยมมุ่งเน้นร่วมกันไปที่ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ผู้บริหารและครูร่วมกันมุ่งปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ผู้บริหารและครูมีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน โดยมีความเชื่อพื้นฐานและค่านิยมร่วมกันในด้านเป้าหมายทางการศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจหน้าที่ ในการตัดสินใจทำให้ครูมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้นจนเกิดเป็นผู้นำร่วมของครู ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกัน ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	2.60	1.07	ปานกลาง	3.80	0.79	มาก
2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ การประสานงานและการกระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	2.80	1.03	ปานกลาง	4.20	0.79	มาก
3. ครูเป็นผู้นำในการร่วมกัน ดำเนินการเพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ ดำเนินไปแบบคู่ขนาน และเสริมแรงกัน ทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.00	1.15	ปานกลาง	4.00	0.94	มาก
รวม	2.80	1.06	ปานกลาง	4.00	0.83	มาก

จากตาราง 21 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 1.06) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.83)

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจหน้าที่ ในการตัดสินใจทำให้ครูมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้นจนเกิดเป็นผู้นำร่วมของครู ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกันในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	2.60	3.80	0.46	2
2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ การประสานงานและการกระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	2.80	4.20	0.50	1
3. ครูเป็นผู้นำในการร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินไปแบบคู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.00	4.00	0.33	3

จากตาราง 22 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ การประสานงานและ

การกระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจทำให้ครูมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้นจนเกิดเป็นผู้นำร่วมของครู ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกันในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ครูเป็นผู้นำในการร่วมกันดำเนินการเพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินไปแบบคู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ปรากฏดังตาราง 23

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ผู้บริหาร และครูมีการ ปฏิบัติงานร่วมกันที่มีการพัฒนาจาก กลุ่มที่รวมกันด้วยใจ เพื่อบรรลุพันธกิจ ร่วมขององค์การ โดยกิจกรรม ที่จะ เกิดขึ้นจะต้องตอบสนองต่อการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน	2.60	0.52	ปานกลาง	4.20	0.79	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. มีความร่วมมือจากสมาชิกใน ชุมชน มีสมาชิกชุมชนที่มีคุณภาพ และมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมเข้ามาร่วม คิด ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบใน กระบวนการการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	3.40	1.07	ปานกลาง	3.80	0.79	มาก
3 มีการจัดการกลุ่มและเครือข่ายที่ มีประสิทธิภาพให้เกิดการพัฒนาอย่าง เชื่อมโยง ประสานเกี่ยวเนื่อง ครอบคลุม การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.20	0.79	มาก	3.80	0.79	มาก
4 มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่ง ความสุขทั้งการทำงานและการอยู่ ร่วมกัน ลดความเป็นองค์การที่ยึด วัฒนธรรมแบบราชการ มีบรรยากาศ ของวัฒนธรรมแบบเปิดเผย ลดความ โดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู มาเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิง วิชาชีพและชีวิต เพื่อการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน	4.00	0.67	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด
5 ผู้บริหารและครูร่วมกันสร้าง ระบบความสัมพันธ์แบบเรียนรู้ซึ่งกัน และกันให้ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน อย่างเปิดกว้าง	3.40	0.52	ปานกลาง	3.60	0.52	มาก
รวม	3.52	0.91	มาก	4.00	0.76	มาก

จากตาราง 23 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตร ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 1.06) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.76)

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1.ผู้บริหาร และครูมีการปฏิบัติงานร่วมกันที่มีการพัฒนามาจากกลุ่มที่ร่วมกันด้วยใจ เพื่อบรรลุพันธกิจร่วมขององค์การ โดยกิจกรรม ที่จะเกิดขึ้นจะต้องตอบสนองต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	2.60	4.20	0.62	1
2.มีความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชน มีสมาชิกชุมชนที่มีคุณภาพและมีจิตสำนึก เพื่อส่วนรวมเข้ามาร่วมคิด ร่วมดำเนินการร่วมรับผิดชอบในกระบวนการการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.40	3.80	0.12	3
3 มีการจัดการกลุ่มและเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพให้เกิดการพัฒนาอย่างเชื่อมโยงประสานเกี่ยวเนื่อง ครอบคลุมการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.20	3.80	-0.10	5

ตาราง 24 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
4. มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุขทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน ลดความเป็นองค์กรที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการ มีบรรยากาศของวัฒนธรรมแบบเปิดเผย ลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครูมาเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิต เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.00	4.60	0.15	2
5. ผู้บริหารและครูร่วมกันสร้างระบบความสัมพันธ์แบบเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเปิดกว้าง	3.40	3.60	0.06	4

จากตาราง 24 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ผู้บริหาร และครูมีการปฏิบัติงานร่วมกันที่มีการพัฒนามาจากกลุ่มที่รวมกันด้วยใจ เพื่อบรรลุพันธกิจร่วมขององค์กร โดยกิจกรรม ที่จะเกิดขึ้นจะต้องตอบสนองต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุขทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน ลดความเป็นองค์กรที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการ มีบรรยากาศของวัฒนธรรมแบบเปิดเผย ลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครูมาเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิต เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน มีความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชน มีสมาชิกชุมชนที่มีคุณภาพ และมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบในกระบวนการการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ผู้บริหารและครูร่วมกันสร้างระบบความสัมพันธ์แบบเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเปิดกว้าง มีการจัดการกลุ่มและเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพให้เกิดการพัฒนาอย่างเชื่อมโยงประสานเกี่ยวเนื่อง ครอบคลุมการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านการทบทวนการเรียนรู้และ
พัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ
เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ปรากฏดังตาราง 25

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้
แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนา
วิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ด้านการมีการทบทวนการเรียนรู้และ พัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ครูเรียนรู้ผลการปฏิบัติงานเพื่อการ แก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อ ใช้ในการแก้ไขปัญหาการพัฒนา กระบวนการในการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	3.60	0.52	มาก	3.60	1.07	มาก
2. การพูดคุยสนทนาระหว่างครูควร เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน นอกจากนี้การพูดคุยดังกล่าวควร ขยายไปสู่ประเด็นความเป็นองค์กร (Organization) ความเสมอภาค (Equity) และความเป็นธรรม (justice) ของ โรงเรียน	3.80	0.42	มาก	3.60	0.52	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ครูสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้เป็นสาธารณะและได้รับข้อมูลป้อนกลับที่สร้างสรรค์ จากเพื่อนร่วมงานได้ มีการพูดคุยสนทนากันมากขึ้นระหว่างครูด้วยกันช่วยให้ครูได้เรียนรู้จากครูคนอื่นที่ประสบความสำเร็จและสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อความสำเร็จจะทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน	3.60	0.52	มาก	3.60	1.07	มาก
4. ครูมีศักยภาพความพร้อมในเรื่องพื้นฐานทักษะชีวิต โดยได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะชีวิต โดยใช้ความรู้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดกรรมวิธีสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม	3.20	0.42	ปานกลาง	3.80	0.42	มาก
5. ครูมีการจัดการเรียนบนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของเพื่อนครู ที่ยึดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เป็นสำคัญ	3.20	0.42	ปานกลาง	4.60	0.52	มากที่สุด
6. ครูเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรือดูดีภาวะความเป็นครู เพื่อส่งผลต่อทัศนคติในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.00	0.00	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด
รวม	3.57	0.50	มาก	3.97	0.84	มาก

จากตาราง 25 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57, S.D. = 0.50$) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.84$)

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ครูเรียนรู้ผลการปฏิบัติงานเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาการพัฒนากระบวนการในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.60	3.60	0.00	4
2. การพูดคุยสนทนาระหว่างครูควรเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน นอกจากนี้การพูดคุยดังกล่าวควรขยายไปสู่ประเด็นความเป็นองค์กร (Organization) ความเสมอภาค (Equity) และความเป็นธรรม (justice) ของโรงเรียน	3.80	3.60	-0.05	5
3. ครูสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้เป็นสาธารณะและได้รับข้อมูลป้อนกลับที่สร้างสรรค์ จากเพื่อนร่วมงานได้ มีการพูดคุยสนทนากันมากขึ้นระหว่างครูด้วยกันช่วยให้ครูได้เรียนรู้จากครูคนอื่นที่ประสบความสำเร็จและสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อความไม่ประสบความสำเร็จจะทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน	3.60	3.60	0.00	4

ตาราง 26 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
4. ครูมีศักยภาพความพร้อมในเรื่องพื้นฐานทักษะชีวิต โดยได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะชีวิต โดยใช้ความรู้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดกรรมวิธีสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม	3.20	3.80	0.19	2
5 ครูมีการจัดการเรียนบนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของเพื่อนครู ที่ยึดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เป็นสำคัญ	3.20	4.60	0.44	1
6. ครูเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรืออู่อุฒิกภาวะความเป็นครู เพื่อส่งผลกระทบต่อทัศนคติในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.00	4.60	0.15	3

จากตาราง 26 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ครูมีการจัดการเรียนบนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของเพื่อนครู ที่ยึดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เป็นสำคัญ ครูมีศักยภาพความพร้อมในเรื่องพื้นฐานทักษะชีวิต โดยได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะชีวิต โดยใช้ความรู้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดกรรมวิธีสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม ครูเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรืออู่อุฒิกภาวะความเป็นครู เพื่อส่งผลกระทบต่อทัศนคติในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ครูสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้เป็นสาธารณะและได้รับข้อมูลป้อนกลับที่สร้างสรรค์ จากเพื่อนร่วมงานได้ มีการพูดคุยสนทนากันมากขึ้นระหว่างครูด้วยกัน ช่วยให้ครูได้เรียนรู้จากครูคนอื่นที่ประสบความสำเร็จและสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อความไม่ประสบความสำเร็จจะทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน ครูเรียนรู้

ผลการปฏิบัติงานเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาการพัฒนากระบวนการในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน การพูดคุยสนทนาระหว่างครูควรเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน นอกจากนี้การพูดคุยดังกล่าวควรขยายไปสู่ประเด็น ความเป็นองค์กร (Organization) ความเสมอภาค (Equity) และความเป็นธรรม (Justice) ของโรงเรียน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน ปรากฏดังตาราง 27

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน

ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โครงสร้างของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน และภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	3.60	0.52	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 27 (ต่อ)

ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. โรงเรียนมีระบบการเก็บความรู้ทั้ง ความรู้ที่มีอยู่ภายในชุมชนและความรู้ ภายนอกชุมชน รวมทั้งต้องรู้จักสร้างและ นำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ โดยเข้าใจได้ง่าย	3.80	0.42	มาก	4.00	0.00	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดสรรกำลังคน สนับสนุน ที่จะมาช่วยจัดการข้อมูลและ สารสนเทศในการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	3.20	0.42	ปานกลาง	3.80	0.42	มาก
4. ครูให้คุณค่าต่อการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน เห็นผลการประเมิน หรือผลของการจัดอันดับ สร้างบรรยากาศ ของความรู้สึกลดภัยเป็นอิสระที่จะใช้ ความคิดสร้างสรรค์โดยไม่กลัวผิด	3.00	0.00	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
5. ผู้บริหารจัดสรรเวลา สิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวก แหล่งทรัพยากร และโอกาส ในการสร้างความสัมพันธ์ของครูเพื่อ กระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	3.00	0.00	ปานกลาง	4.40	0.52	มาก
รวม	3.32	0.47	ปานกลาง	4.24	0.52	มาก

จากตาราง 27 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยรวม

อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.47) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.52)

ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
2. โรงเรียนมีระบบการเก็บความรู้ทั้งความรู้ที่มีอยู่ภายในชุมชนและความรู้ภายนอกชุมชน รวมทั้งต้องรู้จักสร้างและนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ โดยเข้าใจได้ง่าย	3.80	4.00	0.05	5
1. โครงสร้างของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน และภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	3.60	5.00	0.39	2
2. โรงเรียนมีระบบการเก็บความรู้ทั้งความรู้ที่มีอยู่ภายในชุมชนและความรู้ภายนอกชุมชน รวมทั้งต้องรู้จักสร้างและนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ โดยเข้าใจได้ง่าย	3.80	4.00	0.05	5
3. สถานศึกษามีการจัดสรรกำลังคนสนับสนุนที่จะมาช่วยจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.20	3.80	0.19	4
4. ครูให้คุณค่าต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เห็นผลการประเมินหรือผลของการจัดอันดับ สร้างบรรยากาศของความรู้สึกลดภัยเป็นอิสระที่จะใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยไม่กลัวผิด	3.00	4.00	0.33	3

ตาราง 28 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
5. ผู้บริหารจัดสรรเวลา สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งทรัพยากร และโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์ของครูเพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	3.00	4.40	0.47	1

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านการคิดและการตัดสินใจ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการคิดและการตัดสินใจ ปรากฏดังตาราง 29

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการคิดและการตัดสินใจ

ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล ที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	3.00	0.00	ปานกลาง	4.40	0.52	มาก
2. นักเรียนสามารถคิดออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ	3.40	0.52	ปานกลาง	4.60	0.52	มากที่สุด

ตาราง 29 (ต่อ)

ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. นักเรียนสามารถฝึกฝนควบคุม นึกคิด ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใสสะอาดใน ความดีงามประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ	3.40	0.52	ปานกลาง	4.60	0.52	มากที่สุด
4. นักเรียนสามารถตัดสินใจ และ แก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิต ได้อย่างมีระบบ	3.20	0.79	ปานกลาง	4.40	0.52	มากที่สุด
รวม	3.25	0.54	ปานกลาง	4.50	0.51	มาก

จากตาราง 29 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการคิดและการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.54) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51)

ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการคิดและการตัดสินใจ

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ข้อมูล ที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจและแก้ไข ปัญหา	3.00	4.40	0.47	1
2. นักเรียนสามารถคิดออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ	3.40	4.60	0.35	3

ตาราง 30 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
3. นักเรียนสามารถฝึกฝนควบคุมนึกคิด ให้อยู่ ในสภาพที่มั่นคงใสสะอาดในความดีงาม ประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ	3.40	4.60	0.35	3
4. นักเรียนสามารถตัดสั่นใจ และแก้ปัญหา เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมีระบบ	3.20	4.40	0.38	2

จากตาราง 30 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล ที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา นักเรียนสามารถตัดสั่นใจ และแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมีระบบ นักเรียนสามารถคิดออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ นักเรียนสามารถฝึกฝนควบคุมนึกคิด ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใสสะอาดในความดีงามประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อสังคม

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและ ความรับผิดชอบต่อสังคม ปรากฏดังตาราง 31

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม

ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อสังคม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนสามารถค้นหา รู้จัก เข้าใจ ตนเอง และรู้สึกภูมิใจในตนเอง	3.60	0.52	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด
2. นักเรียนเข้าใจความรู้สึก และเห็น อกเห็นใจบุคคลที่แตกต่างจากตนเอง	3.60	0.52	มาก	4.80	0.42	มากที่สุด
3. นักเรียนรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของ สังคมมีแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและ สังคม มีส่วนรับผิดชอบต่อความเจริญ หรือเสื่อมของสังคม	3.40	0.52	ปานกลาง	4.20	0.42	มากที่สุด
รวม	3.53	0.51	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 31 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.51) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51)

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 32 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบ
ต่อสังคม

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. นักเรียนสามารถค้นหา รู้จัก เข้าใจตนเอง และรู้สึกภูมิใจในตนเอง	3.60	4.60	0.28	2
2. นักเรียนเข้าใจความรู้สึก และเห็นอกเห็นใจ บุคคลที่แตกต่างจากตนเอง	3.60	4.80	0.33	1
3. นักเรียนรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและสังคม มีส่วน รับผิดชอบในความเจริญ หรือเสื่อมของสังคม	3.40	4.20	0.24	3

จากตาราง 32 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 25 ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคมเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
ได้ดังนี้ นักเรียนเข้าใจความรู้สึก และเห็นอกเห็นใจบุคคลที่แตกต่างจากตนเอง นักเรียนสามารถค้นหา
รู้จัก เข้าใจตนเอง และรู้สึกภูมิใจในตนเอง นักเรียนรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมีแรงจูงใจที่จะทำ
ดีกับผู้อื่นและสังคม มีส่วนรับผิดชอบในความเจริญ หรือเสื่อมของสังคม ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านการจัดการอารมณ์และ
ความเครียด

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด
ปรากฏดังตาราง 33

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด

ด้านการจัดการอารมณ์ และความเครียด	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนสามารถรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น	3.80	0.42	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด
2. นักเรียนมีความรู้ที่อารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร	3.80	0.79	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด
3. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์	3.40	0.84	ปานกลาง	4.20	0.42	มาก
4. นักเรียนสามารถตอบสนองและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม	3.60	0.52	มาก	4.80	0.42	มากที่สุด
รวม	3.65	0.66	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 33 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.66) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.50) เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ นักเรียนสามารถตอบสนองและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม นักเรียนสามารถรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น นักเรียนมีความรู้ที่อารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ตามลำดับ

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 34 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. นักเรียนสามารถรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น	3.80	4.60	0.21	3
2. นักเรียนมีความรู้ว่าการอารมณ์มีผลต่อการแสดง พฤติกรรมอย่างไร	3.80	4.60	0.21	3
3. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์ที่ไม่พึง ประสงค์	3.40	4.20	0.24	2
4. นักเรียนสามารถตอบสนองและแสดงออกได้ อย่างเหมาะสม	3.60	4.80	0.33	1

จากตาราง 34 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 25 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ นักเรียน
สามารถตอบสนองและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์ที่
ไม่พึงประสงค์ นักเรียนสามารถรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น นักเรียนมีความรู้ว่าการอารมณ์
มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านการสื่อสารและ
การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
ปรากฏดังตาราง 35

ตาราง 35 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ด้านการสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนความสามารถในการใช้คำพูด และท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึก คิดของตนเองอย่างเหมาะสม	3.20	0.42	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด
2. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย	3.60	0.52	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
3. นักเรียนสามารถร่วมมือและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	3.20	0.42	ปานกลาง	4.20	0.42	มาก
รวม	3.33	0.48	ปานกลาง	4.67	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 35 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นนักเรียนความสามารถในการใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างเหมาะสม นักเรียนสามารถร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามลำดับ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33, S.D. = 0.48$) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.48$)

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 36 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
จำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ตัวชี้วัด	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. นักเรียนความสามารถในการใช้คำพูดและ ท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง อย่างเหมาะสม	3.20	4.80	0.50	1
2. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย	3.60	5.00	0.39	2
3. นักเรียนสามารถร่วมมือและทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	3.20	4.20	0.31	3

จากตาราง 36 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 25 ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ นักเรียน
ความสามารถในการใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างเหมาะสม
นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย นักเรียนสามารถร่วมมือและทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามลำดับ

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่โดยรวมและรายด้าน
ไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยเรียงลำดับหัวข้อการสัมภาษณ์ตามลำดับความสำคัญจำเป็นเพื่อใช้ใน
การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งจำแนกเป็น
2 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1.1) ด้านการมี
ภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน 1.2) ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียน 1.3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียน 1.4) ด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียน 1.5) ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
2) การพัฒนาทักษะชีวิต ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 2.1) ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับ
ผู้อื่น 2.2) ด้านการคิดและการตัดสินใจ 2.3) ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อ

สังคม 2.4) ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด โดยผลการศึกษาดูงานและสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ยอมรับและมีแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สรุปแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้

1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.1 ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

“...มีการประชุมร่วมคิดร่วมทำเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีราชาเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูนำประเด็นปัญหาจากการปฏิบัติงานมาแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมและการพัฒนาวิชาชีพกำหนดทางเลือกการแก้ปัญหาเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมให้เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน...”

(ครูโรงเรียนศรีราชาเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูกำหนดทางเลือกการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมให้เหมาะสมสำหรับแผนงาน/โครงการของสถานศึกษา...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนากิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนได้เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ประชุมระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
2. ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำในการแสดงความคิดเห็น และปฏิบัติงานในการวางแผนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

3. มีการแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน

1.2 ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

“...ทางโรงเรียนได้จัดการอบรมให้กับบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีการปรับปรุงหลักสูตรเมื่อเสร็จสิ้นปีการศึกษาเพื่อให้ครูได้รายงานผลการใช้เทคนิควิธีการที่สอดแทรกในบทเรียนได้ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีหราชเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมครูเข้ารับการพัฒนาตามสถาบันทั้งของรัฐและเอกชน และติดตามข่าวสารนโยบายจากสื่อต่าง ๆ เพื่อนำความรู้และทักษะที่ได้มาใช้ในการพัฒนาความคิดของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม วิธีการสอนที่นำมาใช้ส่งเสริมทักษะชีวิตของผู้เรียน...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีหราชเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทุกคนมีการทำแผนการจัดการที่กำหนดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดและระดมความคิดเป็นกลุ่มและบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อที่ผลิตเอง แบบฝึกทักษะการอ่านที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล มีภาพประกอบ มีเสียง และเทคโนโลยีที่ทันสมัยและผสมผสานโดยใช้นวัตกรรมที่สร้างขึ้นเป็นตัวกำหนด...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และแหล่งการเรียนรู้ทั้งนอกและในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนได้เป็น 5 ประเด็น ดังนี้

1. ปรับโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนเพื่อให้เหมาะสมแก่การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
2. บริหารจัดการระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบ และเข้าถึงได้ง่ายเพื่อนำมาพัฒนากระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

3. ส่งครูเข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการปฏิบัติงานในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

4. ส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมวิธีปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบเพื่อสะดวกต่อการจัดทำเป็นสารสนเทศ

5. พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้อื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

“...มีการมอบหมายคณะทำงานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ตัวชี้วัด/วิเคราะห์หลักสูตรและตัวชี้วัดก่อนตัดสินใจผลการเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาสาระที่จะบูรณาหรือสอดแทรกทักษะชีวิต และจัดทำหน่วยการเรียนรู้...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีราชเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการวิเคราะห์ตัวชี้วัด/วิเคราะห์หลักสูตรและตัวชี้วัดก่อนตัดสินใจผลการเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาสาระที่จะบูรณาหรือสอดแทรกทักษะชีวิตโดยเริ่มจากการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม การคิดและการตัดสินใจ และการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น...”

(ครูโรงเรียนศรีราชเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกันเพื่อใช้ในการกำหนดเนื้อหาสาระที่จะใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...กำหนดจุดมุ่งหมายของการพัฒนาทักษะชีวิตให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของชุมชน...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนได้เป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ เป้าหมายร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ครูให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
2. ร่วมกันจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์ตัวชี้วัดที่เหมาะสม และเอกสารที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยให้ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ เป้าหมาย

1.4 ด้านการมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

“...มีการคัดกรองเด็กเป็นกลุ่มเก่ง กลาง อ่อน และจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการคิดวิเคราะห์ ครูประจำวิชาและครูที่ปรึกษาจะเป็นผู้ประเมินร่วมกัน...”

(ครูโรงเรียนศรีราชเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูวิเคราะห์และประเมินผลร่วมกันโดยการทำรายงานส่วนบุคคลเกี่ยวกับนักเรียนที่ตนรับผิดชอบ...”

(ครูโรงเรียนศรีราชเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...กำหนดกระบวนการออกแบบจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรอย่างเป็นระบบผ่านทางกิจกรรมที่หลากหลาย โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูมีการร่วมแรงร่วมใจกันวางแผนและกำหนดแนวทางในการประเมินผลการจัดกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์ด้านการมีระบบทีมร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนได้เป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. มีกระบวนการวางแผนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนร่วมกันโดยอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครูและชุมชน

2. มีกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเป็นระบบอาศัย

ความร่วมมือร่วมใจระหว่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3. มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

4. มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนร่วมกัน

ระหว่างครูในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.5 ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของ

นักเรียน

“...มีการดำเนินการพัฒนาไปตามแผนที่วางไว้พร้อมติดตามตรวจสอบ

โดยใช้เทคนิค PLC โดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิพากษ์และหาแนวปฏิบัติ

ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ร่วมกันและการให้ข้อมูลย้อนกลับควรเป็นเชิงบวก...”

(ครูโรงเรียนศรีราชาเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนเป็นประจำ มีการวิพากษ์

ผลการเรียนการสอนทุกครั้งก่อนตัดสินผลการเรียนรู้ และครูนำปัญหาและผลการจัดการเรียน

การสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเสนอกับสถานศึกษาอื่นและระดับเขตพื้นที่การศึกษาแวะมาเยี่ยม

เยือนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เสมอ...”

(ครูโรงเรียนศรีราชาเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ในโรงเรียนมีการดำเนินการการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน

เป็นประจำพร้อมกำกับติดตามตรวจสอบโดยใช้เทคนิค PLC โดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน

เรียนรู้และวิพากษ์และหาแนวปฏิบัติร่วมกัน...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีโครงการ การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนเป็นประจำ

โดยฝ่ายวิชาการ และในระดับเขตพื้นที่มีการนิเทศและร่วมเสวนาทางการศึกษาเป็นชุมชนทางการ

เรียนรู้ PLC...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนได้เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. มีการสื่อสารกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องในเรื่องผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
2. มีการนิเทศและติดตามผลการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนจากหน่วยงานภายในและภายนอกอย่างสม่ำเสมอ
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาปรับปรุงระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

2. การพัฒนาทักษะชีวิต

2.1 ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

“...ได้สอดแทรกกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม Project Base Learning...”

(ครูโรงเรียนศรีราชาเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการสื่อสารระหว่างบุคคลให้นักเรียนมีเป้าหมายร่วมกันและร่วมกันทำตามเป้าหมายให้สำเร็จ...”

(ครูโรงเรียนศรีราชาเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ให้นักเรียนได้ร่วมกันวางแผน ลงมือปฏิบัติงานร่วมกันโดยเน้นการสื่อสารด้วยวิธีการที่หลากหลาย...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีการพูดคุยและอภิปรายร่วมกันให้มีการนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายในสิ่งที่ตนเองตนเองต้องการที่จะสื่อสาร...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย

2. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น

2.2 ด้านการคิดและการตัดสินใจ

“...จัดกิจกรรมที่กระตุ้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยการสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นและให้นักเรียนลองวิเคราะห์และตัดสินใจ...”

(ครูโรงเรียนศรีราชาเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...แนะนำ อธิบายให้นักเรียนรู้จักการวิธีการคิด ให้นักเรียนรู้ความหมายขั้นตอน และการนำไปใช้ประโยชน์พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ...”

(ครูโรงเรียนศรีราชาเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...การฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูล เป็นการฝึกความสามารถในการรับรู้ สังเกต แสวงหาข้อมูลอย่างหลากหลายโดยผ่านประสาทสัมผัสต่าง ๆ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ เช่น บัตรคำ รูปภาพ เมื่อมอบให้ผู้เรียนทำกิจกรรม หรือนำเสนอแล้ว ก็ให้ผู้เรียนพูด อธิบาย หรือเขียนอธิบาย หรือเสนอคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องลงในแผนภาพ...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...การฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็นผังความสัมพันธ์ นำความคิด หรือผังใยแมงมุม เป็นรูปการ นำเสนอความคิดและความรู้จากสิ่งที่อยู่ในสมองถ่ายโอนออกมาภายนอก เป็นการสื่อความแบบหนึ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนคิดเอง คิดเพิ่มพูนขึ้น นำเสนอได้มากขึ้น กว้างขวางเป็นนามธรรม ขึ้นเป็นระบบมากขึ้น...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์ด้านการคิดและการตัดสินใจได้เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจผ่านสถานการณ์จำลอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
3. นักเรียนสามารถนำเสนอข้อมูลที่นักเรียนคิด วิเคราะห์ตัดสินใจ และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.3 ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม

“...สร้างความตระหนักให้นักเรียนว่าตนเองต้องทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร โดยไม่เห็นแก่ความสนุกส่วนตัว จนทำให้งานหรือหน้าที่รับผิดชอบถูกปล่อยปะละเลยไป ให้รางวัลตัวเองเมื่อทำงานสำคัญหรือทำสำเร็จ...”

(ครูโรงเรียนศรีหราชเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ย้ำเตือนนักเรียนถึงผลลัพธ์ที่คาดหวัง เพื่อสร้างแรงจูงใจเสมอการอ่านหนังสือ เช่น สอบวิชาชีววิทยา อาจจะน่าเบื่อ แต่ลองนึกดูสิว่า มันจะรู้สึกดีขนาดไหนเมื่อคุณได้เกรดดี และมันจะคุ้มค่าแค่ไหน หากเกรดดีนั้น ยังส่งผลให้คุณได้สอบเข้าเรียนต่อได้...”

(ครูโรงเรียนศรีหราชเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการสร้างสังคมจำลองขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนได้รับบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ และลองให้บางตำแหน่งไม่ทำหน้าที่ของตนเองแล้วให้ดูผลที่จะเกิดขึ้นว่าส่งผลต่อสังคมอย่างไร...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สร้างสังคมหรือชุมชนที่นักเรียนอยากให้เป็นแล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปราย ว่าการที่จะนำพาสังคมที่เราอยู่ไปสู่สังคมที่เราคาดหวังต้องทำอย่างไรบ้าง...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคมได้ เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. นักเรียนทักษะความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
3. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในสังคม

2.4 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด

“...ปรับเปลี่ยนวิธีการคิดทางลบให้เป็นทางบวก เช่น การคิดว่าการทำงานที่หนัก และยากเป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับตนเอง หรือการคิดว่าการที่ผู้อื่นตำหนิเราเป็นการช่วยให้เรา เห็นข้อบกพร่องของตนเองและนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น นอกจากนี้การรู้จักความพอดี ไม่โลภ ไม่อิจฉาริษยาผู้อื่น ย่อมทำให้เรามีจิตใจที่สงบ ไม่มีความวิตกกังวลและคลายความเครียดได้...”

(ครูโรงเรียนศรีหราชเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...เป็นการรู้จักผ่อนปรน ไม่ยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รู้จักปรับตัวให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งถ้าทุกคนสามารถทำได้จะช่วยให้นักเหล่านั้น สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข...”

(ครูโรงเรียนศรีราชเดโชชัย, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดกิจกรรมให้หลากหลายใช้ Active learning ในการจัดการเรียนการสอน ให้เกิดความผ่อนคลายและนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากขึ้น...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สร้างบรรยากาศในชั้นให้เรียนมีความผ่อนคลายไม่ตึงเครียดเกินไป และให้นักเรียนเล่าให้เพื่อฟังเกี่ยวกับการจัดการอารมณ์และความเครียดของตนเอง...”

(ครูโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคมได้ เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้จักถึงความสำคัญของอารมณ์และความเครียดของตนเอง
2. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรับมือกับสถานการณ์ทางอารมณ์และความเครียดที่แตกต่างกัน

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 37 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นกับการพัฒนา
แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)	ผลการสังเคราะห์
<p>1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ</p> <p>1.1 ด้านการมีภาวะผู้นำ ร่วมกันในการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.1.1 ผู้บริหารมีการ กระจายอำนาจหน้าที่ ในการ ตัดสินใจทำให้ครูมีภาวะผู้นำ เพิ่มขึ้นจนเกิดเป็นผู้นำร่วมของ ครู ความรับผิดชอบ และการ ตัดสินใจร่วมกันในกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.1.2 ผู้บริหารมี วิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถในการบริหาร จัดการ การประสานงานและ การกระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมใน การพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน</p>	<p>1. สถานศึกษามีการประชุม ร่วมคิดร่วมทำเพื่อศึกษาสภาพ ปัจจุบันปัญหา และความ ต้องการร่วมกันของบุคลากร ภายในสถานศึกษา</p> <p>2. นำประเด็นปัญหาจากการ ปฏิบัติงานมาแลกเปลี่ยนการ เรียนรู้ร่วมและการพัฒนา วิชาชีพกำหนดทางเลือกการ แก้ปัญหาเพื่อให้ครูสามารถจัด กิจกรรมให้เหมาะสมต่อการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>3. ครูกำหนดทางเลือกการ พัฒนาทักษะชีวิตเพื่อให้ สถานศึกษาสามารถจัด กิจกรรมให้เหมาะสมสำหรับ แผนงาน/โครงการของ สถานศึกษา</p>	<p>1. ประชุมระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมายในการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน</p> <p>2. ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำในการ แสดงความคิดเห็น และ ปฏิบัติงานในการวางแผนการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>3. มีการแลกเปลี่ยนผลการ ปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อหา แนวทางในการเสริมสร้าง ทักษะชีวิตของนักเรียน</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

<p>สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น</p>	<p>แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)</p>	<p>ผลการสังเคราะห์</p>
<p>1.1.3 ครูเป็นผู้นำในการ ร่วมกันดำเนินการเพื่อให้การ ปฏิบัติการเรียนรู้ดำเนินไปแบบ คู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจาก ภายในและภายนอกเพื่อส่งผล ต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน</p> <p>1.2 ด้านการสนับสนุนการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.2.1. โครงสร้างของ โรงเรียน ขนาดของโรงเรียน และภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>1.2.2 โรงเรียนมีระบบ การเก็บความรู้ทั้งความรู้ที่มีอยู่ ภายในชุมชนและความรู้ ภายนอกชุมชน รวมทั้งต้องรู้จัก สร้างและนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ ในการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน อย่างต่อเนื่อง เป็น ระบบ โดยเข้าใจได้ง่าย</p>	<p>4. มีการเปิดโอกาสให้ครูแสดง ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนากิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน</p> <p>1. จัดการอบรมให้กับบุคลากรใน สถานศึกษา โดยมีการปรับปรุง หลักสูตรเมื่อเสร็จสิ้นปีการศึกษา เพื่อให้ครูได้รายงานผลการใช้ เทคนิควิธีการที่สอดแทรกใน บทเรียนได้ตรงตามเป้าหมายที่ ตั้งไว้</p> <p>2. ส่งเสริมครูเข้ารับการพัฒนา ตามสถาบันทั้งของรัฐและเอกชน และติดตามข่าวสารนโยบายจาก สื่อต่างๆ เพื่อนำความรู้และ ทักษะที่ได้มาใช้พัฒนาความคิด ของนักเรียนโดยใช้การจัดการ เรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม วิธีการสอนที่นำมาใช้ส่งเสริม ทักษะชีวิตของผู้เรียน</p>	<p>1. ปรับโครงสร้างการ บริหารงานในโรงเรียนเพื่อให้ เหมาะสมแก่การปฏิบัติงานของ ครูและบุคลากรในการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>2. บริหารจัดการระบบสาระ สนเทศอย่างเป็นระบบ และ เข้าถึงได้ง่ายเพื่อนำมาพัฒนา กระบวนการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน</p> <p>3. ส่งครูเข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการปฏิบัติงานในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)	ผลการสังเคราะห์
<p>1.2.3 สถานศึกษามีการจัดสรรกำลังคนสนับสนุน ที่จะมาช่วยจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.2.4 ครูให้คุณค่าต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เห็นผลการประเมินหรือผลของการจัดอันดับ สร้างบรรยากาศของความรู้อิสระปลอดภัยเป็นอิสระที่จะใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยไม่กลัวผิด</p> <p>1.2.5 ผู้บริหารจัดสรรเวลา สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งทรัพยากร และโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์ของครูเพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p>	<p>3. ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีการทำแผนการจัดการที่กำหนดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดและระดมความคิดเป็นกลุ่มและบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อที่ผลิตเอง แบบฝึกทักษะการอ่านที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล มีภาพประกอบ มีเสียง และเทคโนโลยีที่ทันสมัย และผสมผสานโดยใช้นวัตกรรมที่สร้างขึ้นเป็นตัวกำหนด</p> <p>4. ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และแหล่งการเรียนรู้ทั้งนอกและในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>1. มอบหมายคณะทำงานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ตัวชี้วัด/วิเคราะห์หลักสูตรและตัวชี้วัดก่อนตัดสินใจผลการเรียนรู้</p>	<p>4. . ส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมวิธีปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อสะดวกต่อการจัดทำเป็นสารสนเทศ</p> <p>5. พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>1. กำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ เป้าหมายร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)	ผลการสังเคราะห์
<p>1.3.1 ผู้บริหารและครู ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.3.2 ผู้บริหารและครูมี พันธกิจ และค่านิยมมุ่งเน้น ร่วมกันไปที่ความต้องการ จำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน</p> <p>1.3.3 ผู้บริหารและครูมี ส่วนร่วมกันในการกำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายใน การพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน</p> <p>1.3.4 ผู้บริหารและครู ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์เชิง อุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน คือการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน</p> <p>1.3.5 ผู้บริหารและครู ร่วมกันมุ่งปฏิบัติงานเพื่อบรรลุ เป้าประสงค์เพื่อการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน</p>	<p>2. วิเคราะห์ตัวชี้วัด/วิเคราะห์ หลักสูตรและตัวชี้วัดก่อนตัดสิน ผลการเรียนรู้ กำหนดเนื้อหา สาระที่จะบูรณาหรือสอดแทรก ทักษะชีวิตโดยเริ่มจากการเข้าใจ ตนเองและผู้อื่นและความ รับผิดชอบต่อสังคม การคิดและ การตัดสินใจ และการสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น</p> <p>3. การศึกษา วิเคราะห์ เอกสาร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน และกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนร่วมกันเพื่อใช้ในการ กำหนดเนื้อหาสาระที่จะใช้ใน การพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน</p> <p>4. กำหนดจุดมุ่งหมายของการ พัฒนาทักษะชีวิตให้สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนและ บริบทของชุมชน</p>	<p>2. ร่วมกันจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์ตัวชี้วัดที่เหมาะสม และเอกสารที่เกี่ยวข้องในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยให้ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ เป้าหมาย</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

<p>สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น</p>	<p>แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)</p>	<p>ผลการสังเคราะห์</p>
<p>1.3.6 ผู้บริหารและครูมี ทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน โดยมี ความเชื่อพื้นฐานและค่านิยม ร่วมกันในด้านเป้าหมายทาง การศึกษาในการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.4 ด้านการมีระบบทีม ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็น กัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.4.1. ผู้บริหาร และครูมี การปฏิบัติงานร่วมกันที่มีการ พัฒนาจากกลุ่มที่รวมกันด้วย ใจ เพื่อบรรลุพันธกิจร่วมของ องค์การ โดยกิจกรรม ที่จะ เกิดขึ้นจะต้องตอบสนองต่อการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.4.2 มีความร่วมมือจาก สมาชิกในชุมชน มีสมาชิกชุมชน ที่มีคุณภาพและมีจิตสำนึกเพื่อ ส่วนรวมเข้ามาร่วมคิด ร่วม ดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบใน กระบวนการการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน</p>	<p>1. มีการคัดกรองเด็กเป็นกลุ่มเก่ง กลาง อ่อน และจัดการเรียนการ สอนโดยเน้นความแตกต่าง ระหว่างบุคคลส่วนคุณลักษณะอัน พึงประสงค์และการคิดวิเคราะห์ ครูประจำวิชาและครูที่ปรึกษาจะ เป็นผู้ประเมินร่วมกัน</p> <p>2. วิเคราะห์และประเมินผล ร่วมกันโดยการทำรายงานส่วน บุคคลเกี่ยวกับนักเรียนที่ตน รับผิดชอบ</p> <p>3. ครูมีการร่วมแรงร่วมใจกัน วางแผนและกำหนดแนวทางใน การประเมินผลการจัดกิจกรรมใน การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p>	<p>1. มีกระบวนการวางแผนการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ร่วมกันโดยอาศัยความร่วมมือ จากผู้บริหาร ครูและชุมชน</p> <p>2. มีกระบวนการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียนอย่างเป็นระบบ อาศัยความร่วมมือร่วมใจระหว่าง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>3. มีการสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพเพื่อส่งเสริมการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>4. มีการออกแบบการจัดการ เรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนร่วมกันระหว่างครูใน ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

<p>สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น</p>	<p>แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)</p>	<p>ผลการสังเคราะห์</p>
<p>1.4.3 มีการจัดการกลุ่ม และเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพให้ เกิดการพัฒนาอย่างเชื่อมโยง ประสานเกี่ยวเนื่อง ครอบคลุม การพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน</p> <p>1.4.4 มุ่งเน้นความเป็น ชุมชนแห่งความสุขทั้งการทำงาน และการอยู่ร่วมกัน ลดความเป็น องค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบ ราชการ มีบรรยากาศของ วัฒนธรรมแบบเปิดเผย ลดความ โดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอน ของครูมาเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กัน ทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิต เพื่อการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.4.5 ผู้บริหารและครู ร่วมกันสร้างระบบความสัมพันธ์ แบบเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้ ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นเข้า มามีส่วนร่วมในการประเมินการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน อย่างเปิดกว้าง</p>	<p>4. กำหนดกระบวนการออกแบบ จัดการเรียนรู้ในหลักสูตรอย่าง เป็นระบบ ผ่านทางกิจกรรมที่ หลากหลาย โดยเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้</p>	

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)	ผลการสังเคราะห์
<p>1.5 ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.5.1 ครูเรียนรู้ผลการปฏิบัติงานเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาการพัฒนากระบวนการในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>1.5.2 การพูดคุยสนทนาระหว่างครูควรเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน นอกจากนี้การพูดคุยดังกล่าวควรขยายไปสู่ประเด็นความเป็นองค์กร (Organization) ความเสมอภาค (Equity) และความเป็นธรรม (justice) ของโรงเรียน</p>	<p>1. ดำเนินการพัฒนาไปตามแผนที่วางไว้พร้อมติดตามตรวจสอบโดยใช้เทคนิค PLC โดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิพากษ์และหาแนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ร่วมกันและการให้ข้อมูลย้อนกลับควรเป็นเชิงบวก</p> <p>2. นิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนเป็นประจำ, มีการวิพากษ์ผลการเรียนการสอนทุกครั้งก่อนตัดสินผลการเรียนรู้ และครูนำปัญหาและผลการจัดการเรียนการสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเสนอกับสถานศึกษาอื่นและระดับเขตพื้นที่การศึกษาและมาเยี่ยมเยียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เสมอ</p>	<p>1. มีการสื่อสารกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องในเรื่องผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>2. มีการนิเทศและติดตามผลการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนจากหน่วยงานภายในและภายนอกอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาปรับปรุงระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)	ผลการสังเคราะห์
<p>1.5.3 ครูสามารถพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียนให้เป็น สาธารณะและได้รับข้อมูล ป้อนกลับที่สร้างสรรค์ มีการ พูดคุยสนทนากันมากขึ้นระหว่าง ครูด้วยกันทำให้เกิดผลดีต่อการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนใน ภาพรวมของโรงเรียน</p> <p>1.5.4 ครูมีศักยภาพ ความพร้อมในเรื่องพื้นฐาน ทักษะชีวิต โดยได้รับการ พัฒนาสมรรถนะและทักษะ ชีวิต โดยใช้ความรู้ในการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิด กรรมวิธีสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ ดีกว่าเดิม</p> <p>1.5.5 ครูมีการจัดการ เรียนบนพื้นฐานประสบการณ์ ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริง ร่วมกันของเพื่อนครู ที่ยึดการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เป็นสำคัญ</p>	<p>3. ดำเนินการกรณีพิเศษและ ติดตามผลการเรียนการสอน เป็นประจำพร้อมกำกับติดตาม ตรวจสอบโดยใช้เทคนิค PLC โดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมใน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ วิพากษ์และหาแนวปฏิบัติ ร่วมกัน</p> <p>4. มีโครงการ กรณีพิเศษและ ติดตามผลการเรียนการสอนเป็น ประจำโดยฝ่ายวิชาการ และใน ระดับเขตพื้นที่มีการนิเทศและ ร่วมเสวนาทางการศึกษาเป็น ชุมชนทางการเรียนรู้ PLC</p>	<p>ผลการสังเคราะห์</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)	ผลการสังเคราะห์
1.5.6 ครูเรียนรู้เพื่อจิต วิญญาณความเป็นครู เป็นการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจาก ข้างในหรือวุฒิภาวะความเป็น ครู เพื่อส่งผลกระทบต่อทัศนคติในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน		
2. การพัฒนาทักษะชีวิต 2.1 ด้านการสื่อสารและ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 2.1.1 นักเรียน ความสามารถในการใช้คำพูด และท่าทางเพื่อแสดงออกถึง ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง อย่างเหมาะสม 2.1.2 นักเรียนมี ความสามารถในการรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย 2.1.3 นักเรียนสามารถ ร่วมมือและทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	1. สอดแทรกกิจกรรมที่ส่งเสริม ทักษะการสื่อสารและการ ทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยส่งเสริม ให้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการกลุ่ม Project Base Learning 2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การ สอนที่เน้นการสื่อสารระหว่าง บุคคลให้นักเรียนมีเป้าหมาย ร่วมกันและร่วมกันทำตาม เป้าหมายให้สำเร็จ 3. ให้นักเรียนได้ร่วมกันวางแผน ลงมือปฏิบัติงานร่วมกันโดยเน้น การสื่อสารด้วยวิธีการที่ หลากหลาย	1. เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ นักเรียนสื่อสารและมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยผ่าน กิจกรรมที่หลากหลาย 2. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียน สามารถเรียนรู้การอยู่ร่วมกับ ผู้อื่น

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)	ผลการสังเคราะห์
<p>2.2. ด้านการคิดและการ ตัดสินใจ</p> <p>2.2.1 นักเรียนสามารถ คิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล ที่จะเป็นส่วนช่วยในการ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา</p> <p>2.2.2 นักเรียนสามารถ คิดออกไปอย่างกว้างขวาง โดย ไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ</p> <p>2.2.3 นักเรียนสามารถ ฝึกฝนควบคุมนึกคิด ให้อยู่ใน สภาพที่มั่นคงใสสะอาดใน ความดีงามประกอบด้วย คุณธรรมต่าง ๆ</p>	<p>4. ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริม ให้นักเรียนมีการพูดคุยและ อภิปรายร่วมกันให้มีการ นำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจ ความหมายในสิ่งที่ตนเองตนเอง ต้องการที่จะสื่อสาร</p> <p>1. จัดกิจกรรมที่กระตุ้น กระบวนการคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนโดยการสร้าง สถานการณ์จำลองขึ้นและให้ นักเรียนลองวิเคราะห์และ ตัดสินใจ</p> <p>2. แนะนำ อธิบายให้นักเรียน รู้จักการวิธีการคิด ให้นักเรียนรู้ ความหมาย ขั้นตอน และการ นำไปใช้ประโยชน์พร้อมทั้ง ยกตัวอย่างประกอบ</p>	<p>1. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียน สังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูล อย่างเป็นระบบ</p> <p>2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจผ่าน สถานการณ์จำลอง โดยใช้ ข้อมูลที่มีอยู่</p> <p>3. นักเรียนสามารถนำเสนอ ข้อมูลที่นักเรียนคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และสามารถนำไป ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

<p>สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น</p>	<p>แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)</p>	<p>ผลการสังเคราะห์</p>
<p>2.2.4 นักเรียนสามารถ ตัดสินใจ และแก้ปัญหา เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ใน ชีวิตได้อย่างมีระบบ</p>	<p>3. ฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูล เป็นการฝึกความสามารถในการ รับรู้ สังเกต แสวงหาข้อมูล อย่างหลากหลายโดยผ่าน ประสาทสัมผัสต่าง ๆ เพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูลทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ เช่น บัตรคำ รูป ถ่าย เมื่อมอบให้ผู้เรียนทำ กิจกรรม หรือนำเสนอแล้ว ก็ให้ผู้เรียนพูดอธิบาย หรือเขียน อธิบาย หรือเสนอคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องลงในแผนภาพ</p> <p>4. การฝึกให้ผู้เรียนคิด เป็นผังความสัมพันธ์ นำความคิด หรือผังใยแมงมุม เป็นรูปการ นำเสนอความคิดและความรู้จาก สิ่งที่อยู่ในสมองถ่ายโอนออกมา ภายนอก เป็นการสื่อความแบบ หนึ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนคิดเอง คิดเพิ่มพูนขึ้น นำเสนอได้มากขึ้น กว้างขวางเป็นนามธรรมขึ้นเป็น ระบบมากขึ้น</p>	

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)	ผลการสังเคราะห์
<p>2.3 ด้านการเข้าใจตนเอง และผู้อื่นและความรับผิดชอบ ต่อสังคม</p> <p>2.3.1 นักเรียนสามารถ ค้นหา รู้จักเข้าใจตนเอง และ รู้สึกภูมิใจในตนเอง</p> <p>2.3.2 นักเรียนเข้าใจ ความรู้สึก และเห็นอกเห็นใจ บุคคลที่แตกต่างจากตนเอง</p> <p>2.3.3 นักเรียนรู้สึกว่ ตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมี แรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและ สังคม มีส่วนรับผิดชอบใน ความเจริญ หรือเสื่อมของ สังคม</p>	<p>1. สร้างความตระหนักให้ นักเรียนว่าตนเองต้องทำอะไร ที่ ไหน เมื่อไร และอย่างไร โดยไม่ เห็นแก่ความสนุกส่วนตัว จนทำ ให้งานหรือหน้าที่รับผิดชอบถูก ปล่อยปะละเลยไป ให้รางวัล ตัวเองเมื่อทำงานสำคัญหรือทำ สำเร็จ</p> <p>2. ย้ำเตือนนักเรียนถึงผลลัพธ์ที่ คาดหวัง เพื่อสร้างแรงจูงใจเสมอ การอ่านหนังสือ เช่น สอบวิชา ชีววิทยา อาจจะน่าเบื่อ แต่ลอง นึกดูสิว่า มันจะรู้สึกดีขนาดไหน เมื่อคุณได้เกรดสี่ และมันจะ คุ้มค่าแค่ไหน หากเกรดสี่นั้น ยัง ส่งผลให้คุณได้สอบเข้าเรียนต่อได้</p> <p>3. สร้างสังคมจำลองขึ้นมาเพื่อให้ นักเรียนได้รับบทบาทหน้าที่ ต่างๆ และลองให้บางตำแหน่งไม่ ทำหน้าที่ของตนเองแล้วให้ดูผลที่ จะเกิดขึ้นว่าส่งผลต่อสังคม อย่างไร</p>	<p>1. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียน รู้จักและเข้าใจตนเอง</p> <p>2. นักเรียนทักษะความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น</p> <p>3. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้ และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของ ตนเองในสังคม</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)	ผลการสังเคราะห์
	4. สร้างสังคมหรือชุมชนที่ นักเรียนอยากให้เป็นแล้วให้ นักเรียนช่วยกันอภิปรายว่าการที่ จะนำพาสังคมที่เราอยู่ไปสู่สังคม ที่เราคาดหวังต้องทำอะไรบ้าง	
<p>2.4 ด้านการจัดการ อารมณ์และความเครียด</p> <p>2.4.1 นักเรียนสามารถ รับรู้อารมณ์ของตนเองและ ผู้อื่น</p> <p>2.4.2 นักเรียนมีความรู้ ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดง พฤติกรรมอย่างไร</p> <p>2.4.3 นักเรียนมีวิธีการ จัดการกับอารมณ์ที่ไม่พึง ประสงค์</p> <p>2.4.4 นักเรียนสามารถ ตอบสนองและแสดงออกได้ อย่างเหมาะสม</p>	<p>1. เปลี่ยนแปลงวิธีการคิดทางลบ ให้เป็นทางบวก เช่น การคิดว่า การทำงานที่หนักและยากเป็น การเพิ่มประสบการณ์ให้กับ ตนเอง หรือการคิดว่าการที่ผู้อื่น ตำหนิเราเป็นการช่วยให้เราเห็น ข้อบกพร่องของตนเองและ นำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น</p> <p>นอกจากนี้การรู้จักความพอดี ไม่โลภ ไม่อิจฉาริษยาผู้อื่น ย่อม ทำให้เรามีจิตใจที่สงบ ไม่มี ความวิตกกังวลและคลาย ความเครียดได้</p>	<p>1. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียน รู้จักถึงความสำคัญของอารมณ์ และความเครียดของตนเอง</p> <p>2. มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียน รับมือกับสถานการณ์ทาง อารมณ์และความเครียดที่ แตกต่างกัน</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นที่ ยอมรับ (Best Practice)	ผลการสังเคราะห์
	<p>2. เป็นการรู้จักผ่อนปรน ไม่ยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รู้จัก ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งถ้าทุกคนสามารถทำได้จะ ช่วยให้บุคคลเหล่านั้นสามารถ แก้ไขปัญหาต่างๆได้ และ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข</p> <p>3. จัดกิจกรรมให้หลากหลายใช้ Active learning ในการจัดการ เรียนการสอนให้เกิดความผ่อน คลายและนักเรียนมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรมมากขึ้น</p> <p>4. สร้างบรรยากาศในชั้นให้เรียน มีความผ่อนคลายไม่ตึงเครียดเกิด ไปและให้นักเรียนเล่าให้เพื่อฟัง เกี่ยวกับการจัดการอารมณ์และ ความเครียดของตนเอง</p>	

จากตาราง 37 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นกับการพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ร่วมกับแนวทางการพัฒนาทักษะ

และการตัดสินใจมี 4 ข้อ จากผลการศึกษาสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ยอมรับ (Best Practice) มี 4 ข้อ ดังนั้นจึงสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านการคิดและการตัดสินใจ ได้ 3 ข้อ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม มี 3 ข้อ จากผลการศึกษาสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ยอมรับ (Best Practice) มี 4 ข้อ ดังนั้นจึงสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม ได้ 3 ข้อ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด มี 4 ข้อ จากผลการศึกษาสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ยอมรับ (Best Practice) มี 4 ข้อ ดังนั้นจึงสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ได้ 2 ข้อ จากแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สังเคราะห์ได้ทั้ง 2 หัวข้อ ผู้วิจัยจะนำไปยกร่างและพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ตอนที่ 3 ยกร่างแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ผู้วิจัยนำข้อมูลผลการสังเคราะห์ที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น ผลของการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่เป็นที่ยอมรับและมีแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่จัดทำไว้แล้ว มาพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยแบ่งเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การยกร่างแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ระยะที่ 2 ผลการตรวจสอบและประเมินแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ระยะที่ 1 การยกร่างแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ผลการสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อนำไปออกแบบแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 2 ด้านคือ

1. ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.1 การมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน (Plan)

1.1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ เป้าหมายร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ครู ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

1.1.2 ร่วมกันจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์ตัวชี้วัดที่เหมาะสม และเอกสารที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยให้ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ เป้าหมาย

1.2 การมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน (Plan)

1.2.1 ประชุมระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมายในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.2.2 ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำในการแสดงความคิดเห็น และปฏิบัติงานในการวางแผนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.2.3 มีการแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน

1.3 การมีระบบที่มรร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน (Do)

1.3.1 มีกระบวนการวางแผนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนร่วมกัน โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครูและชุมชน

1.3.2 มีกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเป็นระบบอาศัยความร่วมมือร่วมใจระหว่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.3.3 มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.3.4 มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนร่วมกันระหว่างครูในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.4 การทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน (Check, Act)

1.4.1 มีการสื่อสารกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องของในเรื่องผลการพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียน

1.4.2 มีการนิเทศและติดตามผลการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนจาก
หน่วยงานภายในและภายนอกอย่างสม่ำเสมอ

1.4.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาปรับปรุงระหว่าง
องค์กรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.5 การสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน (Plan)

1.5.1 ปรับโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนเพื่อให้เหมาะสมแก่การ
ปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.5.2 บริหารจัดการระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบ และเข้าถึงได้ง่าย
เพื่อนำมาพัฒนากระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.5.3 ส่งครูเข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการ
ปฏิบัติงานในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.5.4 ส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมวิธีปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบเพื่อสะดวกต่อ
การจัดทำเป็นสารสนเทศ

1.5.5 พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมในการพัฒนา
ทักษะชีวิตของนักเรียน

2. ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต

2.1 การคิดและการตัดสินใจ (Do)

2.1.1 มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูล
อย่างเป็นระบบ

2.1.2 จัดกิจกรรมให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจผ่านสถานการณ์
จำลอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่

2.1.3 นักเรียนสามารถนำเสนอข้อมูลที่นักเรียนคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ
และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.2 การเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม (Do)

2.2.1 มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง

2.2.2 มีกิจกรรมเสริมทักษะความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2.2.3 มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง

ในสังคม

2.3 การจัดการอารมณ์และความเครียด (Do)

2.3.1 มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้จักถึงความสำคัญของอารมณ์และความเครียดของตนเอง

2.3.2 มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรับมือกับสถานการณ์ทางอารมณ์และความเครียดที่แตกต่างกัน

2.4 การสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Do)

2.4.1 เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย

2.4.2 มีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นตามที่ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ ๆ ได้จากการวิจัยตอนที่ 1 และ 2 มาออกแบบแนวทางและคู่มือแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีรายละเอียดดังนี้

แนวทางและคู่มือแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีแนวทางการดำเนินงาน 1) การพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) การพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียดโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4) การพัฒนาทักษะการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้

1. ชั้นวางแผน (Plan)

1.1 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.2 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.3 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

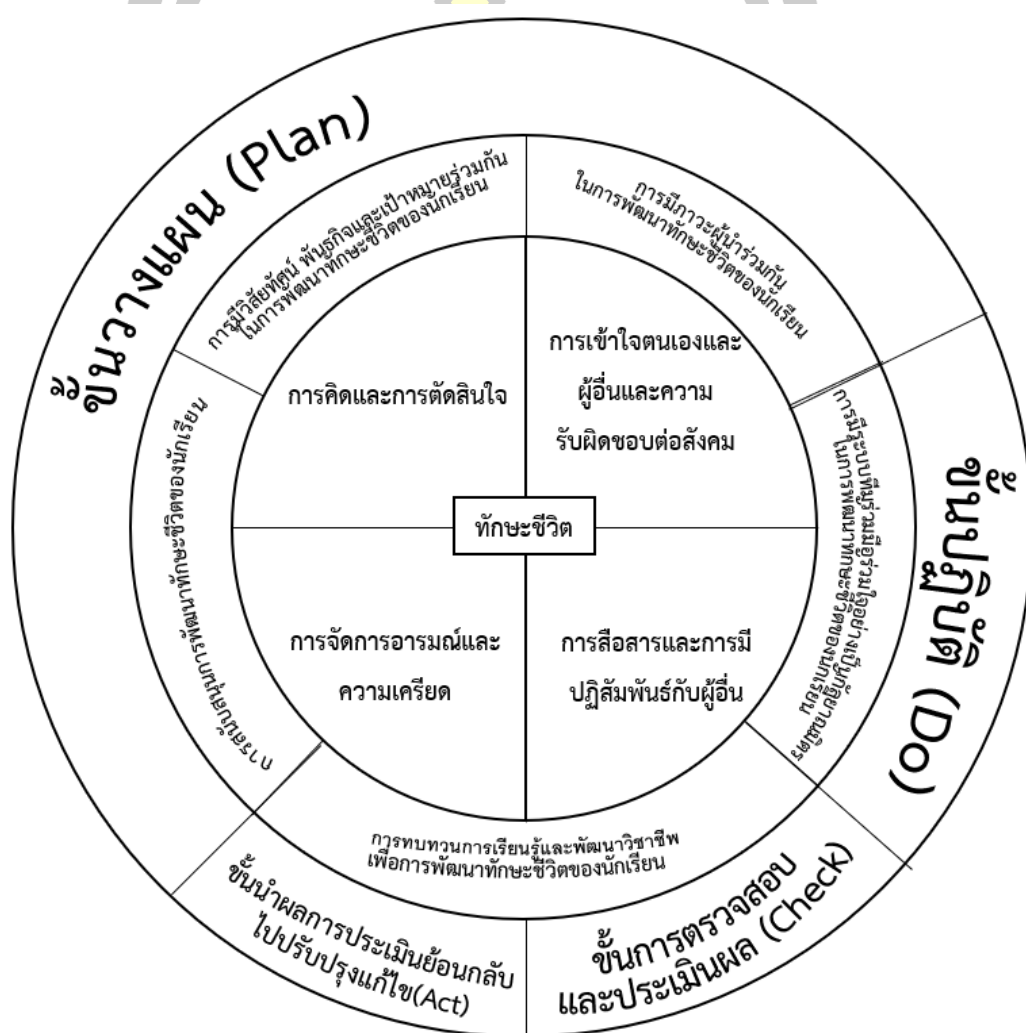
2. ชั้นดำเนินการ (Do)

2.1 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

3. ขั้นการประเมินผลและปรับปรุง (Check, Act)

ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ
เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพซึ่งได้จากการ
สังเคราะห์ทั้ง 2 ตอน สรุปได้ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ระยะที่ 2 ผลการตรวจสอบและประเมินแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

จากการยกร่างแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำปรึกษาแล้วนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาล่วงหน้า จำนวน 5 คน มีผลการดำเนินการดังนี้

ผลการพิจารณาได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ แต่ต้องมีการปรับข้อความในแต่ละขั้นตอนให้มีความชัดเจน หรือยุบรวมบางข้อเพื่อความกระชับ ไม่ซับซ้อน ให้สามารถสื่อสารถึงจุดมุ่งหมายของรูปแบบได้อย่างถูกต้อง เพื่อที่จะให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำรูปแบบไปใช้ได้อย่างเข้าใจ และควรนำเสนอเป็นสัญลักษณ์หรือรูปภาพประกอบ โดยเน้นความเรียบง่ายและความชัดเจน เพื่อจะทำให้แนวทางที่พัฒนามีความน่าสนใจมากขึ้น โดยข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ตาราง 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ						
1. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจของนักเรียน	4.71	0.49	มากที่สุด	4.43	0.53	มาก

ตาราง 38 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา มีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะการคิด และการตัดสินใจของนักเรียน	4.57	0.53	มากที่สุด	4.14	0.38	มาก
3. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สนับสนุนการพัฒนาทักษะการคิดและการ ตัดสินใจของนักเรียน	4.43	0.53	มาก	4.29	0.49	มาก
4. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา มีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตร ในการพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจ ของนักเรียน	4.71	0.49	มากที่สุด	4.14	0.69	มาก
5. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการ พัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจของ นักเรียน	4.57	0.53	มากที่สุด	4.43	0.53	มาก
การพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและ ความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้ชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ						
1. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันใน การพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและ ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน	4.57	0.53	มากที่สุด	3.86	0.38	มาก
2. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา มีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะการ เข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อ สังคมของนักเรียน	4.43	0.53	มาก	4.14	0.38	มาก

ตาราง 38 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สนับสนุนการพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและ ผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน	4.43	0.53	มาก	4.29	0.49	มาก
4. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา มีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตร ในการพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน	4.57	0.53	มากที่สุด	4.00	0.58	มาก
5. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการ พัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและ ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน	4.43	0.79	มาก	4.14	0.69	มาก
การพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และ ความเครียดโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ						
1. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันใน การพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และ ความเครียดของนักเรียน	4.71	0.49	มากที่สุด	4.43	0.53	มาก
2. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามี ภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะการจัดการ อารมณ์และความเครียดของนักเรียน	4.57	0.53	มากที่สุด	4.14	0.38	มาก
3. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สนับสนุนการพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์ และความเครียดของนักเรียน	4.43	0.53	มาก	4.29	0.49	มาก

ตาราง 38 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษามีระบบที่มร่วมมือร่วมใจอย่างเป็น กัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะการจัดการ อารมณ์และความเครียดของนักเรียน	4.71	0.49	มากที่สุด	4.29	0.49	มาก
5. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษาทบทวนการเรียนรู้และพัฒนา วิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะการจัดการ อารมณ์และความเครียดของนักเรียน	4.57	0.53	มากที่สุด	4.14	0.38	มาก
การพัฒนาทักษะการสื่อสารและการมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ						
1. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษามีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย ร่วมกันในการพัฒนาทักษะการสื่อสารและการ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของนักเรียน	4.57	0.53	มากที่สุด	4.29	0.49	มาก
2. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษามีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนา ทักษะการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ของนักเรียน	4.71	0.49	มากที่สุด	4.29	0.49	มาก
3. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนาทักษะการ สื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของ นักเรียน	4.71	0.49	มากที่สุด	4.00	0.58	มาก
4. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษามีระบบที่มร่วมมือร่วมใจอย่างเป็น กัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของนักเรียน	4.71	0.49	มากที่สุด	4.00	0.58	มาก

ตาราง 38 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษาทบทุนการเรียนรู้และพัฒนา วิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	4.71	0.49	มากที่สุด	4.29	0.49	มาก
รวม	4.59	0.53	มากที่สุด	4.20	0.50	มาก

จากตาราง 28 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความเหมาะสมของ
แนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.53)
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ การพัฒนาทักษะการสื่อสาร
และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.50)
ด้านการพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ การพัฒนา
ทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียดโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.60$,
S.D. = 0.51) การพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้ชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.55)

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาทักษะ
ชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ ด้านการพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจ
โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.52) การพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์
และความเครียดโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.45) การพัฒนาทักษะ
การสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.17$,
S.D. = 0.53) การพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้ชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.50)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

สรุปผล

1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.66) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.64) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการคิดและการตัดสินใจ ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนา

ทักษะชีวิตของนักเรียน ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ตามลำดับ

2. แนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สรุปได้ดังนี้ 1) การพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) การพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียดโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4) การพัฒนาทักษะการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.1 ชั้นวางแผน (Plan)

2.1.1 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

2.1.2 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

2.1.3 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

2.2 ชั้นดำเนินการ (Do)

2.2.1 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีระบบที่ร่วมมือร่วมใจ อย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

2.3 ชั้นการประเมินผลและปรับปรุง (Check, Act)

2.3.1 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.66) เนื่องจากการขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 กำลังอยู่ในระยะการนำร่องนโยบาย ซึ่งยังไม่ครอบคลุมและแพร่หลายเท่าที่ควร จึงทำให้สถานศึกษากำลังเริ่มต้นทำความเข้าใจแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นอกจากนี้ยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เนื่องจากความเร่งด่วน

ของนโยบาย และความพร้อมของโรงเรียนรวมถึงบริบทของโรงเรียนแต่ละขนาด ซึ่งถือเป็นอุปสรรคในการขับเคลื่อนนโยบายในครั้งนี้ ส่งผลให้การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.64) เนื่องด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามีจุดเน้นด้านทักษะชีวิต ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง ส่งเสริมสนับสนุน และเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษา สถานประกอบการ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาและแนะแนว การศึกษาต่อของนักเรียน โดย เน้นการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบ Active Learning มุ่งเน้นทักษะการคิดและ หลักสูตรทักษะอาชีพเพื่อการมีงานทำ และเป็นรูปธรรม และจุดเน้นด้านประกันคุณภาพการศึกษา ครูต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ และครูต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และสมรรถนะผ่านการปฏิบัติจริงและการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง โดยครูได้รับการช่วยเหลือให้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครูในพื้นที่ทั้งในโรงเรียนเดียวกันและระหว่างโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25, 2561) วิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวว่า ดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 สารวิชาที่มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (Content หรือ Subject Matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของนักเรียน โดยครูช่วยแนะนำ ดังนั้นความก้าวหน้าด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมกับชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญ ส่งผลต่อวิธีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skill)

2. แนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สรุปได้ดังนี้ 1) การพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) การพัฒนาทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียดโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4) การพัฒนาทักษะการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2.1 ชั้นวางแผน (Plan)

2.1.1 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกัน

ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน 2.1.2 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน 2.1.3 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน 2.2 ขั้นตอนการ (Do) 2.2.1 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน 2.3 ขั้นการประเมินผลและปรับปรุง (Check, Act) 2.3.1 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์ (2559) ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 5 วิธีการ ได้แก่ (1) การจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (2) การกระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ (3) การส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือไว้วางใจในการทำงานร่วมกัน (4) การแสวงหาการสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ (5) การบริหารที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสอดคล้องกับ อุดุลวิทย์ ปิจจะ (2561) วิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางในการดำเนินงานกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการดำเนินงานกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า 1) วิสัยทัศน์ร่วมผู้บริหารสถานศึกษาควรเห็นเป้าหมายวิชาชีพครูในการทำงาน ปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง สมาชิกชุมชนและผู้นำชุมชน 2) ทีมร่วมแรงร่วมใจผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ วางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อให้บรรลุที่การเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ภาวะผู้นำร่วมผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำให้ครูเกิดการเรียนรู้มีการกระจายอำนาจเพื่อคุณภาพของผู้เรียน 4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันกับครูเรียนรู้ถึงจิตวิญญาณความเป็นครู 5) ชุมชนกัลยาณมิตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เคารพซึ่งกันและกันในสถานศึกษา ลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาควรลดขั้นตอนในการทำงาน ลดขัดแย้งของครูผู้สอนกับฝ่ายบริหารให้น้อยลงการบริหารเน้นรูปแบบทีมงานเป็นหลัก โดยการพัฒนาแนวทางได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงาน ครูที่เกี่ยวข้อง และศึกษานิเทศก์ที่ดูแลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งล้วนเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการ

เรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นอย่างดี โดยได้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแนวทาง และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อประเมินรายองค์ประกอบ ทุกองค์ประกอบของแนวทาง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ดังนั้นแสดงให้เห็นว่า แนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 มีองค์ประกอบสมบูรณ์ มีกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงานที่เหมาะสมต่อการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.2 สถานศึกษาควรประยุกต์แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษาของตนเองเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการนำไปใช้

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบควรนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่มีสภาพปัจจุบันต่ำสุด คือ ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยให้การสนับสนุนให้สถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาดังกล่าว โดยสนับสนุนให้บุคลากรมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

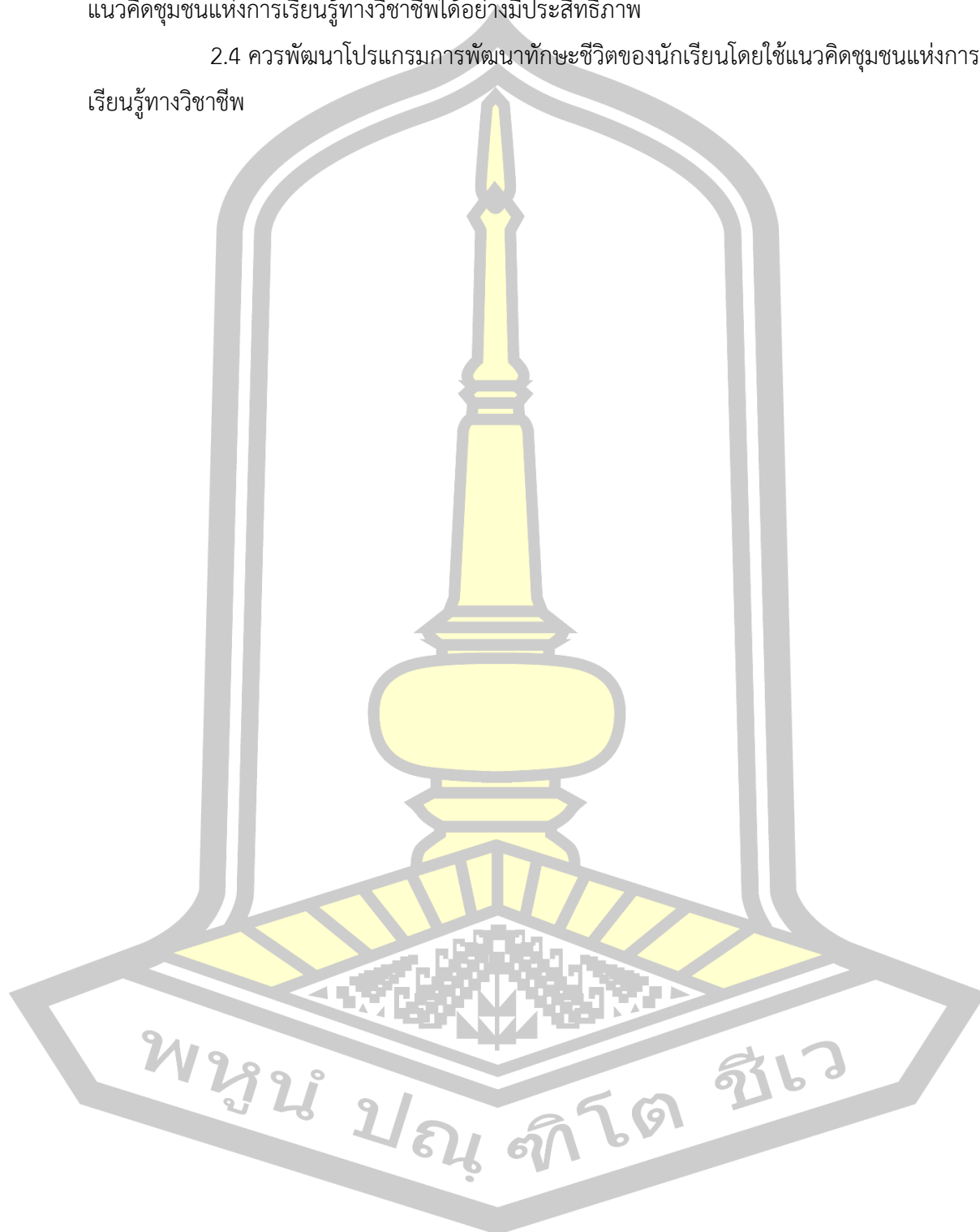
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรวิจัยกลยุทธ์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

2.2 ควรวิจัยแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษามีปัจจัยในการบริหารที่แตกต่างกัน

2.3 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ควรพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2542). *คู่มือการลอบทักษะชีวิตเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข.
- กรองกาญจน์ นาแพร์. (2560). *การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ จังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ครรชิต พุทธิโกษา. (2554). *คู่มือการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- จุลลี ศีระชะโคตร. (2557). *บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชญาดา คล่องการ และปาริชา นิพพานนท์. (2557). ประสิทธิภาพโปรแกรมสุขศึกษาในการประยุกต์ใช้การสร้างเสริมทักษะชีวิตร่วมกับแรงบันดาลใจทางสังคมเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ*, 7(1), 285-294.
- ชาโต มานาบุ. (2559). *การปฏิรูปโรงเรียน แนวความคิด “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” กับการนำทฤษฎีมาปฏิบัติจริง*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ฐาปณัฐ อุดมศรี. (2558). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงฤทธิ์ อินทนาม. (2553). *การพัฒนาหลักเทียบสำหรับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2557). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพัชร แก้วปฏิมา. (2547). *การพัฒนาแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธีรพงษ์ แสงสิทธิ์. (2563). *ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพคืออะไร?*. [ออนไลน์]. ได้จาก :

<https://www.youtube.com/watch?v=pn0WGmrDc6Y&t=478s>.

[สืบค้นเมื่อ วันที่ 30 พฤษภาคม 2563].

นพัสชวินทร์ มูลลาทอง. (2555). *ทักษะชีวิตกับการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 9(1), 23–30.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญชอบ จันทาพูน. (2561). *กลยุทธ์การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเทศบาล 1 ตำบลยาง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*.

บุรชัย ศิริมหาสาคร. (2550). *จัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ : แสงดาว.

ปภาวิ พิพัฒน์ลักษณ์. (2557). *กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมตามแนวคิดภาวะผู้นำที่ยั่งยืนเพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2557). *การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.

พิเชษฐ เกษวงษ์. (2556). *การนำเสนอแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2558). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ อักษร A-L ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.

วรลักษณ์ ชูกำเนิด. (2557). *โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 25(1), 93-102.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

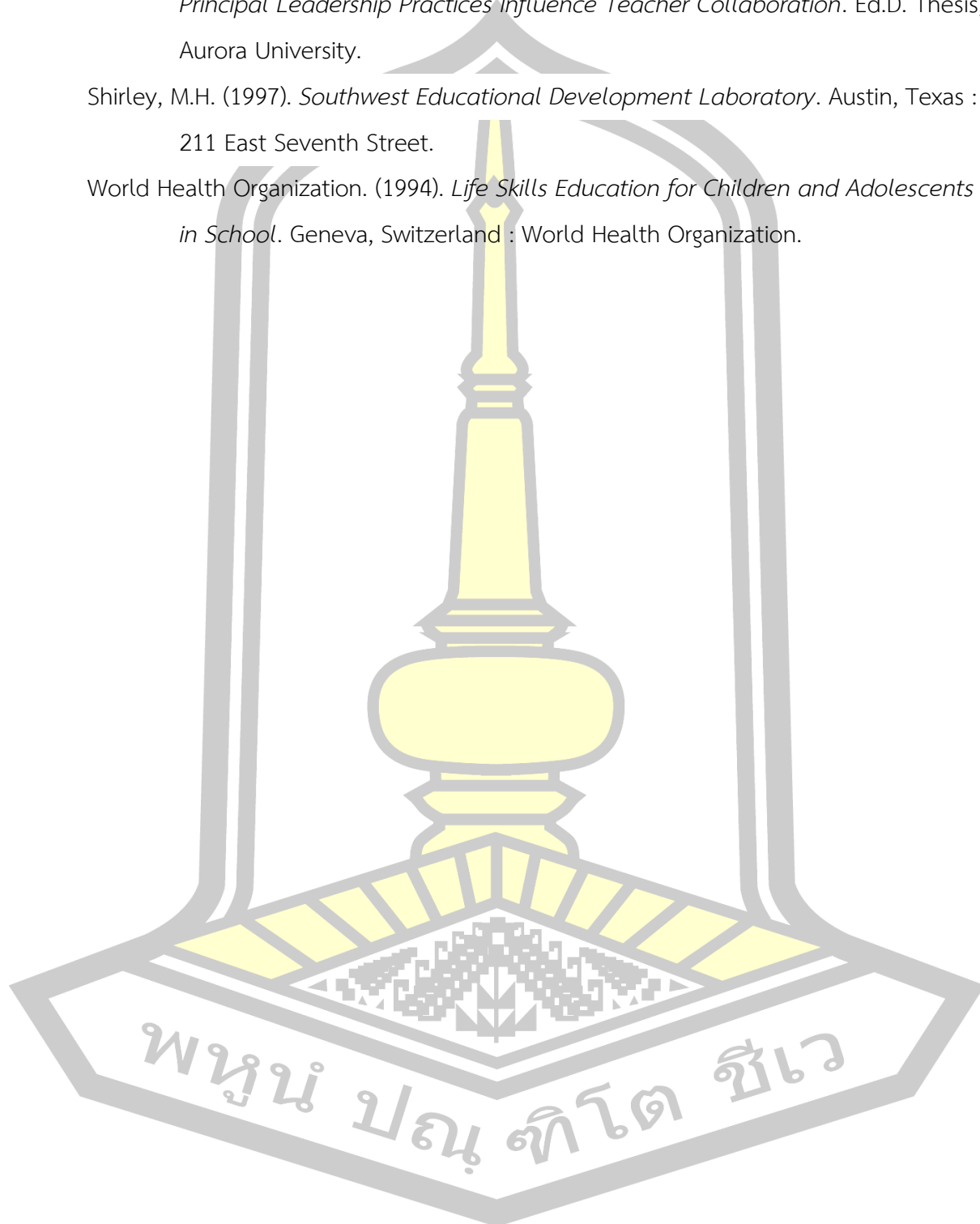
- วิทยากร เชียงกุล. (2559). *สภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 “จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลก ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร”*. กรุงเทพฯ : กลุ่มสถิติและวิเคราะห์สภาวะทางการศึกษา สำนักรวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2557). *การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็ก และครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล. (2557). *การประชุมวิชาการ เรื่อง กระบวนทัศน์ใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กไทยในทศวรรษหน้า*. นครปฐม : สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2546). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. กทม. สิ้นธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2553). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. มหาสารคาม : ภาควิชาวัดผลและวิจัย การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมุทร สมปอง. (2558). *การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียน ประถมศึกษา : การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎี บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- สัมฤทธิ์ สันเด. (2547). *การพัฒนาเครื่องมือประเมินทักษะชีวิตจากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับ นักเรียนวัยเด็กตอนกลาง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัด และประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต บูรณาการการเรียน การสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. (2561). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู*. ขอนแก่น : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนานโยบายการเรียนรู้นอกระบบ โรงเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเพื่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาไทย*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

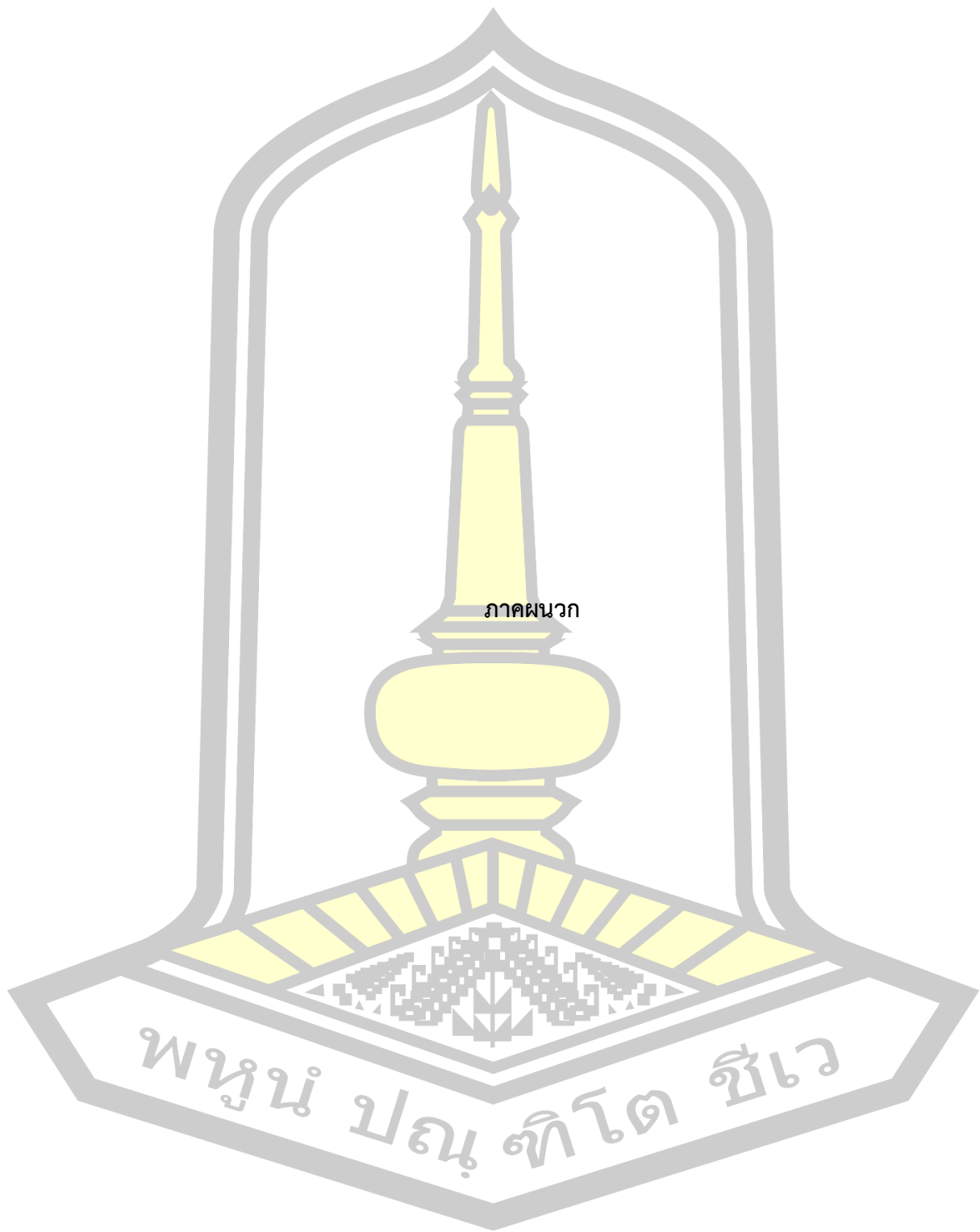

McDermott, T.J. (2016). *At the Heart of Professional Learning Communities : How Principal Leadership Practices Influence Teacher Collaboration*. Ed.D. Thesis, Aurora University.

Shirley, M.H. (1997). *Southwest Educational Development Laboratory*. Austin, Texas : 211 East Seventh Street.

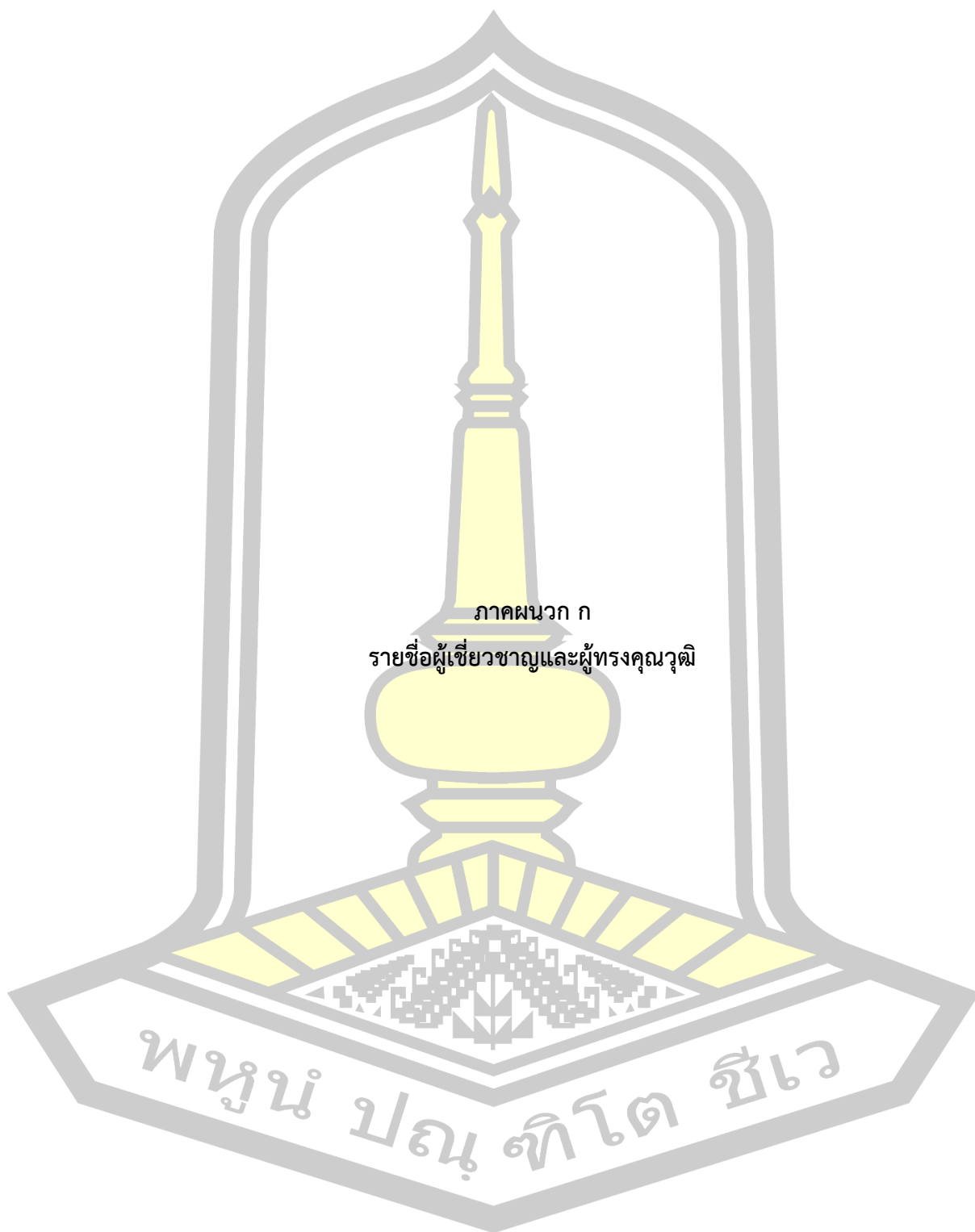
World Health Organization. (1994). *Life Skills Education for Children and Adolescents in School*. Geneva, Switzerland : World Health Organization.

ภาคผนวก

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

พูน ปณ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1. ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 25 วุฒิ ค.ด. การบริหารจัดการการศึกษา
เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
2. นายเกียรติศักดิ์ หอมพิกุล ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 25 วุฒิ ก.ศ.ม. การบริหารการศึกษา
เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
3. ดร.ธีรพงษ์ แสงสิทธิ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยชันวิทยา
วุฒิ ศษ.ด. การบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ
4. ดร.คเชนทร์ กองพิลา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 25 ปร.ด. เทคโนโลยีทางการศึกษา
เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
5. ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ ตำแหน่ง อาจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิ กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา
เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการพัฒนาแนวทางการ
พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

1. นายวิไลศักดิ์ วรรณศรี ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมแพศึกษา
วุฒิ กศ.บ. วิชาเอกประถมศึกษา วิชาโทการบริหารการศึกษา
ประกาศนียบัตรบัณฑิต บริหารการศึกษา
เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
2. นางจุฑามาศ เวียงทอง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนนาจานศึกษา
วุฒิ กศ.ม. การบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
3. นายอดุลย์ จันลา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนช้ายางวิทยายน
วุฒิ ศษ.ม. บริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
4. นางจินตนา คงอานนท์ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 25 วุฒิ ศษ.ม. บริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ
5. นางพรพกา หนูจันทร์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 25 วุฒิ ศษ.ม. บริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

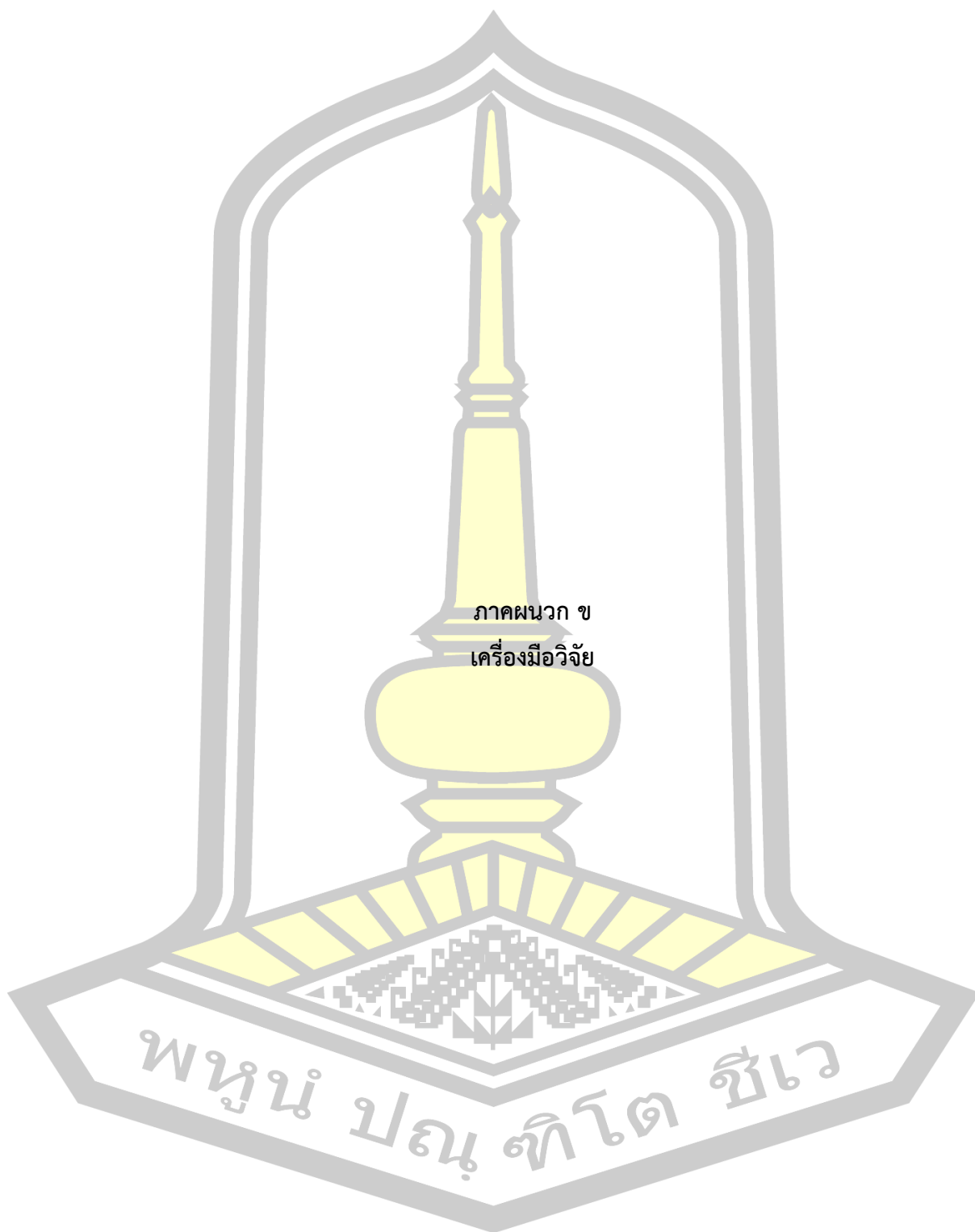
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาเขต 25

1. ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 25 วุฒิ ค.ต. การบริหารจัดการการศึกษา
เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
2. นายเกียรติศักดิ์ หอมพิกุล ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 25 วุฒิ ก.ศ.ม. การบริหารการศึกษา
เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
3. ดร.ธีรพงษ์ แสงสิทธิ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยชันวิทยา
วุฒิ ศษ.ด. การบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ
4. ดร.คเชนทร์ กองพิลาศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 25 ปร.ด. เทคโนโลยีทางการศึกษา
เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
5. นายจิรัฐติกุล ดร.วิจารณ์ขจรศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 25 ค.ม. หลักสูตรและการเรียนการสอน
เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

พหุ ประถมศึกษา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือวิจัย

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

แบบประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สำหรับการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง: 1. แบบประเมินนี้ ใช้สำหรับประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ซึ่งได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิต

2. ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบและประเมินองค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่กำหนดมาให้ว่า อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ซึ่งมี 5 ระดับต่อไปนี้

5 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุด

4 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มาก

3 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ปานกลาง

2 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อย

1 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อยที่สุด

3. กรณีที่ท่านเห็นว่ามียังองค์ประกอบหรือตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบใดควรเพิ่มเติม กรุณาระบุในช่องท้ายรายการสำหรับองค์ประกอบนั้น ๆ หรือหากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ กรุณาระบุท้ายแบบประเมินฉบับนี้

พูน ปรณ ติโต ชิว

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นายชยางกูร ช้อยุ่น

นิตยระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.30

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัด	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้					ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.4.2 นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย											
2.4.3 นักเรียนสามารถร่วมมือและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข											
2.4.4 อื่นๆ.....											

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....ปี พ.ศ. 2563

พูน ปณ ทิโต ชเว

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้
แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
สำหรับการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

คำชี้แจง: 1. แบบสอบถามนี้ ใช้สำหรับศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาทักษะ
ชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการตรวจสอบรายการ

(Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
scale) 5 ระดับ

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเห็น
ของท่านด้วยความเป็นจริง ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่านจะถือเป็น
ความลับและจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งไม่ทำให้เกิดความเสียหาย
และมีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใดแต่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้พัฒนาแนว
ทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 หากท่านต้องการข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อโดยตรงที่
นายชยางกูร ช้อยุ่น หมายเลขโทรศัพท์ 083-1492312 และ E-mail address :
chayanggoon_d@hotmail.com

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นายชยางกูร ช้อยุ่น

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.30

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 : ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

- ผู้อำนวยการ / ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการสถานศึกษา
 รองผู้อำนวยการ
 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
 ครู

2. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

- ต่ำกว่า 5 ปี   5 – 10 ปี   10 – 15 ปี   15 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี   ปริญญาโท   ปริญญาเอก

4. ขนาดสถานศึกษา

- ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)
 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,500 – 2,499 คน)
 ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน)
 ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 1 – 499 คน)

ตอนที่ 2 : ข้อคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าสถานศึกษาของท่าน ได้ดำเนินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับใด โดยเมื่อท่านเลือกตัดสินในระดับใดแล้วให้กาเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับต่อไปนี้

- 5 หมายความว่า มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายความว่า มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
 3 หมายความว่า มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายความว่า มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
 1 หมายความว่า มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.4 นักเรียนสามารถตอบสนองและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม										
2.4 ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น										
2.4.1 นักเรียนความสามารถในการใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างเหมาะสม										
2.4.2 นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย										
2.4.3 นักเรียนสามารถร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

แบบสัมภาษณ์การพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

คำชี้แจง: 1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนที่มีแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการบริหารจัดการเพิ่มเติมศึกษา ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

2. ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้แสดงความคิดเห็น และกรุณาระบุข้อความคิดเห็นให้ครบทุกข้อ ทุกประเด็น โดยพิจารณาจากสภาพจริงของสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4. การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์จากท่าน

5. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะถือเป็นความลับและจะใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยจะนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวม ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ท่านหรือการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่และสถานศึกษาของท่านแต่ประการใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นายชยางกูร ช้อยุ่น

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.30

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**แบบสัมภาษณ์การพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ**
**เรื่อง การพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25**

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-สกุล.....
- 1.2 สถานภาพ ( ) ผู้อำนวยการ ( ) รองผู้อำนวยการ/หัวหน้างานบริหารวิชาการ
( ) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ( ) ครูผู้สอน
- 1.3 วันที่..... เดือน ..... พ.ศ. .... ตั้งแต่เวลา ..... ถึง .....
- 1.4 สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 : ประเด็นในการสัมภาษณ์ สภาพปัจจุบัน การพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

**1. องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของ
นักเรียน**

1.1 ในสถานศึกษาของท่านมีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาแนวทางการ
พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

1.2 ในสถานศึกษาของท่านมีกระบวนการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาของท่านมี
วิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันอย่างไร

.....

.....

.....

2. องค์ประกอบด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

2.1 ในสถานศึกษาของท่านมีการบริหารจัดการบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำในการพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

3. องค์ประกอบด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

3.1 ในสถานศึกษาของท่านมีการบริหารจัดการกระบวนการทำงานร่วมกันในสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

4. องค์ประกอบด้านการทบทวนไตร่ตรองผลเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

4.1 ในสถานศึกษาของท่านมีการบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างไร และสะท้อนผลไปยังบุคลากรอย่างไร

.....

.....

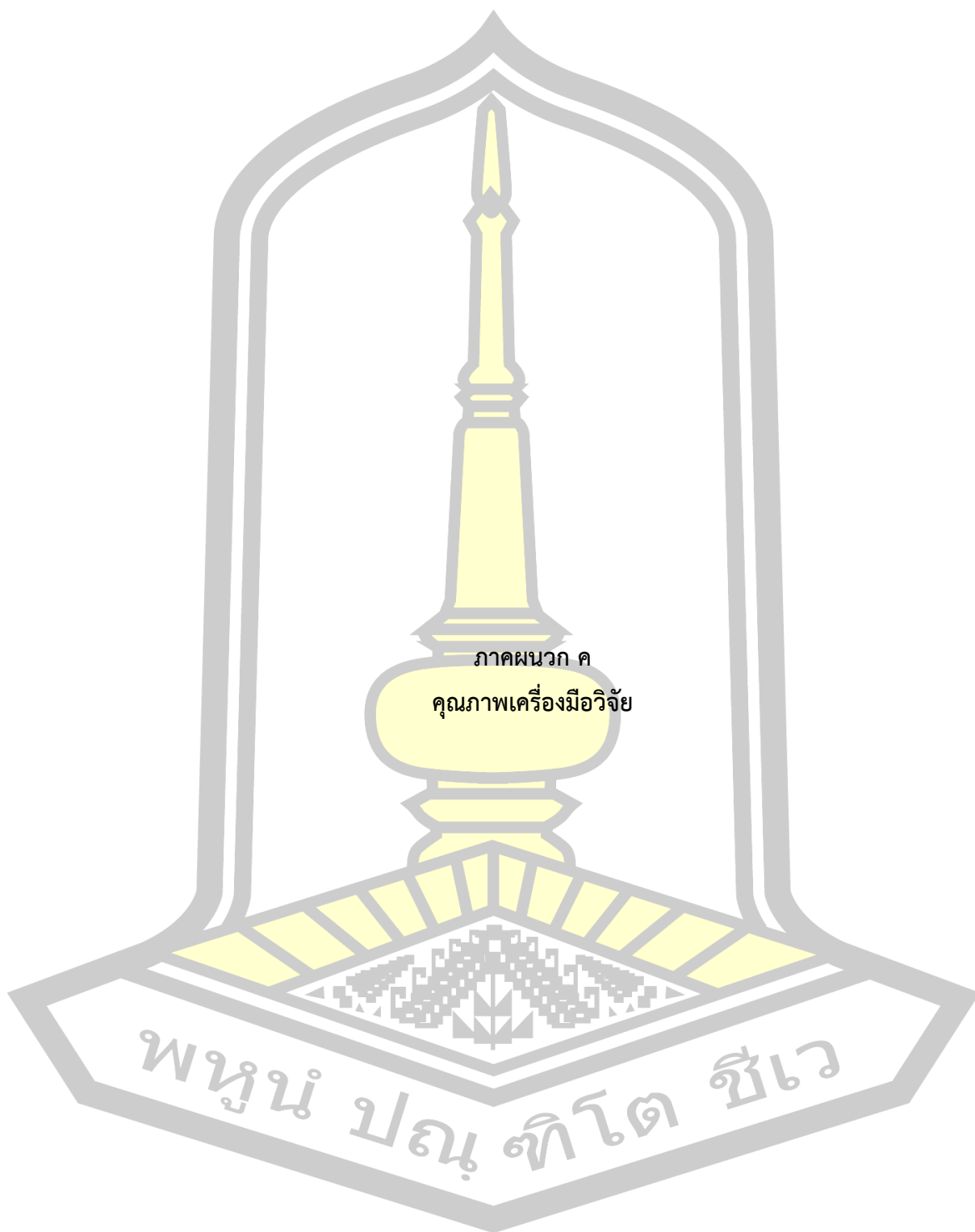
.....

4.2 ในสถานศึกษาของท่านมีการขยายผลข้อมูลที่ได้ในการพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือวิจัย

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

(Index of Item-Objective Congruence : IOC)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะ
ที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุง โดยพิจารณาแบบสอบถามว่าข้อคำถามแต่ละข้อวัดได้
ตรงตามเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เชิงเนื้อหา การใช้ภาษาตรวจสอบคุณภาพ
ความถูกต้องเหมาะสมและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence :
IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหา/วัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหา/วัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องตรงตามเนื้อหา/วัตถุประสงค์

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นายชยางกูร ช้อยุ่น

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.30

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

เนื้อหา/ วัตถุประสงค์	ข้อความสำหรับการศึกษารูปแบบปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ					
1.1 การมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและ เป้าหมายร่วมกันใน การพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน	1.1.1 ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน				
	1.1.2 ผู้บริหารและครูมีพันธกิจ และค่านิยม มุ่งเน้นร่วมกันไปที่ความต้องการจำเป็นใน การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
	1.1.3 ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
	1.1.4 ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกันคือการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
	1.1.5 ผู้บริหารและครูร่วมกันมุ่งปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุเป้าประสงค์เพื่อการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน				
	1.1.6 ผู้บริหารและครูมีทัศนคติที่คล้ายคลึง กัน โดยมีความเชื่อพื้นฐานและค่านิยม ร่วมกันในด้านเป้าหมายทางการศึกษาในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
1.2 การมีภาวะผู้นำ ร่วมกันในการ พัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน	1.2.1 ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจหน้าที่ ในการตัดสินใจทำให้ครูมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้น จนเกิดเป็นผู้นำร่วมของครู ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกันในกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน				

เนื้อหา/ วัตถุประสงค์	ข้อความสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	1.2.2 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ การ ประสานงานและการกระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วม ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
1.2 การมีภาวะผู้นำ ร่วมกันในการ พัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน	1.2.3 ครูเป็นผู้นำในการร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินไปแบบ คู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายในและ ภายนอกเพื่อส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน				
1.3 การมีระบบทีม ร่วมมือร่วมใจอย่าง เป็นกัลยาณมิตรใน การพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน	1.3.1 ผู้บริหาร และครูมีการปฏิบัติงาน ร่วมกันที่มีการพัฒนามาจากกลุ่มที่รวมกัน ด้วยใจ เพื่อบรรลุพันธกิจร่วมขององค์การ โดยกิจกรรม ที่จะเกิดขึ้นจะต้องตอบสนอง ต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
	1.3.2 มีความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชน มี สมาชิกชุมชนที่มีคุณภาพและมีจิตสำนึกเพื่อ ส่วนรวมเข้ามาร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วม รับผิดชอบในกระบวนการการพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน				
	1.3.3 มีการจัดการกลุ่มและเครือข่ายที่มี ประสิทธิภาพให้เกิดการพัฒนาอย่าง เชื่อมโยง ประสานเกี่ยวเนื่อง ครอบคลุมการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				

เนื้อหา/ วัตถุประสงค์	ข้อความสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	1.3.4 มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุข ทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน ลดความเป็นองค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการ มีบรรยากาศของวัฒนธรรมแบบเปิดเผย ลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครูมาเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิต เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
	1.3.5 ผู้บริหารและครูร่วมกันสร้างระบบความสัมพันธ์แบบเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเปิดกว้าง				
1.4 การทบทวน การเรียนรู้และ พัฒนาวิชาชีพเพื่อ การพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน	1.4.1 ครูเรียนรู้ผลการปฏิบัติงานเพื่อ แก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ ในการแก้ไขปัญหาการพัฒนากระบวนการใน การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
	1.4.2 การพูดคุยสนทนาระหว่างครูควร เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน นอกจากนี้การพูดคุยดังกล่าวควร ขยายไปสู่ประเด็นความเป็นองค์กร (Organization) ความเสมอภาค (Equity) และความเป็นธรรม (justice) ของโรงเรียน				

เนื้อหา/ วัตถุประสงค์	ข้อความสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	1.4.3 ครูสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้เป็นสาธารณะและได้รับข้อมูลป้อนกลับที่สร้างสรรค์ จากเพื่อนร่วมงานได้มีการพูดคุยสนทนากันมากขึ้นระหว่างครูด้วยกันช่วยให้ครูได้เรียนรู้จากครูคนอื่นที่ประสบความสำเร็จและสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อความไม่ประสบความสำเร็จจะทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน				
	1.4.4 ครูมีศักยภาพความพร้อมในเรื่องพื้นฐานทักษะชีวิต โดยได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะชีวิต โดยใช้ความรู้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดกรรมวิธีสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม				
	1.4.5 ครูมีการจัดการเรียนบนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของเพื่อนครู ที่ยึดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เป็นสำคัญ				
	1.4.6 ครูเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครูเป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรืออุทิศภาวะความเป็นครู เพื่อส่งผลต่อทัศนคติในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
1.5 การสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	1.5.1 โครงสร้างของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน และภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ				

เนื้อหา/ วัตถุประสงค์	ข้อความถามสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	1.5.2 โรงเรียนมีระบบการเก็บความรู้ทั้ง ความรู้ที่มีอยู่ภายในชุมชนและความรู้ ภายนอกชุมชน รวมทั้งต้องรู้จักสร้างและนำ ความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ โดย เข้าใจได้ง่าย				
	1.5.3 สถานศึกษามีการจัดสรรกำลังคน สนับสนุน ที่จะมาช่วยจัดการข้อมูลและ สารสนเทศในการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน				
	1.5.4 ครูให้คุณค่าต่อการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน เห็นผลการประเมินหรือผล ของการจัดอันดับ สร้างบรรยากาศของ ความรู้สึกลดตึงเป็นอิสระที่จะใช้ความคิด สร้างสรรค์โดยไม่กลัวผิด				
	1.5.5 ผู้บริหารจัดสรรเวลา สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งทรัพยากร และโอกาสในการ สร้างความสัมพันธ์ของครูเพื่อกระตุ้นให้ครู เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ที่เอื้ออำนวยต่อการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน				
2. การพัฒนาทักษะชีวิต					
2.1 การคิดและการ ตัดสินใจ	2.1.1 นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล ที่จะเป็นส่วนช่วยในการ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา				
	2.1.2 นักเรียนสามารถคิดออกไปอย่าง กว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ				

เนื้อหา/ วัตถุประสงค์	ข้อความสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
2.1 การคิดและการ ตัดสินใจ	2.1.3 นักเรียนสามารถฝึกฝนควบคุมความคิด ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใสสะอาดในความดี งามประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ				
	2.1.4 นักเรียนสามารถตัดสินใจ และ แก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้ อย่างมีระบบ				
2.2 การเข้าใจ ตนเองและผู้อื่นและ ความรับผิดชอบต่อ สังคม	2.2.1 นักเรียนสามารถค้นหา รู้จักเข้าใจ ตนเอง และรู้สึกภูมิใจในตนเอง				
	2.2.2 นักเรียนเข้าใจความรู้สึก และเห็นอก เห็นใจบุคคลที่แตกต่างจากตนเอง				
	2.2.3 นักเรียนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของ สังคมมีแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและสังคม มีส่วนรับผิดชอบต่อความเจริญ หรือเสื่อม ของสังคม				
2.3 การจัดการ อารมณ์และ ความเครียด	2.3.1 นักเรียนสามารถรับรู้อารมณ์ของตนเอง และผู้อื่น				
	2.3.2 นักเรียนมีความรู้ที่อารมณ์มีผลต่อ การแสดงพฤติกรรมอย่างไร				
	2.3.3 นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์ที่ ไม่พึงประสงค์				
	2.3.4 นักเรียนสามารถตอบสนองและ แสดงออกได้อย่างเหมาะสม				
2.4 การสื่อสารและ การมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้อื่น	2.4.1 นักเรียนความสามารถในการใช้คำพูด และท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด ของตนเองอย่างเหมาะสม				
	2.4.2 นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย				

เนื้อหา/ วัตถุประสงค์	ข้อความสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	2.4.3 นักเรียนสามารถร่วมมือและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

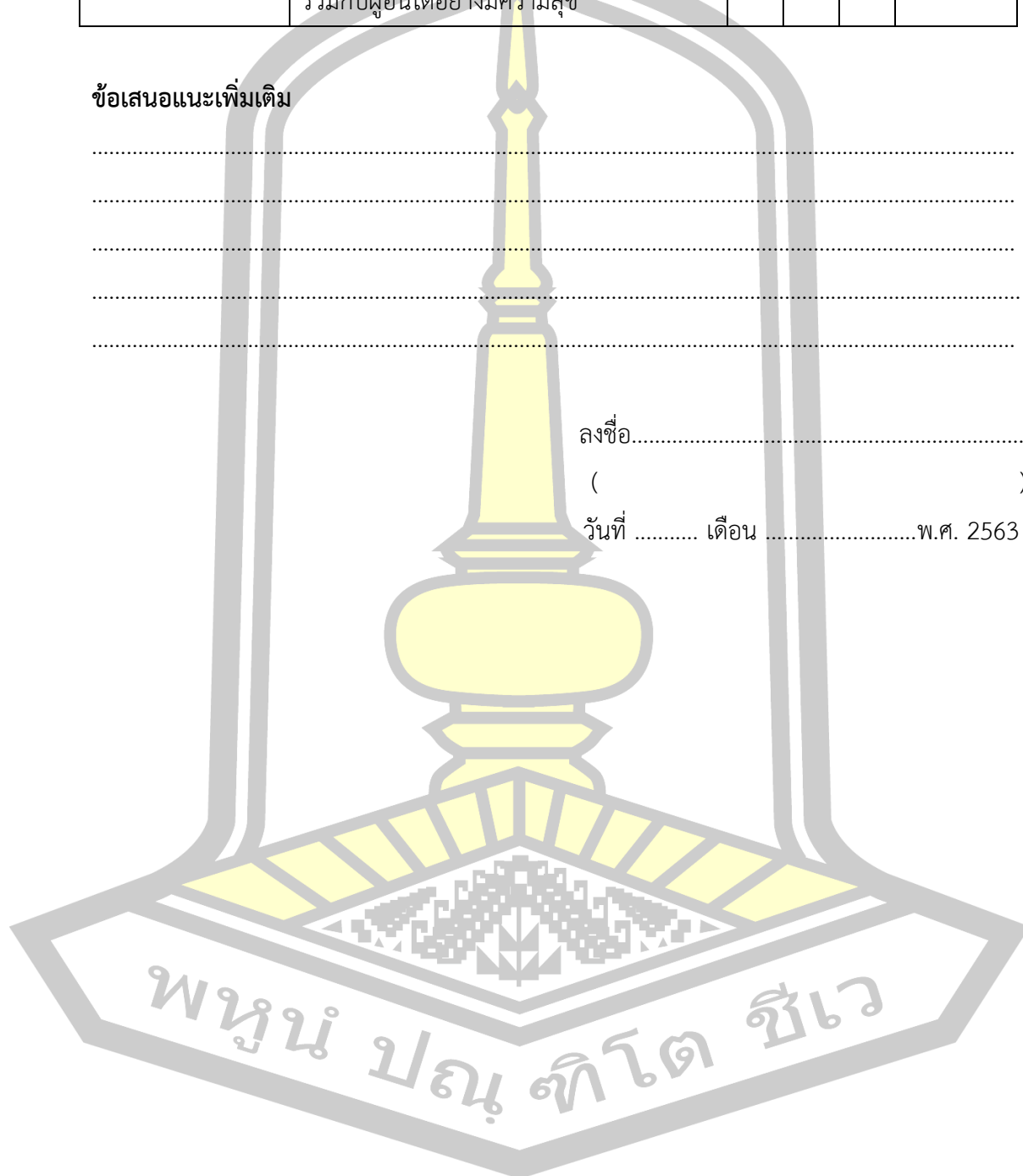
.....

.....

ลงชื่อ.....

( )

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2563

ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม
 (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการ
 พัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ข้อความสำหรับศึกษาสภาพปัจจุบัน และพึงประสงค์	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ								
1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน								
1.1.1 ผู้บริหารและครูร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.1.2 ผู้บริหารและครูมีพันธกิจ และค่านิยมมุ่งเน้นร่วมกันไปที่ความ ต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.1.3 ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมใน การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการ พัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.1.4 ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกันคือ การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.1.5 ผู้บริหารและครูร่วมกันมุ่ง ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์เพื่อการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อความสำหรับศึกษาสภาพปัจจุบัน และพึงประสงค์	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.1.6 ผู้บริหารและครูมีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน โดยมีความเชื่อพื้นฐานและค่านิยมร่วมกันในด้านเป้าหมายทางการศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.2 ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน								
1.2.1 ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจหน้าที่ ในการตัดสินใจทำให้ครูมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้นจนเกิดเป็นผู้นำร่วมของครู ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกันในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.2.2 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ การประสานงานและการกระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.2.3 ครูเป็นผู้นำในการร่วมกันดำเนินการเพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินไปแบบคู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อความสำหรับศึกษาสภาพปัจจุบัน และพึงประสงค์	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.3 ด้านการมีระบบที่ร่วมมือร่วมใจอย่างเป็นกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน								
1.3.1 ผู้บริหาร และครูมีการ ปฏิบัติงานร่วมกันที่มีการพัฒนามาจาก กลุ่มที่รวมกันด้วยใจ เพื่อบรรลุพันธกิจ ร่วมขององค์การ โดยกิจกรรม ที่จะเกิดขึ้น จะต้องตอบสนองต่อการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.3.2 มีความร่วมมือจากสมาชิกใน ชุมชน มีสมาชิกชุมชนที่มีคุณภาพและมี จิตสำนึกเพื่อส่วนรวมเข้ามาร่วมคิด ร่วม ดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบในกระบวนการ การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.3.3 มีการจัดการกลุ่มและ เครือข่ายที่มีประสิทธิภาพให้เกิดการ พัฒนาอย่างเชื่อมโยง ประสานเกี่ยวเนื่อง ครอบคลุมการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.3.4 มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่ง ความสุขทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน ลดความเป็นองค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบ ราชการ มีบรรยากาศของวัฒนธรรมแบบ เปิดเผย ลดความโดดเดี่ยวระหว่าง ปฏิบัติงานสอนของครูมาเชื่อมโยง ปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิต เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

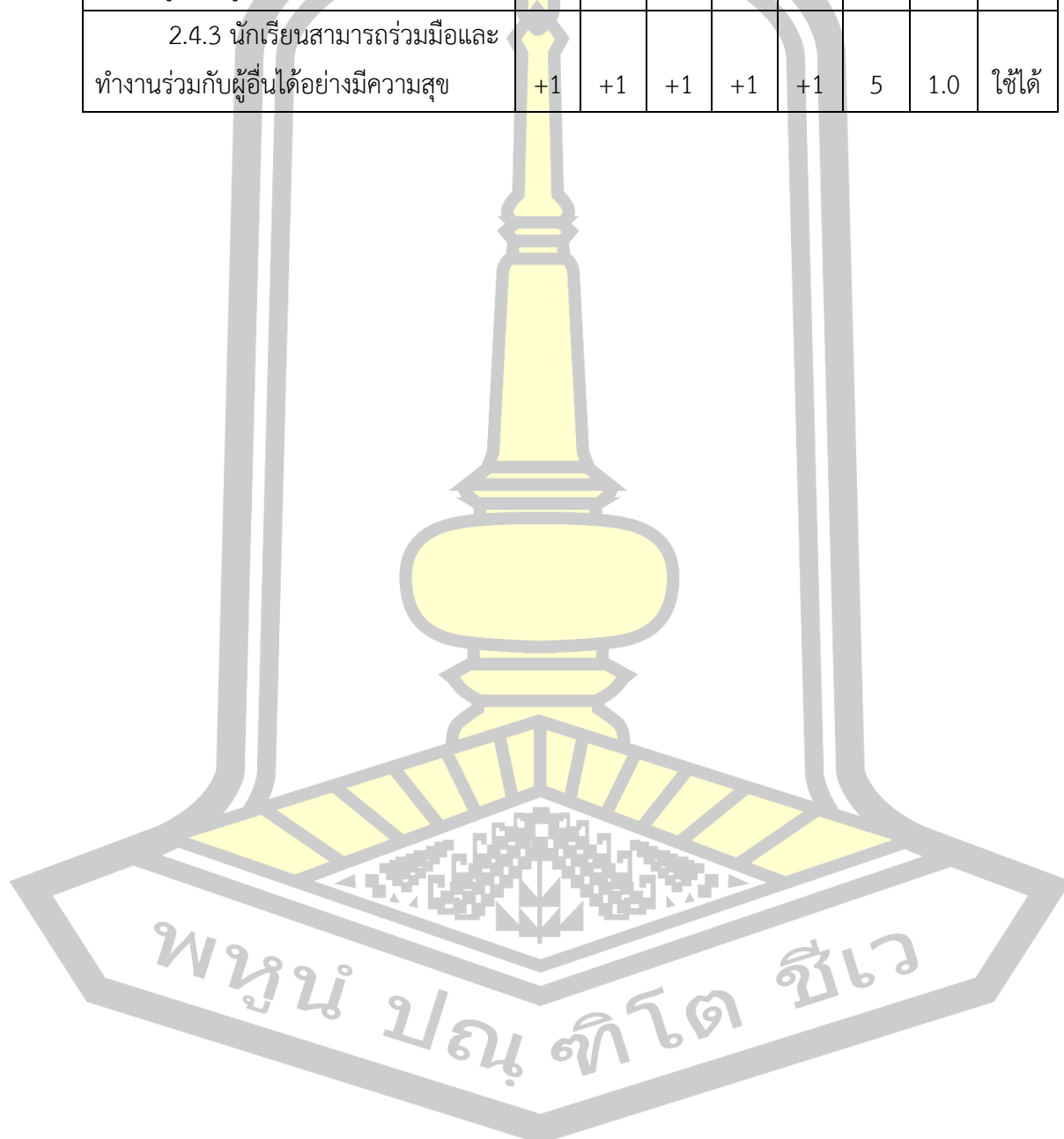
ข้อความสำหรับศึกษาสภาพปัจจุบัน และพึงประสงค์	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.3.5 ผู้บริหารและครูร่วมกันสร้างระบบความสัมพันธ์แบบเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเปิดกว้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.4 ด้านการทบทวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน								
1.4.1 ครูเรียนรู้ผลการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาการพัฒนากระบวนการในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.4.2 การพูดคุยสนทนาระหว่างครูควรเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน นอกจากนี้การพูดคุยดังกล่าวควรขยายไปสู่ประเด็นความเป็นองค์กร (Organization) ความเสมอภาค (Equity) และความเป็นธรรม (justice) ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.4.3 ครูสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้เป็นสาธารณะและได้รับข้อมูลป้อนกลับที่สร้างสรรค์ จากเพื่อนร่วมงานได้ มีการพูดคุยสนทนากันมากขึ้นระหว่างครูด้วยกันช่วยให้ครูได้เรียนรู้จากครูคนอื่นที่ประสบความสำเร็จและสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อความไม่ประสบความสำเร็จจะทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในภาพรวมของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อความสำหรับศึกษาสภาพปัจจุบัน และพึงประสงค์	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.4.4 ครูมีศักยภาพความพร้อมในเรื่องพื้นฐานทักษะชีวิต โดยได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะชีวิต โดยใช้ความรู้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดกรรมวิธีสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.4.5 ครูมีการจัดการเรียนบนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของเพื่อนครู ที่ยึดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.4.6 ครูเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรือวุฒิภาวะความเป็นครู เพื่อส่งผลกระทบต่อทัศนคติในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.5 ด้านการสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน								
1.5.1 โครงสร้างของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน และภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.5.2 โรงเรียนมีระบบการเก็บความรู้ทั้งความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนและความรู้ภายนอกชุมชน รวมทั้งต้องรู้จักสร้างและนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ โดยเข้าใจได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อความสำหรับศึกษาสภาพปัจจุบัน และพึงประสงค์	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.5.3 สถานศึกษามีการจัดสรรกำลังคนสนับสนุน ที่จะมาช่วยจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.5.4 ครูให้คุณค่าต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เน้นผลการประเมินหรือผลของการจัดอันดับ สร้างบรรยากาศของความรู้สึกลดภัยเป็นอิสระที่จะใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยไม่กลัวผิด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.5.5 ผู้บริหารจัดสรรเวลา สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งทรัพยากร และโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์ของครู เพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2. การพัฒนาทักษะชีวิต								
2.1 ด้านการคิดและการตัดสินใจ								
2.1.1 นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล ที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.1.2 นักเรียนสามารถคิดออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2.1.3 นักเรียนสามารถฝึกฝน ควบคุมนึกคิด ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใส สะอาดในความตั้งใจประกอบด้วย คุณธรรมต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อความสำหรับศึกษาสภาพปัจจุบัน และพึงประสงค์	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
2.1.4 นักเรียนสามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ใน ชีวิตได้อย่างมีระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.2 ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อสังคม								
2.2.1 นักเรียนสามารถค้นหา รู้จัก เข้าใจตนเอง และรู้สึกภูมิใจในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.2.2 นักเรียนเข้าใจความรู้สึก และเห็นอกเห็นใจบุคคลที่แตกต่างจาก ตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.2.3 นักเรียนรู้สึกว่าตนเป็นส่วน หนึ่งของสังคมมีแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่น และสังคม มีส่วนรับผิดชอบในความเจริญ หรือเสื่อมของสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.3 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด								
2.3.1 นักเรียนสามารถรับรู้อารมณ์ ของตนเองและผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.3.2 นักเรียนมีความรู้ว่ามี ผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2.3.3 นักเรียนมีวิธีการจัดการกับ อารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2.3.4 นักเรียนสามารถตอบสนอง และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2.4 ด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น								
2.4.1 นักเรียนความสามารถใน การใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงออกถึง ความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

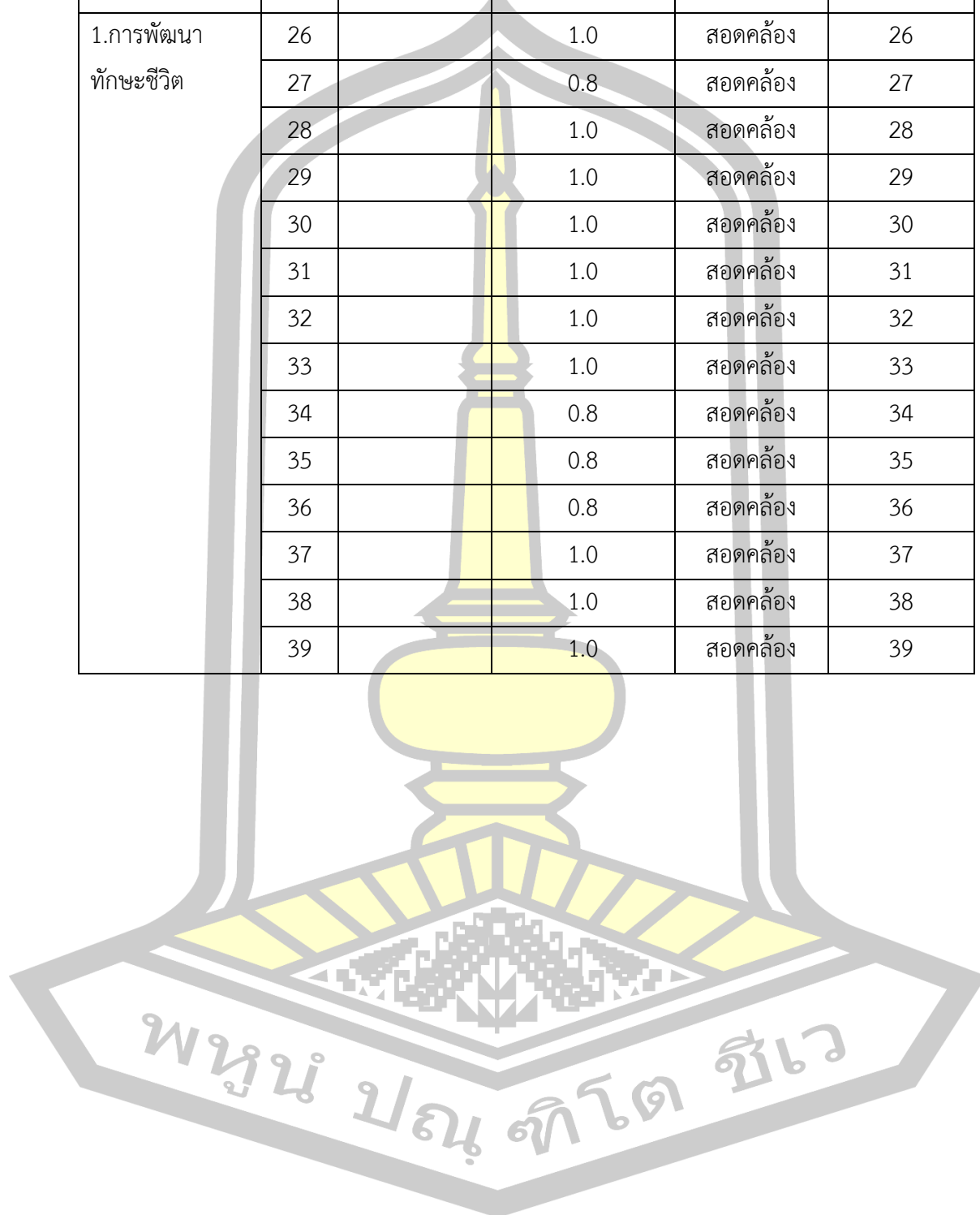
ข้อความสำหรับศึกษาสภาพปัจจุบัน และพึงประสงค์	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
2.4.2 นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.4.3 นักเรียนสามารถร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

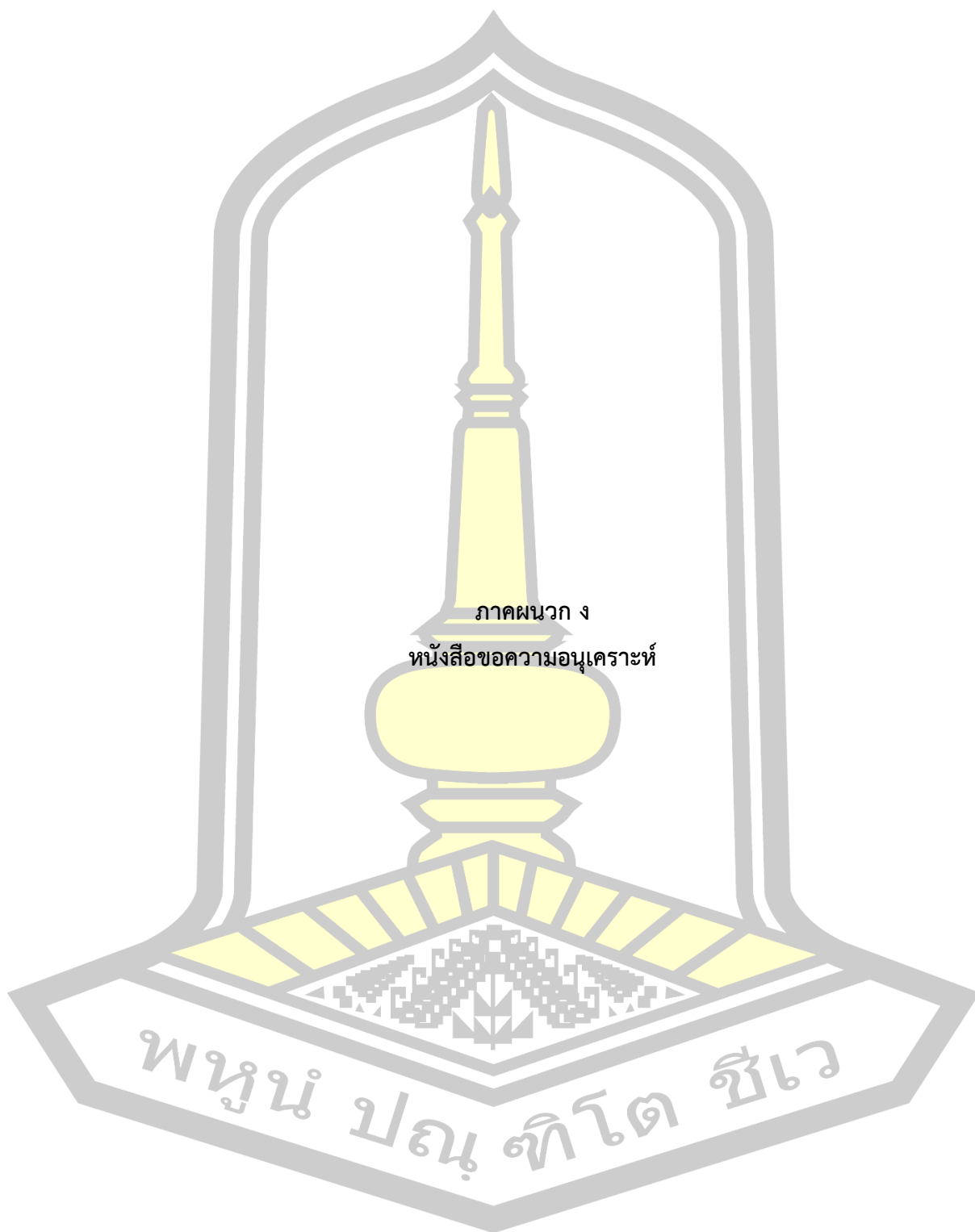
ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น
 ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
 โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ด้าน	ข้อ	อำนาจจำแนก (r)	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา	ฉบับจริงข้อที่
1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	1		1.0	สอดคล้อง	1
	2		1.0	สอดคล้อง	2
	3		1.0	สอดคล้อง	3
	4		1.0	สอดคล้อง	4
	5		1.0	สอดคล้อง	5
	6		1.0	สอดคล้อง	6
	7		1.0	สอดคล้อง	7
	8		1.0	สอดคล้อง	8
	9		1.0	สอดคล้อง	9
	10		1.0	สอดคล้อง	10
	11		1.0	สอดคล้อง	11
	12		1.0	สอดคล้อง	12
	13		1.0	สอดคล้อง	13
	14		1.0	สอดคล้อง	14
	15		1.0	สอดคล้อง	15
	16		1.0	สอดคล้อง	16
	17		1.0	สอดคล้อง	17
	18		1.0	สอดคล้อง	18
	19		1.0	สอดคล้อง	19
	20		1.0	สอดคล้อง	20
	21		1.0	สอดคล้อง	21
	22		1.0	สอดคล้อง	22
	23		1.0	สอดคล้อง	23
	24		1.0	สอดคล้อง	24
	25		1.0	สอดคล้อง	25

ด้าน	ข้อ	อำนาจจำแนก (r)	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา	ฉบับจริงข้อที่
1.การพัฒนา ทักษะชีวิต	26		1.0	สอดคล้อง	26
	27		0.8	สอดคล้อง	27
	28		1.0	สอดคล้อง	28
	29		1.0	สอดคล้อง	29
	30		1.0	สอดคล้อง	30
	31		1.0	สอดคล้อง	31
	32		1.0	สอดคล้อง	32
	33		1.0	สอดคล้อง	33
	34		0.8	สอดคล้อง	34
	35		0.8	สอดคล้อง	35
	36		0.8	สอดคล้อง	36
	37		1.0	สอดคล้อง	37
	38		1.0	สอดคล้อง	38
	39		1.0	สอดคล้อง	39

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุณั ปณุ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/3126

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมแพพิทยาคม

ด้วย นายชยางกูร ข้อยุ่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายชยางกูร ข้อยุ่น เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0831492312

ศูนย์ ปณฺ ทั โตะ ข

ที่ อว 0605.5(2)/ว3126

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนม่วงหวานพัฒนศึกษา

ด้วย นายชยางกูร ข้อยุ่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตเผยแพร่จากท่านได้อนุญาตให้ นายชยางกูร ข้อยุ่น เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0831492312

ที่ อว 0605.5(2)/ว1470

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 เมษายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ธีรพงษ์ แสงสิทธิ์

ด้วย นายชยางกูร ช้อย่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิแนวทางการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0831492312

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/ว1470

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 เมษายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู

ด้วย นายชยางกูร ช้อยุ่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิฐพล อินต๊ะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิแนวทางการพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0831492312

ศูนย์ ปณฺ ทั โด ข๑๑

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายชยางกูร ช้อยุ่น
วันเกิด	วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2536
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 89 หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนซำย่างวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตำบลซำย่าง อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40220
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2559 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (ชีววิทยา) (เกียรตินิยมอันดับ 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พ.ศ. 2564 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ่ ปณุ่ ทีโตะ ชีเว